

BAKAD GÜNLÜKLERİ - 3

Türkiye ve Dünya Siyasetine Akademik Bakış

Prof. Dr. Mahmut Bozan
Bartın - 2023

BAKAD GÜNLÜKLERİ

Prof. Dr. Mahmut Bozan

BAKAD YAYINEVİ
2023

Prof. Dr. Mahmut Bozan
Kitap Serisi: E-Kitap
Yayın No: 4
Birinci Baskı: Aralık 2023
E-ISBN: 978-605-69414-3-6

Editör: Yavuz Selim Bozan
ORCID: 0000-0003-1377-7946
Kapak ve İç Tasarım: Yavuz Selim Bozan
Yayın Hakları: ©Bu eserin her hakkı BAKAD Yayınevine ve Yazara aittir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

1	BENZEŞİK ASIRLAR: İKİNCİ MEŞRUTİYET VE İKİNCİ CUMHURİYET	1
2	TÜRKİYE'NİN ÇIFTE DEPREMLE İMTİHANI	7
3	2023 SEÇİMLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	13
4	PARTİSİ OLAN BİR TERÖR ÖRGÜTÜ: PKK	19
5	OSMANLI HÂNEDANI AİLE REİSİ OSMANOĞLU VE HİLÂFET MÜESSESESİ	29
6	TÜRKİYE NİHAYET NÜKLEER GÜCE KAVUŞTU	37
7	ÖN KOALİSYONLU İTTİFAKIN BAŞKANLIK HEZİMETİ	45
8	KAMUOYU ARAŞTIRMA MI? KAMUOYU OLUŞTURMA MI?	51
9	KARAOĞLAN EFSANESİ VE 1977 SEÇİMLERİNİ TEKRAR OKUMAK	57
10	21. YÜZYIL SENİ BEKLİYOR; YOLUN VE BAHTIN AÇIK OLSUN TÜRKİYE	63
11	YENİ AK PARTİ HÜKÜMETİNİN İKTİSAT POLİTİKASI	67
12	EN KOLAY VE EN TEHLİKESİZ KÜRESEL ŞÖHRET YOLU: KUR'AN YAKMA	73
13	YA KISAS YA CİNAYET	79
14	CHP'DE ÖĞRENİLMİŞ ÇARESİZLİK	85
15	KABINA SİĞDIRILAMAYAN BİR DEĞER; DEMOKRASİ	91
16	İSRAİL'İN GAZZE VAHŞETİ BATININ MASKESİNİ DÜŞÜRDÜ	95
17	FAHİŞ FİYATLAR VE NARH TARTIŞMALARI	101
18	CUMHURİYETİN 100. YILI VEYA TÜRKLERİN EN UZUN FETRETİ	107
19	YUTKUNAN TUTUK BİR DEV; İSLÂM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLÂTI	113
20	AK PARTİ'NİN 2028 TÜRKİYE TABLOSU	119

YAZAR HAKKINDA

Prof. Dr. Mahmut Bozan

Osmanlı Devletinde Bozok Sancağı olarak bilinen Yozgat'ta doğdu. İlk ve ortaokulu burada okudu. Aydın Ortaklar Öğretmen Okulundan mezun olduktan sonra bir süre öğretmenlik yaptı. İnönü Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nde lisans, Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsünde ise yüksek lisans yaptı. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalından 2002 yılında doktora derecesi aldı. Millî Eğitim Bakanlığı taşra, merkez ve yurtdışı

teşkilatlarında uzun süre yöneticilik yaptıktan sonra emekli oldu ve bir süre Ankara’da yönetim danışmanı olarak serbest çalıştı. 2009 yılında Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde öğretim üyesi olarak akademik hayata başladı ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü’nün kuruluşunda görev aldı. Aynı zamanda Bartın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü ve Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu’nun kurucu müdürlüğünü yaptı. 2012 yılında bir grup akademisyenle birlikte Batı Karadeniz Akademisyenler Derneğini (BAKAD) kurarak başkanlığını üstlendi. 2013 yılında Kamu Yönetimi alanında Doçent, 2018 yılında da Profesör oldu. Halen Bartın Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölüm Başkanı olarak akademik çalışmalarına devam etmektedir.

ÖNSÖZ

BAKAD Günlükleri serisinin bu üçüncü kitabı da, önceki kitaplarda olduğu gibi Türkiye ve Dünyada yaşanan ve Türkiye'yle alâkadar olan hâdiselerin akademik bir bakış açısıyla değerlendirilmesini ih-tiva etmektedir. Kitabın adı ile ilgili muhtasar bir açıklama yapmak gerekirse, Batı Karadeniz Akademisyenler Derneği veya kısa adı ile BAKAD'ın yıllık yayın faaliyetlerinin kitaba dönüştürülmesi ile ortaya çıkmaktadır. BAKAD ise, Karabük, Zonguldak, Kas-tamonu, Düzce, Bolu ve Bartın'dan akademisyenlerin iştiraki ile 2012 yılında Bartın merkezli olarak kurulmuştur. Bir düşünce kuru-luşu olan BAKAD siyasi, idari, iktisadi, sosyal ve kültürel konular başta olmak üzere Türkiye ve dünya gündeminde yer alan tüm meseleler hakkında toplumu bilgilendirmeyi birinci vazife olarak görmektedir. 2012 yılından beri internet üzerinden görüşlerini ve fikirlerini akademik câmia başta olmak üzere tüm toplum kesimleri ile paylaşan Derneğimiz bir taraftan da sivil hareketin mecralarını genişletmeye çalışmaktadır. BAKAD bünyesinde kurduğumuz ve Dergi Park erişimli hakemli akademik dergilerden Uluslararası Batı Karadeniz Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi (USOBED) ve Uluslararası Batı Karadeniz Mühendislik ve Fen Bilimleri Dergisi (UMÜFED) ile birlikte e-kitap, kitap ve sair yayınlar için kurduğumuz BAKAD Yayınevi de kalemiyle topluma hizmet etmek isteyenlere sayfalarını açmaktadır. Derneğimizin adını taşıyan BAKAD Yayınevi 2019 yılında kurulmuş olup şimdilik e-kitap olarak yayın yapmaktadır. Zira günümüzde en hızlı, en kolay, en ulaşılabilir ve maliyeti en düşük olan yayın şekli, elektronik ortamda yapılan yayınlardır. Bu sebeple BAKAD Günlüklerinin bu üçüncü kitabını da e-kitap formatında yayımlamaya karar verdik. Önceki kitalarda olduğu gibi bu kitapta da yazılar yayın tarihleri ile birlikte verilmiştir. Bunun sebebi hâdiselere önceden konulan teşhisleri göstermek ve yayın politikasının isabet derecesi hakkında bir fikir vermektir. 2023 yılı hem ülkemizde hem de dünyada çok önemli siyasi, iktisadi, askeri ve sosyal hâdiselerin yaşandığı bir yıl olmuştur.

Bunlar içerisinde en can yakıcısı, en birincisi 6 Şubat'ta meydana gelen Kahramanmaraş merkezli çifte deprem ve takip eden artçı depremlerdir. Depremlerde yaklaşık 50.500 kişi vefat etmiş, yaklaşık 107.204 kişi yaralanmış ve 301.000 bina da hasar almış veya yıkılmıştır. Dünyada örneğine az rastlanan bu deprem sadece can ve mal kayıplarına yol açmamış, zaten ekonomik sıkıntıları olan ülkemize ağır bir iktisadi maliyet de yüklemiştir. Diğer yandan ülkemizin farklı noktalarında bir taraftan kuraklık, diğer taraftan da sel felaketleri yaşanmıştır. Ülkemizde yaşanan ikinci önemli hâdise ise şüphesiz ki 15 Mayıs milletvekili ve cumhurbaşkanlığı seçimidir. Bu seçimde sadece partiler Cumhur İttifakı ve Millet İttifakı adı altında gruplaşmakla kalmamış, ittifakın bir tarafını dağdaki terör örgütü ve onun uzantılarından dünyanın öbür ucundaki ABD'ye kadar pek çok kesim alenen desteklemiştir. Ancak R. Tayyip Erdoğan 2. turda cumhurbaşkanı seçilmiş, Cumhur İttifakı da TBMM'de çoğunluğu sağlamıştır. Siyasette yaşanan diğer hâdise ise "6'lı Masa'nın" aday olarak girdiği cumhurbaşkanlığı seçimini kaybeden Kemal Kılıçdaroğlu'nun 38. Olağan Genel Kurultayında CHP genel başkanlığını da kaybetmesi olmuştur. Artık CHP'nin yeni genel başkanı Özgür Özel'dir. Türkiye'nin 2023 yılında yaşadığı diğer önemli olaylardan Akkuyu Nükleer Güç Santraline yakıt çubuklarının getirilmesiyle nükleer tesis niteliğini kazanması ve dünyanın ilk SIHA gemisi olan TCG Anadolu'nun Deniz Kuvvetleri'ne teslimi ile Türkiye'nin metre altı çözünürlüğe sahip ilk yerli uydusu İMECE'nin 15 Nisan'da uzaya fırlatılması ülkemiz için önemli gelişmeler olmuştur. Ancak Cumhuriyetin 100. Yılında iktisadi krizin devam etmesi ve enflasyonun 2023 yılını %65'lerde kapatması da olumsuz gelişmelerden birisi olarak kayda geçmiştir. Uluslararası önemli hâdiselere bakıldığında Rusya- Ukrayna harbini gölgede bırakan ani bir gelişme olarak HAMAS İzzeddin el Kassam Tugaylarının saldırısını bahane eden İsrail'in Filistin halkını top yekûn imha hareketi ilk sırayı almaktadır. İsrail'in bu soykırım hareketi ABD ve İngiltere başta olmak üzere Batılı devletlerin desteğinde, BM'nin seyirciliğinde, Arap devletlerinin suskunluğunda, İslâm İşbirliği Teşkilatının pasifliğinde

ve Türkiye'nin İsrail ve destekçilerini diplomatik tehditlerle ön almasında devam etmektedir. Susan devletlere karşı insaniyeti henüz ölmemiş kesimlerde ise gittikçe artan protestolara ve gösterilere dönüşmektedir. Filistin soykırımı ikiyüzlülük, arsızlık ve hayâsızlığın gün gibi ortaya çıktığı "tek dişi kalmış canavar" nitelemesini doğrulayan Batı'nın medeniyet anlayışının sömürge dönemi soykırımları, iki dünya harbi, Hiroşima, Nagazaki ve Bosna katliamı çizgisinden beri fasılasız devam ettiğinin apaçık bir belgesidir. Bizi ilgilendiren ve üzerinde durulabilecek başka konular da bulunmakla birlikte bu olayların ve daha fazlasının detaylarını kitabın ilerleyen sayfalarında bulabilirsiniz. Bu vesile ile BAKAD'ın kurulmasında ve bu günlere gelmesinde vazife alan tüm akademisyen, arkadaş ve dostlara teşekkür ediyor, BAKAD'ın hizmet çeşitliliğini arttırarak nice dergi sayılarına ve yeni kitaplara imza atmasını temenni ediyorum.

Prof. Dr. Mahmut Bozan
2023 - Bartın

BENZEŞİK ASIRLAR: İKİNCİ MEŞRUTİYET VE İKİNCİ CUMHURİYET

*"Geçmişten adam hisse kaparmış...
Ne masal şey! Beş bin senelik kıssa yarım hisse mi verdi?
Tarihi tekerrür diye tarif ediyorlar;
Hiç ibret alınsaydı, tekerrür mü ederdi?"*

Mehmed Âkif Ersoy

19.01.2023

Merhum şairimize göre "ibret alınırsa tarih tekerrür etmez," ancak beş bin senenin yaşanmışlıklarından yarım hisse bile alınmadığı için benzeri hâdiseler tekrar tekrar yaşanmaya devam edecek, tekerrür çemberi dönecektir. Edvar-ı tarihiye üzerine çok farklı görüşler bulunmaktadır. Biyolojik ve sosyal Darvencilere göre zaman bir hat üzere hareket eder, İbn Haldun sosyal hadiseleri yorumlarken "asabiyet- hadariyet" veya "asabiyet-medeniyet" kutupları arasında bir devri daimden söz eder. Yakın dönemde akademik câmianın henüz tam farkına varamadığı Said Nursi ise "zaman hattı müstakim üzerine hareket etmiyor ki mebbe ve müntehası birbirinden uzaklaşsın, belki küre-i arzın hareketi gibi bir daire

çinde dönüyor"¹ diyerek tarihi hâdiselerin anlaşılmasında farklı bir tefekkür penceresi açar. Bu vesile ile bu kavramlara yabâni olanların onu "Hurufilikle" suçlamasını uzun dilli nevezuhur ulemanın ne kadar meydan aldığıнын bir tezahürü olarak kaydedelim.

Bu yazının kaleme alınmasına sebep olan hâdiseler, son günlerde "meşrutiyet-cumhuriyet" mukayeseleri ile kimilerinin mevcut cumhurbaşkanını tenkit bâbında "kahrolsun istibdat, yaşasın hürriyet!" naraları atarak kendilerine siyasi alan açma çabalarıdır. Gerçekten de zaman düz bir çizgi gibi hareket etmediği için İkinci Meşrutiyet dönemindeki siyasi tabloda dersler çıkarılabilir. Abdülhamid Han ile İttihat Terakki arasındaki iktidar mücadelesi günümüze ne kadar ışık tutabilir ne kadar görüş keskinliği sağlayabilir bakmak lâzımdır. Bu yazıda seçim sathı mailine giren ülkemizdeki siyasi tablo ile bir asır önce Osmanlı Devleti'nde yaşanan siyasi hareketler mukayese edilecek, her iki dönemde de dünya siyasetinde hükümferma olmak isteyen ülkelerin ülkemiz hakkındaki politika ve stratejileri incelenecektir.

Öncelikle Devleti Âliye-i Osmaniye'deki manzarayı umumiyyeye bir göz atalım. Padişah 2. Abdülhamid tahtta ve uzunca bir süredir devam eden saltanatın yorgunluğu üzerine çökmüştür. Devlet idaresinde en vazgeçilmez nokta-yı istinat olan dâhilde asayiş ve itihat sarsılmakta, bürokratik mekanizma fikir ayrılıkları sebebiyle verimsizleşmekte, askeri bürokrasinin siyasete müdahalesi ülke emniyetini tehlikeye atmakta, kapitülasyonlar başta olmak üzere teknolojik gerilik ve süreklilik kazanan harp ekonomisi sebebiyle devletin gelirleri giderlerini karşılayamamakta, hâsılı Osmanlı Devleti en zor günlerini yaşamakta ve tüm bunların müsebbibi olarak da Padişah suçlanmakta, siyasetlerinde ayrışan "jöntürkler" 2. Abdülhamid'e darbe konusunda ittifak etmekte, hatta merhum Âkif bile "ah o Yıldız'daki baykuş ölüvermezse eğer, âkıbet çok kötü.." diyebilmektedir. Ermeni teröristlerin "Kızıl Sultan" diyerek 1905 yılı Temmuzunda saatli bomba ile tertipleedikleri su-i kast-

¹ Nursi, B. Said, Hutbe-i Şam'ıye, s. 43 ↗ - Konuyla ilgili daha teferruatlı bilgi için bkz: Nursi, Said 1976. Lem'alar, s. 18-21, Sözlere Yayinevi.

tan Padişah'ın kurtulmasına en çok hayıflanıp üzülen de maalesef bugün Ankara'da bir mektepte ismi yaşatılan Tevfik Fikret olacaktır. Bir Lâhza-i Ta'ahhur (Bir anlık gecikme) adlı şiirinde Fikret, aydın ihanetinin bugün de yaşanan örneklerinden birisini sergileyecek, Ermeni komitacılarını "Ey şanlı avcı!" diye alkışlayacak, muvaffak olamamalarına kahredecek ve "Damını (tuzağını) bihûde kurmadın. Attın fakat yazık ki, yazıklar ki vurmadın!" Diye adeta dövünecektir.

Abdülhamid Han'ın hal'inden sonra iktidarı ele alan İttihat ve Terakki fırkası, meşhur 31 Mart Hâdisesi ve sonrasında Beyazıt'tan Beşiktaş'a kadar kurduğu darağaçları ile istibdadın ne olduğunu, hak nedir, hürriyet nasıl bir şeydir dünya âleme gösterecektir.

Dâhildeki bu tablo Abdülhamid Han'ın devlet idaresinde hiç hatası olmadığı mânasına gelmeyeceği gibi, muhaliflerin tenkitlerinin, hatta su-i kast ve ölüm temennilerinin de haklı olduğu anlamına gelemez. Zira devlet idaresinde kocaman bir bürokratik çarkın işlemekte olduğunu, bunun tepesinde oturan zatın siyasi sorumluluğu olsa bile tüm kabahatin ona yüklenmesinin de bir haksızlık olacağını ifade etmek gerekir. O zaman doğru ölçü, hatâ-savab cetveli denilen iktidarın artı ve eksilerine bakılarak bu soruya cevap verilmesidir ve geçen zaman bu soruya cevap vermiştir. Zira "uçak siste iken" yapılan yorumlar ile tayyarenin yere inmesinden sonra yapılan yorumlar farklıdır. Zaman Abdülhamid'i haklı çıkarmıştır. "Şanlı avcı" diye teröristlere övgüler dizen Tevfik Fikret, İttihat ve Terakki fırkasının iktidar günlerinde yazdığı bir şiirde (1912) yağma ve çapul düzenini "Han-ı Yağma" şiirinde İttihatçıların aleyhinde ve onları aşağılayan ifadelerle ortaya koymuştur². Keza dönemin şiddetli Abdülhamid münekkitlerden Rıza Tevfik, nam-ı diğer Filozof Rıza "Sultan Abdülhamid Han'ın Ruhâniyetinden İstimdat" adlı mersiye tarzı şiirinde "Dîvâne sen değil, meğer bizmişiz/Bir çürük ipliğe hülyâ dizmişiz/Sade deli değil, edepsizmişiz/Tükürdük atalar kiblegâhına" diyerek özür

² Bkz; Fikret, T. Anonim ↗

dileme gereği duymuştur³.

Abdülhamid Han dönemi ile ilgili mevzu sınırlılığında bu kadar ile iktifa ederek meselenin bir de hârici boyutuna bakmak lüzumu vardır. Zira Osmanlı Devleti tabii ömrünü tamamlamaktayken dünya siyasetinde Hıristiyan dünyayı temsilen ortaya çıkan zinde güçler bulunmaktadır. O dönemde gücünün zirvesinde olan İngiltere, rekabet halinde olduğu Fransa ve Rusya, Osmanlı Devleti'ne ölüm döşeğindeki "hasta adam" olarak bakmakta ve gizli anlaşmalarla mirasını nasıl paylaşacaklarının plânlarını yapmaktadır. Yunanistan'a bağımsızlık verilmesiyle açılan kapıdan Balkan milletleri birer birer girmekte, Tanzimat ve Islahat Fermanlarıyla gayr-ı Müslimlere tanınan ayrıcalıklar eski Osmanlı tebası olan milletlerin her birine bir devlet hediye etmektedir. Ortaya çıkan her fabrikasyon devlet de işe yüzyıllarca beraber yaşadığı Müslüman ahaliyi öldürmek ve tehcire zorlamakla başlamaktadır. Devleti Âliye-i Osmaniye'de kiliseleri, mezhepleri, gelenek ve görenekleri mahfuz olan; din, dil, ibadet, seyahat ve benzeri her türlü haktan faydalanan, askerlikten muafiyet sebebiyle nüfusları sürekli artan ve ticaretle uğraşarak zenginleşen Yunan, Bulgar, Sırp, Hırvat gibi Balkan milletleri istiklâliyetlerine kavuşunca Müslüman ahalinin varlığına tahammül edememiş, mallarını yağmalamış, câmilerini yerle yeksan etmiş, geriye kalan mektep, medrese ne varsa yıkmış, hatta kabristanlarını bile ortadan kaldırmışlardır. Kuyrukta bekleyen "Millet-i Sâdika" denilen Ermenilerin" Harb-i Umumide yaptıkları izahattan varestedir. Hatta Yahudiler bile bir devlet "satın alma" hayali ile vâdedilmiş topraklar için pazarlıklara girişmektedir.

Bir asır sonrasına yani günümüzdeki tabloya bakacak olursak hâricte değişen pek bir şey olmadığını, sadece devlet isimlerinin değişmiş olduğunu görürüz. İngiltere'nin başrolünü ABD almıştır ama İngiliz senaryo yazmaya devam etmektedir. Fransa yardımcı oyuncu rolünde, Almanya yediği dayaktan sonra terbiyeli maymunu oynamakta, Rusların Kafkas ve Türkistan'a olan tahakkümü

³ Nursi, B. Said, Mektubat, s. 354 ↗ - Konuyla ilgili daha teferruatlı bilgi için bkz: Nursi, Said (1976). Lem'alar, s. 18-21, Sözler Yayinevi.

halen devam etmekte, Yunanistan kışkırtılarak Türkiye'nin hızı kesilmek istenmekte, ırkçılık oyunu tekrar sahaya sürülerek Kürt halkı üzerinden yeni tezgâhlar kurulmakta, devşirilen teröristler taşeron olarak kullanılmakta, bu oyunda Ermeni ve Yahudi kartı da hiç ihmal edilmemektedir. ABD liderliğindeki Batılı ülkeler "Genişletilmiş Büyük Ortadoğu projesi" adını verdikleri İslâm dünyasını parçalama ve dünya siyasetinden silme stratejilerini hayata geçirmeye çalışmakta, ABD Dışişleri Bakanı Condoleezza Rice Fas'tan Basra körfezine kadar Türkiye'nin de içinde olduğu 22 devletin sınır ve haritalarının değiştirileceğini beyan etmekte bir beis görmemektedir. Halen ABD başkanı olan Joe Biden 15 Temmuz 2016 tarihindeki başarısız darbeye rağmen plânlarından vaz geçmediklerini ikraren Türkiye'de AK Parti iktidarını sona erdirmek için yapacaklarını seçim vaadi olarak ilan edebilmektedir.

İç siyasetteki gelişmelere bakıldığında muhafazakârlarla sosyalistlerin ana damarları teşkil ettiği aynen bir asır önceki ayrılmaya benzer şekilde Cumhur İttifakı ile Millet İttifakı adını alan bu iki siyasi hareket muhtemelen Mayıs ayı ortalarında halkın seçimine muhatap olacaktır. Altılı Masa olarak da anılan Millet İttifakı'nın üyelerinden Meral Akşener'in siyasi tabloyu Padişah Abdülhamid ile İttihat ve Terakki arasındaki mücadeleye benzeterek, Cumhurbaşkanı'nı müstebit, kendilerini ise hürriyetçi olarak ilan etmesi mânidir. İşte burada tarih tekerrür etmektedir.

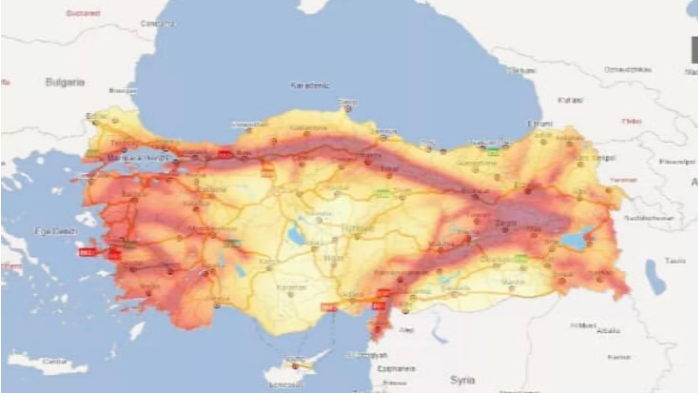
Ancak ibret alındığı için olsa gerektir ki bir asır önce yaşanan talihsizlikler artık yaşanmıyor. Osmanlı Devleti'ni hasta adama benzetenler şimdi kendileri iyice yaşlandılar. Osmanoğlu ise sağlıklı, geleceğe umutla bakan, azimli bir delikanlı oldu. Sadece kendi halkının değil, neredeyse tüm İslâm âleminin umudu haline geldi. Akif'i yine rahmetle analım ama artık "yıkık bir köprü için Belçika'dan kalfa" gelmiyor. Türkiye inşaat sektöründe dünya ikincisi olarak dünyaya yol, köprü, baraj ve havalimanları yapıyor. Mühendislerimiz, hekimlerimiz bir asır öncesindeki tabloyu çoktan tersine çevirdiler. Ülkemizi korumak, gerekirse düşmanlara haddini bildirmek için her türlü silahı hem de en ileri teknolo-

jiyle donatarak kendimiz yapabiliyoruz. Ecnebilerin savaş korkusu bizim gençlerimizin yanından bile geçemiyor. Onların taşeron devletlere, terör örgütlerine veya özel şirketlere devrettikleri muharebeyi bizim Mehmetçiklerimiz iman şuuru ile yapıyorlar ve bu sebeple dünyanın en iyi ordusu durumundalar. Bir asır önce belimizi büken fukaralık bugün üstesinden gelinecek kadar küçüldü, gelir dağılımında adaletin sağlanmasıyla daha da küçülecektir.

Dünün mütegalibeleri ise ellerinden kaçmakta olan dünya siyasetini tanzim etme pozisyonunu kurtarma telaşı içindedirler. Fitne ve fesatla, zulüm ve kanla mazlum milletlerden gasp ettikleri servetlerin üzerine kurdukları refah adacıklarında keyif çatma dönemi sona ermeye başladı. Sömürülen ülkelerin çocukları dört bir yandan üzerlerine gitmeye, alacaklarını istemeye başladılar, mültecilerden kurtulmayı baş siyasetleri haline getiren Avrupa ülkeleri "ihtiyar tilki" numaraları ile bu işten sıyrılmayacaklardır. Hayal edilen tek kutuplu dünya yerini çoktan çok kutuplu dünyaya bırakmaya başlamıştır. O çok kutup içinde Türkiye de bulunmaktadır. Türkiye tırmanma şeridinde duraksamayacak, muhtemelen 14 Mayıs 2023'te yapılacak Başkanlık ve TBMM seçimlerinde halkın şaşmaz iradesi en doğru kararı verecektir.

Sonuç; her çıkışın bir inişi vardır, her nefis gibi her devlet de er-geç ölümü tadacaktır. Önemli olan şey, insaniyetin gereği olarak haysiyetli ve hakkaniyetli bir sistem inşa etmektir. Tıpkı ecdadımızın vaktiyle yaptığı gibi.

TÜRKİYE’NİN ÇIFTE DEPREMLE İMTİHANI

Türkiye’nin Deprem Haritası

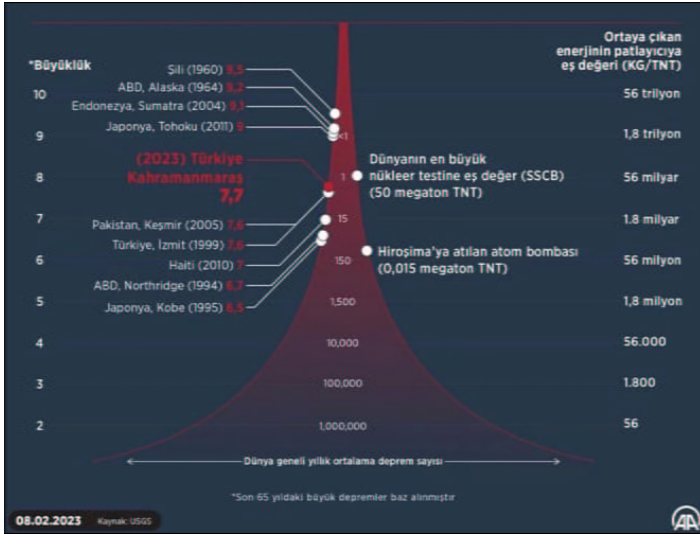
08.02.2023

Ülkemizin 06 Şubat 2023 tarihinde birisi gece saat 04:17’de 7.7 büyüklüğünde diğeri de aynı gün 9 saat sonra 13:24’de 7,6 büyüklüğünde üst üste yaşadığı Kahramanmaraş merkezli iki büyük zelzele tüm halkımızı endişe ve heyecana gark etti¹. Zira zelzelenin kapsadığı alan 10 ili içine alacak ve Suriye’yi de etkileyecek kadar geniş ve dağınık bir sahada, kış mevsiminin en soğuk günlerinde ve herkesin evinde olduğu gece vaktinde vukua gelmişti. Son yüz yılın en büyük depremleri içinde mütala edilen Kahramanmaraş merkezli çfte zelzele, bazı alan uzmanlarının değerlendirmelerine göre patlayıcı enerji eş değeri açısından 130 atom bombasına eşit

¹ AFAD, 06 Mart 2023 tarihi itibariyle depremde 11 vilayetimizde 50.096 kişinin vefat ettiğini, 107.204 kişinin yaralandığını, 35.355 binanın yıkıldığını, 179.786 binanın ağır hasarlı, 40288 binanın da orta hasarlı olduğunu açıklamıştır. Bölgeden yaklaşık 5 milyon kişinin diğer illere göç ettiği, maddi zararın ise 104 milyar ABD Dolarını geçtiği ifade edilmiştir. Suriye’de ise yaklaşık 8.476 kişinin öldüğü, 14.803 kişinin de yaralandığı tespit edilmiştir.

seviyededir. Coğrafi büyüklük olarak da kabaca Almanya kadar bir alanı kapsamaktadır. Bu sebeple zelzele Türkiye'nin en zor imtihanlarından birisi olduğu söylenebilir. Aşağıda son yüzyılın en büyük depremleri ve ortaya çıkan enerjinin patlayıcıya eşdeğerlerinin bir tablosu verilmiştir.

Şekil 1: Son Yüzyılda Dünyada Yaşanan Büyük Depremler

Bu vesile ile ifade etmek gerekir ki depremlerin büyüklüğü ile şiddeti aynı şeyi ifade etmemektedir. Mesela Kahramanmaraş depreminde olduğu gibi yüzeye yakın (6-7 km) bir depremle 2011 yılında Japonya'da okyanus tabanında (32 km) olan bir depremin (9 büyüklüğünde, 9 şiddetinde ve en yakın şehre 130 km mesafede) şiddeti ve yıkıcı gücü aynı değildir. Bazı uzmanlar Kahramanmaraş depreminin Japonya Tōhoku depreminden daha şiddetli (11) ve daha yıkıcı olduğunu söylemektedir.

Onca depremlerle² tecrübe kazanan hükümet ve bürokrasi hâdiseye anında müdahale etmekle beraber, diğer depremlerdeki alanların kat kat büyüklüğünde ve şiddetinde olduğu için ilk gün kifayetsiz kaldı. Bu sebeple hârici yardım ve desteklere kapılarını açma mecburiyetini hissetti. Vatandaşların deprem bölgelerinden aynı anda uzaklaşma isteği trafiği kilitlerken, yıkılan binaların ve bazı yerlerde depremle kırılan yolların çıkardığı güçlükler, elektrik kesintisi, haberleşme hatlarının çalışmaması da AFAD, Kızılay, arama ve kurtarma ekiplerinin müdahalesini güçleştirdi. İlk gün kamu bürokrasisi organizasyon açısından iyi bir imtihan veremedi. Kriz masalarının kurulmasında, gerekli tedbirlerin alınarak koordinasyonun sağlanmasında gecikmeler yaşandı. Bu hususun daha sonra Hükümet tarafından esaslı bir değerlendirmeye tabi tutulacağını umuyoruz.

Bilindiği üzere sair âfetlerde olduğu gibi depremlerde de zamana karşı yarış söz konusudur. Arama-kurtarmadan, yaralılara müdahaleye, vefat edenlerin defnine, ısınma, barınma, iâşe ve ibateden, iletişim ve sağlıklı bilgilendirmeye kadar her husus kritik önemi haizdir. Tüm bu mes'uliyetleri ifa için vâliler, kaymakamlar, belediye başkanları başta olmak üzere hem merkezi hükümet ve taşra kuruluşları, hem mahalli idareler hem de sair destek birimlerinin yek âhenk olarak, koordineli biçimde deprem sahasına müdahale etmesi gerekir. Durumun gecikmelere ve hatalara tahammülü yoktur. Bu hassasiyet içinde hizmetlerin yürütülmesi şarttır.

Devletin âfet bölgesi tanımlaması ve 10 ilde geçerli olmak üzere üç ay süre ile olağanüstü hal ilan etme kararı isabetlidir. Sokakta kalan

² Türkiye'de adını unutturmeyen en büyük depremlerin başında 1939'daki yaklaşık 33 bin kişinin öldüğü, 100 bin kişinin yaralandığı 7,9 büyüklüğündeki Erzincan Depremi gelmektedir. Daha sonra peş peşe gelen 7 büyüklüğündeki Erbaa (1942) ve 7,6 büyüklüğündeki Lâdik (1943) depremlerinde de binlerce insan ölmüş, birkaç katı insan yaralanmış ve kasabalar haritadan silinmişti. Keza Varto depremi (1966) ile Muradiye depremi (1976) de vefiyatların çok yüksek olduğu depremlerdi. Yakın tarihlerde ise Gölcük'te yaşanan 7,4 büyüklüğündeki (1999) depremde Kocaeli, Gölcük, Düzce, Sakarya, İstanbul ve Yalova'da 17 bin 118 kişi ölmüş, 25 bine yakın kişi de yaralanmıştı. Gölcük depreminin hemen ardından Düzce'de 7,2 büyüklüğündeki (1999) depremde 894 kişi ölüirken, 2 bin 679 kişi yaralanmıştı.

vatandaşlar için çadırlar kurulması, tâtıl beldelerindeki otellerin devreye sokulması, durumu âcil olan yaralıların hastanelere sevki, depremzedelere ilk anda 10.000 TL yardım yapılması, Cumhurbaşkanının âfet bölgesine giderek halka en kısa sürede evlerinin yeniden yapılacağı müjdesini vermesi de yerinde bir harekettir. Diğer yandan âfet bölgesini rahatlatacak tüm kararlar alınmakta, ilk anda yaşanan kargaşa hali düzene sokulmaktadır. Halkımızın da bu hususlarda devlet kurumlarının çabalarına destek vermesi, yardım ve bağışlarla kolaylaştırıcı olması takdire şayandır.

Bu vesile ile ifade etmek gerekir ki, önceleri nadirattan olan âfet ve krizler günümüzde sıklaşmaya ve hatta ânileşmeye başlamıştır. Kamu yönetimi bölümlerinde verilen risk, kriz ve âfet yönetimi dersi daha bir önem kazanmaya başlamış, seçmeli olarak verilen bu dersler mecburi olmaya başlamıştır. Ancak kriz ve âfet yönetiminde teorik olarak eğitilen öğrencilerin hem stajlarla takviye edilmesine hem de Âfet ve Âcil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ve belediyeler başta olmak üzere ilgili kamu kuruluşlarında görevlendirilmelerine ihtiyaç vardır. Ayrıca AFAD'ın gönüllü personel yapısının da güçlendirilmesi gerekir.

Meselenin diğer boyutu ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve belediyelerle birlikte tüm ilgili tarafların depreme dayanıklı evlerin yapılması hususundaki zayıf yönleri güçlendirmede elbirliği, görüş birliği ve uygulama birliğine gitmeleri, ehliyetsiz, kifayetsiz ve sırf para kazanma odaklı sözde müteahhitlere tüm kapıları kapatmaları, özellikle de denetim konusunda azami hassasiyeti göstermeleridir. Bu hususlarda mevcut mevzuat güncellenmeli ve aksaysan hususlar düzeltilmelidir.

Son bir mesele de depremlerin halkın psikolojisine yaptığı menfi tesirlerin bertaraf edilmesinde Diyanet İşleri Başkanlığı ve akademisyenlerin yapacağı telkin ve bilgilendirme faaliyetleridir. Dünya'nın bir imtihan yeri olduğu, depremde kaybedilen malların sadaka hükmüne geçtiği, vefat eden masum insanların ebedi hayatı kazandıracak derecede bir nevi şehit hükmünde oldukları gibi hususlar açıklanarak, fay hatları üzerine bina yapmamanın,

bina yapımında belirlenen mevzuat hükümlerine uymanın da hem Allah'ın fitri şeriatına inkıyad hem de önemli bir vatandaşlık ve insanlık vazifesi olduğu, deprem esnasında nasıl hareket edilmesi gerektiği hususunda da gerekli bilgilendirmeler yapılmalıdır. Bu husus muhtelif çevrelerce tartışma konusu yapılmakta, bazıları materyalist bir anlayışla tamamen işi tesdüflere havale ederken bir kesim de Allah'ın kainata koyduğu kanunlara riayetin de bir kulluk vazifesi olduğu hususunu gözden kaçırabilmektedir. Doğrusu bir kesimin materyalist felsefe anlayışı ile "tabiat kanunu" dedikleri gerçekte ise kainattaki nizamın zembereği olan İlahi kanunlara-ki İslam ıstılahatında buna şeriat-ı fitriye denilir-itaat farzdır. Biraz daha açıklık getirmek gerekirse Allah'ın iki tür şeriatı yani kanunu vardır. Birisi insanların davranışlarını düzenlemek için vahiy yoluyla gelen, Yahudi, Hıristiyan veya İslam şeriatıdır. Bu şeriatlara uymayanlar için hesap verme çoğunlukla ebedi alemde olur. Diğerleri ise insanların dışında olan dünyamız ve içindekilerden tut, güneşlere, ay ve yıldızlara kadar tüm kainattaki varlıkların ahenk içinde çalışmasını sağlayan yine İslam ıstılahatında sünnetullah, adetullah veya şeriat-ı fitriye denilen kanunlardır ki buna hata olarak tabiat kanunları da denilir. Bu kanunlara uymamanın cezası peşin ve dünyadadır. Uymayan her kim olursa cezasını çeker, uyanlar ise ondan kısmen veya tamamen korunmuş olurlar. Mesela ateşin yakması, suyun boğması insanları ayırt etmez. Allah'ın yer küreye verdiği özelliklerin -yanardağlardan zelzelelere kadar- pek çok hikmetleri vardır. İnsanlara düşen güçleri nisbetinde şeriat-ı fitriyeye itaat etmesi, gerekli tedbirleri alması; gücünü ve boyunu aşan durumlarda da tevekkül ve teslimiyet göstermesidir.

Türkiye'nin bu çifte zelzele imtihanından başarı ile geçeceğine inanıyoruz. Cenab-ı Allah'dan vefat edenlere rahmet, yarahlılara âcil şifalar ile geride kalanlara ve milletimize sabır, sükun ve başsağlığı diliyoruz.

2023 SEÇİMLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

16.03.2023

Türkiye 14 Mayıs 2023 tarihinde yeni Cumhurbaşkanı ve 28. Dönem milletvekillerini seçecek. Cumhurbaşkanı ilk turda seçilemezse ikinci oylama 28 Mayıs 2023 tarihinde yapılacak. Konuyla ilgili Cumhurbaşkanı kararı 10 Mart 2023 tarih ve 32128 sayılı Resmi Gazete'nin mükerrer nüshasında yayımlanmıştır.

Kararın ardından cumhurbaşkanı adayları da ortaya çıkmaya başlayacaktır. Ancak başkanlık seçiminin iki aday arasında geçeceği kesindir. Birisi Cumhuriyet İttifakı'nın adayı Recep Tayyip Erdoğan, diğeri ise Millet İttifakı'nın adayı Kemal Kılıçdaroğlu'dur. Diğer muhtemel adaylar şimdilik bu analizin konusu dışındadır.

Dikkat edilirse başkanlık seçimi, TBMM seçimlerinden daha fazla önemsenmekte, daha fazla konuşulmaktadır. Bu hal milletvekili intihabının önemsizliğinden değil, Türkiye'nin beş yıllık geleceğinde devlet başkanının hayati bir rolü haiz olmasından ileri gelmektedir. Nitekim TBMM beş yıl için önemli kararlar alma yetkisini

elinde tutsa da her konuda yeni baştan kararlar alacak değildir. Neticede anayasa ve kâfi miktarda hatta mebzul miktarda kanun mevcuttur. Önemli olan kanunların icra edilmesi, daha önemli olan da nasıl icra edileceği hususudur. Aynı anayasa ve kanunlar iki farklı iktidarda farklı şekillerde uygulanabilir. Tek partili şefler dönemi ile Menderes döneminde olduğu gibi. Kaldı ki devlet başkanının kararnâme çıkarma yetkisi de icrayı teşri gücünün önüne getirmektedir.

Analize geçmeden önce Tayyip Erdoğan'ın adaylığına yapılan itirazı bir satır açalım. İddia odur ki, Tayyip Erdoğan daha önce iki kere cumhurbaşkanlığı yaptığı için anayasanın 101.maddesindeki "Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir" hükmü gereği üçüncü defa aday olmaması gerekir. Acaba öyle midir? Elcevap; kesinlikle öyle değildir. Zira Anayasada değişiklik yapılmış ve başkanlık sistemine geçilmiştir. Bu yeni durumda Tayyip Erdoğan sadece bir dönem başkanlık yapmış olmaktadır. Muhaliflerin bu yaklaşım ve yorumu bazılarının "tadı damaklarında kalan" Sabih Kanadoğluları¹ hasretle bir iç geçirmesinden ibarettir. 1950 yılından beri tek başına iktidara gelemeyen CHP darbe anayasaları ile yüksek yargı ve cumhurbaşkanlığı gibi vesayet için kurgulanan kurumları kullanarak milli iradeyi temsil eden hükümetleri alt etmeyi başarabilmiştir. Onlara göre CHP dışındaki partiler İktidara gelebilirler ama "muktedir" olamazlar ve olmamalıdır.

Analizimize dönecek olursak, öncelikle halkın TBMM ve cumhurbaşkanını seçme hakkını büyük bir nimet olarak gördüğümüzü ifade edelim. Zira Sünnî İslâm'da "icmayı ümmet" edille-i şer'iyye-

¹ Abdullah Gül 2007 yılında cumhurbaşkanı adayı olarak ilk tur oylamada kullanılan 357 oydan 352'sini alarak TBMM'ce cumhurbaşkanı seçilmişti. Anayasa'nın 102. maddesine göre cumhurbaşkanı seçilebilmek için, ilk iki turda nitelikli çoğunluk (367 oy), sonraki iki turda ise salt çoğunluk (276 oy) aranılıyordu. Dönemin Yargıtay Başsavcısı Sabih Kanadoğlu 367'nin sadece karar yeter sayısı değil aynı zamanda toplantı yeter sayısı olduğu iddiasını ortaya atmış, bu iddiaya sarılan CHP konuyu Anayasa Mahkemesine götürmüştü, AYM bir hukuk rezaleti ortaya koyarak cumhurbaşkanlığı seçimi sırasında Meclis Genel Kurulu'nda en az 367 milletvekilinin bulunması gerektiğine hükmetmiş, bu danışıklı döğüş ve muvazaa sonucu Abdullah Gül cumhurbaşkanı olamamıştı.

dendir. Yani ümmetin bir hususta verdiği karar meşru ve makbuldür. Bunun adını ister demokrasi isterse başka şekilde ifade edelim, sonuç değişmez. Yeter ki şaibe, hile, hud'a olmasın. Siyasi partiler ve adaylar eşit şartlarda ve haksız rekabet olmadan yarışabilsinler.

İkinci olarak, seçimler meşru bir zeminde eşit şartlarda yapılabacağına göre halk kimi seçerse herkesin ona rıza göstermesi gerekir. Bu ikinci kabulü biraz açarsak, sosyolojik olarak Türk milletinin yaklaşık %70 kadarı dindar demokrat mânasında muhafazakâr seçmen yapısına sahipken, yaklaşık %30'u da sosyal demokrat, sosyalist ve daha uç eğilimlere sahiptir. Bu sosyolojik gerçeklik sebebiyle sosyal demokrat ve sosyalist kimliğe sahip olan CHP'nin Türkiye'de tek başına iktidara gelmesi 1923-1950 yılları arasındaki icraatları sebebiyle muhaldir ve iktidara gelememiştir ve gelemeyecektir. Ancak askeri darbelerin sağladığı imkânlar veya koalisyonlar yoluyla zaman zaman iktidar yüzü görmüştür.

Peki, 2023 seçimlerinde CHP cumhurbaşkanlığını kazanabilir mi? Buna "evet" demek mümkün değildir. Fakat CHP'nin cumhurbaşkanı adayını aynı zamanda 6-7 partinin de cumhurbaşkanı adaydır. Yani CHP'nin tek başına iktidar olma ihtimali yokken, teşkil ettiği "6'lı masa" vasıtasıyla bir umut ışığı yanmıştır. Bu ışığa fer sağlayan partilerden HDP hariç tamamı muhafazakâr halk tabanına hitap etmektedirler. O halde nasıl oldu da düşünceleri, değerleri ve parti programları CHP'den farklı olan diğer partiler CHP genel başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun cumhurbaşkanlığına razı oldular? Bu sorunun birinci cevabı, mahalli idare seçimlerinde AK Parti'nin İstanbul ve Ankara'yı kaybetmesini sağlayan senaryonun tekrarlanması ihtimalidir. İkincisi ise 6'lı masadaki her parti için farklı olmakla birlikte R. Tayyip Erdoğan muhalifliği, hatta nefretinde ittifak etmiş olmalarıdır. Ancak bu muhaliflik ve nefrette hârici ortakları da bulunmaktadır. Onlardan birisi ABD'nin mevcut başkanı Joe Biden'dır. O zat seçilmeden önce 15 Temmuz 2016'da darbe ile deviremedikleri Tayyip Erdoğan'ı "muhalifleri organize ederek sandıkta yenmeyi" vadedmişti. ABD ve başkanı elinden geleni

bugüne kadar ardına koymadı; teröristleri desteklemekten iktisadi darbelerle, küstah tavırlarla ilan edilen yaptırım ve ambargolara, ortağı olduğumuz F35 savaş uçağı projesinden Türkiye'yi çıkarmaya ve hatta parasını ödemediğı savaş uçaklarını bile vermeye, Yunanistan'ı boydan boya üslerle donatıp silahlandırmaya, diğerk ülkelerle iş birliğı gereğı yapılan teknoloji transferlerini yasaklamaya kadar her türlü düşmanlığı yaptı. Bu hususta Fransa, Hollanda, İngiltere ve Almanya ve bazı Avrupa ülkeleri de ABD ile hulus birliğı içerisinde oldu. Hülasa ABD liderliğindeki Batı'nın Tayyip Erdoğan nefreti ile 6'lı Masa ve PKK elebaşlarının Kandil'den yaydıkları Erdoğan nefreti birleştirilerek bakıldığında halkımızın 14 Haziran'da oyunu nasıl kullanacağıının ipuçları ortaya çıkacaktır.

İçinde bulunduğumuz şartların nazikleştirdiğı seçimlere gidilirken başkanlık sistemine geçişin sağlanması ile önemli bir tehlikenin bertaraf edilmiş olması ülkemiz için bir kazançtır. En azından yönetimde istikrar garanti altına alınmış, idareyi zaafa düşüren koalisyon tehdidi bertaraf edilmiştir. Her ne kadar muhalifler parlamenter sistemi "güçlendirilmiş" sıfatı ile yeniden getirme arzusunda olsalar da bu kapının kapandığını yakın bir zamanda onlar da anlayacaklardır. Başkanlık sisteminde düzeltilmesi gereken seçim sistemi ve siyasi partiler kanunu ile alâkalı bir takım noksanlıklar vardır ancak padişahın olmadığı yerde taçlı demokrasilerin sistemlerini talep etmek ya kasıt ya da siyaset bilmezlikten öte bir mâna taşımaz.

Yazıyı noktalamadan bir taaccübümü de ifade etmeden geçemeyeceğim. Haydi, AK Parti'de uzunca bir müddet Başbakanlık ve bakanlık gibi tepe noktalarda bulunmuş Ahmet Davutoğlu ve Ali Babacan'ın doku uyuşmazlığı ve muhalif tavırlarını kurdukları siyasi partilerle ortaya koymalarını bir hak olarak kabul edelim, 6'lı Masanın diğerk ortaklarını da siyasi geleceklarini devam ettirmek için uygun buldukları bir tercih olarak anlayalım, Yeni Asya'ya ne oluyor da kraldan fazla kralcı oluyor? Olmasında bir beis de olmayabilir ama afyonlanmış veya hipnoz edilmiş gibi Süreyya'yı

serada arıyorlar. İşin daha da vahimi bu siyasi tavırlarını okudukları Risalelere izafe ediyorlar. Merak ediyorum, Üstad'ın İttihat ve Terakki Fırkasına muhalif olmakla beraber 2. Meşrutiyet'in ilanından sonraki sükûtunu soranlara Sünuhat²'ta verdiği cevabı hiç okumuyorlar mı? Okuyorsa nasıl anlıyorlar? Anlamalarına yardımcı olmak için onlara Muhakemat'tan İkinci Mukaddemenin son paragrafını okumalarını tavsiye ediyorum. Özellikle istişare ederken çok ihtiyaçları olacak. Aksi halde "tıbbî hendeseye kıyas ederek, tabibe bedel mühendise müracaat eden" hastanın akıbetine düşmek ihtimali kaviyyen memuldür.

² Sünuhat'daki pasaj şöyledir; Dediler: 'İttihada şedit bir muarızdın. Neden şimdi sükût ediyorsun?' Dedim: 'Düşmanların onlara şiddet-i hücumundan. Düşmanın hedef-i hücumu, onların hasenesi olan azim ve sebatır ve İslâmiyet düşmanına vasıta-i tesmim olmaktan feragatidir.' "Bence yol ikidir: mizanın iki kefesi gibi. Birinin hiffeti, ötekinin sıkletine geçer. Ben tokadımı Antranik (dönemin Ermeni terörist başı) ile beraber Enver'e, Venizelos (dönemin Yunan başbakanı) ile beraber Said Halim'e vurmam. Nazarımda vuran da sefildir."

PARTİSİ OLAN BİR TERÖR ÖRGÜTÜ: PKK

PKK ve HDP yöneticileri birarada

24.03.2023

Türkiye’de 14 Mayıs 2023 seçimleri için cumhurbaşkanı ve milletvekili adayları ortaya çıkmaya başladı. İttifak yaparak seçime katılma kararı alan siyasi partiler netleşti. Burada en çok merak edilen husus "6’lı Masa" olarak bilinen muhalefet grubunun HDP ile ittifak yapıp yapmayacağı idi. Zira İyi Parti HDP ile ittifaka keskin bir şekilde karşı çıkıyordu. Ama CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu HDP’yi ziyaret etti ve sonrasında yapılan açıklama ile HDP’nin cumhurbaşkanı adayı çıkarmayacağı, bunun yerine Kılıçdaroğlu’nu destekleyeceği ilan edildi. Böylece saflar iyice netleşti. Ancak HDP bu destek karşılığında neyin pazarlığını yapmıştı? Bunlar açıklanmadı. Lakin HDP’nin siyasi hedeflerine bakıldığında neler isteyeceği müphem değildir. Zaten daha önceki temaslarda Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartında Türkiye’nin kaydı ihtiraz koyduğu maddeleri uygulayacağına dair bizzat Kı-

lıçdaroğlu'nun açık beyanları vardı. Keza güvenlikle ilgili bazı hususlarda da CHP-HDP yakınlaşması TBMM çatısı altında yaşanmıştı. Tüm bu gelişmeler olurken Anayasa Mahkemesi HDP'ye hazine yardımı engelini kaldırmış ve HDP'nin kapatılmasına ilişkin davanın 14 Mart'ta yapılması gereken sözlü savunma tarihini de ek süre vererek 11 Nisan'a ertelemiştir. HDP bu ertelemeyi cesaretle alarak sözlü savunmayı seçim sonrasında erteleme talebinde bulunduysa da bu talep reddedildi. Bu gelişmeden ileriye yönelik mâna çıkararak HDP, 14 Mayıs 2023 seçimlerine daha önce kurulup yedekte bekletilen Yeşil Sol Parti¹ ile gireceklerini açıkladı. Bu durumda 6'lı Masa, HDP/Yeşil Sol Parti'nin iştiraki ile 7'li Masa'ya dönüşmüş oldu.

Türkiye'nin geleceğinde çok önemli bir yer tutacak olan 14 Mayıs 2023 seçimlerinde özellikle kimin cumhurbaşkanı olacağı hususu sadece Türkiye için değil tüm küresel siyaset oyuncuları için de bir merak konusudur. Zira ABD başkanı Biden seçilmeden önce darbelerle düşüremedikleri Tayyip Erdoğan'ı "Türkiye'deki muhalefet güçlerini organize ederek sandıkta düşüreceklerine" dair beyanlarda bulunmuştu. Keza bu husumet birçok Avrupa başkentinde de aynen paylaşılmaktadır. ABD liderliğindeki Batı'nın Türkiye'de yapılan bir seçime bu kadar müdahil olma kararlılığı ve Tayyip Erdoğan nefreti, belli ki O'nu kendi siyaset ve stratejileri için bir engel olarak görmelerindendir. Binaenaleyh HDP'nin aday çıkarmayarak Başkanlık seçiminde Kılıçdaroğlu'nu desteklemesinden memnuniyet duymuş olmalıdır. Peki, meseleyi biz nasıl değerlendireceğiz?

Aslında mesel gayet basittir. Zira ABD liderliğindeki Batı'nın Türkiye'yi parçalama plânı olan Sevr dosyası henüz kapanmamıştır.

¹ Yeşil Sol Parti 25 Kasım 2012 tarihinde Eşitlik ve Demokrasi Partisi ile Yeşiller Partisi'nin birleşmesiyle kurulan ve Türkiye'de faaliyet gösteren bir siyasi partidir. Tüzüğü incelendiğinde muhtevası HDP ile aynı fakat ambalajının değiştiği ve biraz daha LGBT'ileştiği görülmektedir. HDP Eş Genel Başkanı Mithat Sancar Yeşil Sol Parti ile seçime girme gerekçesini "Binde bir ihtimal bile olsa kapatma riski" olarak açıkladı. Böylece daha önce çok işe yaradığını gördükleri "mağduriyet" işini bu sefer binde bir ihtimal üzerinden kendileri icat etmiş oldular.

PARTİSİ OLAN BİR TERÖR ÖRGÜTÜ: PKK

Bu dosyayı açık tutmada kullandıkları en önemli aparatın PKK terör örgütü olduğu son 40 yılda yaşananlardan anlaşılmaktadır. Madem Türkiye'yi hariçten harplerle yıkamayacaklar, o halde dâhilden bir hareketle parçalamak onlar için daha câzip olmalıdır ki onlar da stratejilerini PKK üzerinden gerçekleştirmeye karar verdiler.

Yazının başlığında da anlaşılacağı üzere iki hususun gayet iyi anlaşılmasına ihtiyaç vardır. Birincisi PKK, ikincisi ise terör örgütüne Türkiye'de kurdurulan siyasi partilerdir ki onlardan birisi de HDP ve son açıklamalara göre Yeşil Sol Parti'dir. Böylece onlar PKK'yı, PKK da partileri kullanarak Türkiye'yi kendi amaçları doğrultusunda yönlendirmiş olacaklardır. Burada altı çizilmesi gereken husus PKK ile partiler arasındaki ilişkinin dünyadaki diğer terör yapılanmalarından farklılaşmasıdır. Yani dünyadaki diğer örneklerde partilerin terör aparatları varken, Türkiye'de terör örgütünün partileri bulunmaktadır. Binaenaleyh adı ne olursa olsun PKK'nın kurduğu veya kurduğunu partilerin PKK'nın emrinden dışarı çıkmasını beklemek eşyanın tabiatına muhaliftir. Bu gerçeği akılda tutarsak 6'lı Masa'ya hulûl eden zihniyetin HDP görünümünde PKK olduğunu anlarız. Neticede 6'lı Masa'nın lideri olan CHP ile HDP'nin ittifakı elbette Sevr patronlarını memnun edecektir. Masaya payanda olan ve güya milliyetçi-muhafazakâr tabanı temsilen bulunan diğer parti başkanlarının kulakları çınlasın!

İkinci husus ise mezkur partilerin sahibi ve patronu rolünde olan PKK'nın kimliğini küçük bir hâfıza tazelemesi ile şerh etmektir. Kürdistan İşçi Partisi veya PKK, Türkiye'nin güneydoğusu, Irak'ın kuzeyi, Suriye'nin kuzeydoğusu ve İran'ın kuzeybatısını kapsayan bölgede bir devlet kurmak amacıyla bu toprakların Türkiye Cumhuriyeti sınırları dâhilinde kalan kısmına sahip olabilmek için içeride halkı sindirerek itaat altına almaya çalışan, dışarıda ise başta güvenlik kuvvetleri, köy korucuları olmak üzere tüm kamu görevlilerine ve sivillere karşı silahlı eylem yapan Marksist-Leninist ideolojiye sahip silahlı bir örgüt olup, 1974 yılında Abdullah Öcalan (Apo) tarafından kurulmuştur. 1999'da Öcalan'ın yakalanmasından sonra

PKK'nın liderliğini Murat Karayılan üstlenmiştir.

PKK Marksist-Leninist ideolojiye sahip, İslâm, ahlâk, gelenek gibi değerlere düşman ırkçı bir terör örgütüdür. Son zamanlarda halk nezdinde itibar görmek için ideolojisini gizlemeye çalışmakta, halkın değerlerine saygılıymış gibi davranmaktadır. Beyanlarında Türkiye, İran, Irak ve Suriye'yi içine alan bir Kürdistan kurma hayali vardır. PKK bu hayali gerçekleştirmek için yaptığı terör eylemlerine "ulusal kurtuluş mücadelesi" adını vermektedir. Başta ABD, Rusya, Fransa, Almanya, İngiltere, İsrail ve Yunanistan olmak üzere Türkiye üzerinde hesap yapan pek çok ülke tarafından kullanılan PKK, en nihayetinde savunduğu ideolojinin tam karşısında olan kapitalist ve emperyalist ABD'nin taşeron bir aracına dönüşmüş durumdadır. ABD ve yandaşları tarafından beslenmekte, silahlandırılmakta, eğitilmekte, tüm ihtiyaçları karşılanmakta ve cepheye sürülmektedir.

Bugüne kadar binlerce cana ve milyarlarca lira zarara yol açan, ülkemizin maddi ve mânevî gelişimini sekteye uğratan bu terör örgütü bizim için bir ur, düşmanlarımız için elverişli bir tedhiş âletidir. Nadirattan olarak bu terör örgütünün mebzul bir sivil toplum ayağı ve daha ötesi siyasi partileri vardır. Avrupa ve ABD PKK'yı bir terör örgütü olarak kabul eder(miş) gibi yapar, ancak terör unsurları bu ülkelerde yuvalanır, yapılanır, desteklenir, serbestçe faaliyet gösterir, haraç toplar, uyuşturucudan insan kaçakçılığına kadar her türlü melaneti engellenmeden gerçekleştirir.

Meselenin ikinci ayağını ise PKK'nın kurmuş olduğu partiler teşkil etmektedir. Türkiye'de sol, sosyalist, Marksist-Leninist örgütlerle dirsek teması olan PKK bu çevrelerin sivil toplum yapılanmaları tarafından da gördüğü himaye ile siyasi partiler de kurmuştur. Bunlar zaman içinde kapatılsa da hep yedekte tutulan yenileri ile değiştirilmiş üstelik "mağdur" rolleri oynanarak işi "bize meşru alanda siyasi faaliyet yapma izni verilmiyor" propagandasına dönüştürmüştür.

PKK'nın 1990 yılında Halkın Emek Partisi (HEP) ile başlattığı parti

kurma siyaseti her kapatılıştan sonra mutlaka içine bir "demokrasi" kelimesinin iliştirildiği yeni bir parti ile devam etmiştir. Özgürlük ve **Demokrasi** Partisi (ÖZDEP), **Demokrasi** Partisi (DEP), Halkın **Demokrasi** Partisi (HADEP), **Demokratik** Halk Partisi (DEHAP), **Demokratik** Toplum Partisi (DTP), Barış ve **Demokrasi** Partisi (BDP) ve nihayet Halkların **Demokrasi** Partisi (HDP) çatısı altında giren PKK, 2023 Mayıs seçimlerinde CHP üzerinden kendi amaçlarını gerçekleştirmeyi umut etmektedir. İşini terörle götüren, eli silahlı bir örgütün demokrasi kavramını bu kadar sık kullanması kara mizahtan öte bir demokrasi istismarıdır. Zira PKK her seçim döneminde halkın hür iradesi ile oy kullanmasını engellemiş, tehdit ve şantajlarla, gücü yettiği ölçüde oy sandıklarına hükmetmeye çalışmıştır.

PKK 2023 seçimlerinde HDP/Yeşil Sol Parti üzerinden nelere ulaşmaya çalışmaktadır? Bunu anlamak için de HDP'nin parti tüzüğü ve programına kısaca göz atmak faydalı olacaktır. HDP tüzüğünde kendisini soğuk savaş dönemindeki Marksist-Leninist örgütlerin slogancı tavrından öteye gitmeyen bir üslupla; "tüm ezilenlerin ve sömürülenlerin; dışlanan ve yok sayılan bütün halkların ve inanç topluluklarının, kadınların, işçilerin, emekçilerin, köylülerin, gençlerin, işsizlerin, emeklilerin, engellilerin, LGBT (Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Trans) bireylerin, göçmenlerin, yaşam alanları tahrip edilenlerin; aydın, yazar, sanatçı ve bilim insanları ile bütün bu kesimlerle birlikte mücadele yürüten güçlerin her türden baskı, sömürü ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak ve insan onuruna yaraşır bir yaşam kurmak üzere bir araya geldiği, demokratik halk iktidarını hedefleyen bir siyasi parti" olarak tarif etmektedir. Bunun arkasından da taleplerini sıralamaktadır.

Özetleyerek ifade etmek gerekirse PKK'nın HDP üzerinden taleplerinin birincisi, milli yapıyı parçalama amaçlı "anadilde eğitimidir." Türkiye'de başta Kürtçe olmak üzere konuşulan tüm dilleri öğrenmek için ilkokuldan itibaren müfredata dersler konulmuştur. Nitekim 2023 yılı bahar döneminde yaklaşık on bin çocuk Kürtçe öğrenmek için tercihte bulunmuştur. Ancak niyet başkadır, bunun

detayı daha sonra gelecektir.

İkincisi, ailevî ve ahlâkî yapıyı tahrip amaçlı "lezbiyen, gey, biseksüel ve trans bireylere (LGBT)" alan açmaktır. Avrupa ve Batı medeniyetini yer ile yeksan eden, aile yapısını ortadan kaldıran bu cinsi sapkınlığı Türkiye'de de yaygınlaştırma çabası asla temel haklar içerisinde değerlendirilemez. Hayvanlarda bile olmayan üçüncü bir cinsiyet çeşidini "çağdaşlık, modernlik, insan hakları vb" ambalajlarla insanlara dayamak bir ülkenin bekasına yapılan saldırıların en sinsi ve en alçağıdır. Bu alçaklığın duracağı son nokta insanı "eşref-i mahlûkat" sınıfından düşürüp hayvanlarla eşitlemek, hatta daha da aşağılara indirmek demektir. Nitekim bunun emareleri Avrupa'da "hayvan evlilikleri" şeklinde tezahür etmeye başlamıştır.

Üçüncüsü, parti tüzüğünde mahalli idarelerde cârî olan idari özerkliği aşarak devletçik elde etmeye matuf siyasi özerklik talebini sınırsız demokrasi kılıfına sararak "demokratik özerklik² ve kendi kaderlerini tayin hakkı için mücadele etmek," şeklinde formüle edilmesidir. Dördüncüsü ise ülke savunmasını zaafa düşürmeyi, teröre daha fazla alan açmayı, dağa daha fazla çocuk ve genç kaçırmayı hedefleyen "mecburi askerliğin kaldırılması ve vicdani ret hakkının tanınması" talebidir. Hukuki sonuçlarını dikkate alarak parti tüzüğüne bu kadar yazabilmişlerdir.

Ancak parti programında talepler daha detaylı olarak verilmektedir. Mücadelelerini ve izleyecekleri politikayı Halkların Demokratik Kongresi³ üzerinden belirleyeceklerini ifade etmektedirler. Parti tüzüğündeki hedefleri burada da tekrarlandıktan sonra fazladan olarak Türkiye aleyhine ne kadar politika varsa hepsine çanak

² Konuyla ilgili Bkz. Bozan, M. (2013). PKK ve Zorlama Bir Talep; Demokratik Özerklik ↗

³ Halkların Demokratik Kongresi (HDK), 2011 yılında Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) ile 20'ye yakın gurubun iş birliği ile oluşturulmuştur. HDK sosyalist partiler, sendikalar, kadın, LGBT ve çevre hareketleri, emek ve hak temelli STK'lar ile Anadolu'da yaşayan çeşitli dini azınlıkların temsilcilerinden oluşan, 81 ilden 820 delegenin iştirak ettiği bir yapıdır.

tutulmaktadır. Yazıyı uzatmamak için bunlardan birkaç örnek ile iktifa edelim.

1. PKK, HDP üzerinden Kıbrıs'ın bölünmüşlüğüne karşı çıkmaktadır. Türkiye'nin varlığını dış müdahale ve işgal olarak görmekte ve "Türkiye'nin Ada'daki askeri kuvvetlerini şartsız geriye çekmesi için mücadele edeceği" herzesini savurarak, "Kıbrıs'ın Türkiye tarafından bir askeri üs, bir Gladyo üssü, bir kara para aklama istasyonu veya Akdeniz'deki bölgesel güçler ve emperyalistler arası rekabetin sıçrama tahtası olarak istismar edilmesine son verilmesi için çaba göstereceğini, Kıbrıs'ın kuzeyinin, Türkiye'den devlet denetiminde nüfus transferi yoluyla kolonileştirme uygulamalarını teşhir edeceğini" bir Rum ağzı ile tekrarlamaktadır. HDP'nin boynuna bağlanan bu ip takip edildiği takdirde PKK'ya, onun boynundaki ip takip edildiği zaman da bu kuklaları oynatan efendilerine ulaşmak mümkündür.

2. PKK ve HDP, Türkiye'nin Suriye, Irak ve diğer bölge ülkelere müdahalelerinin karşısında yer alacağını ifade ile Suriye'deki tüm farklı halkların ve inançların kendi kaderlerini belirlemesini (yani parçalanmasını) desteklediğini, bu Rojava (Batı Kürdistanı'ndaki halk meclislerine dayanan özsavunma ve özyönetim (yani siyasi özerklik) deneyimlerini bölge ülkeleri ve halkları için bir model olarak sunacağını beyan etmektedir. Bunun Türkiye'ye yansması ise kantonlar kurmak için yapılan fakat sonunda içlerine gömüldükleri çukur/hendek hareketleri olmuştur.

3. PKK ve HDP, Türkiye'de merkezi idarenin yerel yönetimler üzerindeki vesayetini, demokrasinin kazanılmasının önünde önemli bir engel olarak görmektedir. Üniter yapıyı ortadan kaldırmaya matuf bu hareket, İlçe-İl ve Bölge Halk Meclisleri gibi örgütlenmelerle Halkların Demokratik Kongresi'nin ilkelerini ve Avrupa

Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın⁴ Türkiye'de de uygulanmasını istemektedir. Garip bir şekilde CHP'de aynı fikri savunmaktadır.

4. PKK ve HDP, kentsel dönüşüm politikalarına karşı çıkmakta ve onları durdurmayı amaçlamaktadır. Bazı CHP'li belediyeler ile STK'ların da bu yolda gayret göstermiş olmaları mânidardır. Kahramanmaraş merkezli iki zelzele kentsel dönüşüm politikalarının ne kadar hayati önemi olduğunu ortaya koymuştur. Halkın huzur ve refahına düşman olan bu örgütler ise plânlarını hep kargaşa çıkarmak üzerine yapmaktadırlar.

5. PKK ve HDP sağlık, eğitim, çevre, kültür, ulaştırma, bayındırlık, tarım, trafik ve güvenlik hizmetlerinin asli yetkilisi olarak yerel yönetimleri görmektedir. Burada federal devlet örnekleri üzerinden bir modelleme yapılarak polis ve jandarma gibi güvenlik görevlileri üzerinde hâkimiyet kurmayı arzulamaktadırlar. Yine bu meyanda valilerin atanarak gelmesine karşı çıkmakta ve seçimle gelmelerini istemektedirler. Bin yıllık devlet geleneğimizde "devlet, ebet, müddet" anlayışının gereği olarak valiler, komutanlar, kadılar ve defterdarlar her zaman merkezî devlet iradesi ile tayin edilmişlerdir. Tüzükteki bu şeytaniyet de yine devletçik hülyalarının bir parçasıdır. Halkının %99'u aynı olan Japonya örneği tamamen bir aldatmacadan ibarettir. Zira insanları ırkları üzerinden ayırtmayan Türk devlet idaresi altında her millet hayat hakkına sahip olmuş, diniyle, diliyle, örfüyle var olagelmıştır.

⁴ Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı (AYYÖŞ), Haziran 1985'te Avrupa Konseyi tarafından kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. Şart önsöz ile birlikte 3 bölüm ve 18 maddeden oluşmaktadır. Türkiye şartı 1988'de imzalamış, fakat bazı maddelerine çekince koymuştur. PKK ve güdümündeki partiler ise çekinceleri kaldıracıklarını ilan etmektedirler. Bu yolla idari alandan siyasi alana doğru genişletilen ve siyasi, idari ve mali federalizmi doğurması istenilen yeni yapı için Türkiye'den anayasada seçim hakkı, vergileme yetkisi, merkezîyetçilik yerine yerellik ilkesini öngören değişiklikler talep edilmekte, devlet iradesi ve kurumları devre dışı bırakılarak başta Avrupa Parlamentosu ve diğer Avrupa Birliği kurumları olmak üzere uluslararası kuruluşlarla işbirlikleri tesis edilmek istenilmektedir. Avrupa da bu konuda PKK terörünü bir baskı unsuru olarak kullanmak istemekte, bir oldu-bitti ile siyasi, idari ve mali federalizme zemin teşkil edecek bazı uygulamaları yürürlüğe koyma tehdidinde bulunmaktadır.

Bunun sigortası ise merkezden tayin edilen bu 5 sınıf memurdur.

6. PKK ve HDP farklı kimliklerin, dillerin, inançların ve kültürlerin hak eşitliğinin anayasal güvence altına alınması ve bu anlayış üzerinde şekillenen bir anayasal yurttaşlık tanımının yapılmasını istemekte böylece milli kimliği parçalamaya çalışmaktadır. Bunu takviye etmek için de anadilinde eğitimin ve kullanımının tüm kamusal alanlarda serbest olmasını savunmaktadır. Bu hususta PKK, partileri ve STK'ları hayranlık duydukları Batılı ülkelerden bir örnek gösterememektedirler.

7. PKK ve HDP, Diyanet İşleri Başkanlığının kaldırılmasını inanç ve ibadetin inananların vicdanına bırakılmasını, mecburi din dersinin kaldırılmasını ve Cem evlerinin ibadet yerleri olarak kabul edilmesini istemektedir. Böylece İslâmiyet ferdi, içtimai, sosyal, kültürel ve ahlâki alanda yok edilecek, tekke mesabesinde olan Cem evleri ve bir mezhep mesabesinde olan Alevilik müstakil bir din haline dönüştürülecektir. Böylece Alevilik ayrı bir din, Cem evleri de o dinin mabedi şekline sokulmak istenilmekte, İslâm dininin Hristiyanlıktaki gibi parçalanması arzu edilmektedir.

8. PKK ve HDP kürtaşı (ana karnındaki çocuğu öldürmeyi) bir kadın hakkı olarak görmekte, kadın-erkek cinsiyet farklılığını bir tür ırkçılık saymakta ve lezbiyen, gey, biseksüel ve transseksüellerin (LGBT) aileyi çökertme amaçlı ahlâki sapkınlığını koruma altına almaya çalışmaktadır.

9. PKK ve HDP, hidroelektrik santrallerine ve nükleer santrallere de karşı çıkmaktadır. Buraya kadar sıralanan tüm bu karşı çıkışlar anarşik bir zihniyetin, ateist bir inancın, herkesi düşman gören kin ve nefretle yoğrulmuş bir anlayışın tezahürüdür ve Allah'a şükür ki bu karanlık zihniyetin cemiyetimizde kendisine yer bulma ihtimali uzun vadede çok zayıftır. Ancak kısa ve orta vadede bu zihniyetle mücadele edilmesi de bir mecburiyettir.

Sonuç, Türkiye kuruluşundan tam bir asır sonra zorlu bir mücadelenin simgesi haline gelen 14 Mayıs 2023 seçimleri ile yüz yüzedir. Bir tarafta 2. Abdülhamid'e benzetilen Tayyip Erdoğan liderli-

ğindeki Cumhuriyet İttifakı, diğer tarafta ise Abdülhamid'i deviren -içinde Rum, Ermeni, Yahudi ve daha başka millet temsilcilerinin de olduğu- İttihat ve Terakki cemiyetine benzetilen Millet İttifakı yer almaktadır. Millet İttifakı, PKK'nın emrindeki HDP tarafından rehin alınmıştır. PKK ve dolayısıyla HDP, Türkiye'yi parçalamak isteyen emperyal güçlerin maşasıdır. Tarihin tekerrür etmemesi için bu gerçeği fark etmek ve seçim sandığı üzerinden oynanan bu oyunu bozmak gerekmektedir.

OSMANLI HÂNEGANI AİLE REİSİ OSMANOĞLU VE HİLÂFET MÜESSESESİ

Sultan 5. Murad'ın torunu ve Osmanogulları hanedanının aile reisi Osman Selahaddin Osmanoglu

07.04.2023

Yavuz Sultan Selim Han'ın hilâfetle taçlandırdığı Osmanlı Devleti, İslâm âleminin şirazesi, Müslümanların dizildiği tesbihin imamesi, ehli salip başta olmak üzere tüm küffar hücumlarına karşı Müslümanların himayesi vazifesini deruhte ediyordu. Vakta ki o şiraze koptu, o ip kırıldı ve o himayeden feragat edildi, o zamandan beri tüm İslâm âlemi cihanşumul siyasetteki en büyük gücünü kaybetmiş oldu. Bizim için hüzün, Müslümanları sömürge idaresi altında tutan ehli salip ve bilumum ecnebiler için sevinç kaynağı oldu. Hilâfetin ilgası o günden bu güne kadar zaman zaman kanayan bir "iç yarası" olarak kaldı.

Hilâfet "kazara" kaldırılmamıştır. Büyük bir hesaplaşmanın sonunda, halkın rağmına olarak batılılaşma yolunda gözünü karartan bir ekip tarafından Türklerin İslâm'la ve Âlemi İslâm'la olan bağlarını kopartmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Hilâfetin ilgası

için hazırlanan kanun teklifini vaktiyle Dârü'l-Hikmeti'l-İslamiye âzalığı da yapmış olan Câmî'ül-Ezher mezunu ve Urfa mebusu Şeyh Saffet Efendi ve 53 arkadaşının vermesi, TBMM'de 158 mebusan Gümüşhane mebusu Mekteb-i Sultani mezunu Zeki Bey hariç hiçbir kimsenin karşı çıkmamış olması da ibretliktir. Hilâfetin İlgasına ve Hanedan-ı Osmanînin Türkiye Cumhuriyeti Memaliki Haricine Çıkarılmasına dair 03 Mart 1924 tarih ve 431 Sayılı Kanunun 1. Maddesinde "Halife hal' edilmiştir. Hilâfet Hükümet ve Cumhuriyet mâna ve mefhumunda esasen mündemiç olduğundan Hilâfet makamı mülğadır." denilmektedir. Bu karar milli iradenin kararı değil, milli iradeyi hiçe sayan mütegalibe bir zümrenin kararıdır. Zira o dönemin TBMM'si milli iradenin temsilcisi makamında olmayıp, tek parti diktatörlüğünün tasdikçisi kukla bir insan kalabalığından ibarettir. Ayrıca yargı da bağımsız değildir. Tek parti rejiminin İstiklâl Mahkemeleri¹ denilen ve hukuktan ziyade emirle hareket eden, her muhalif hareket ve hatta görüşü "Hıyaneti Vatanîye" Kanunu kapsamında değerlendirilerek kelle hasadı yapan siyasi bir infaz çetesinin varlığı sadece halkın değil sair rical-i devlet ve hatta sözde mebusların da korku kaynağıdır.

Bugünlere geldiğimizde hilâfet müessesesi zaman zaman gündem olmakta, tartışılmakta ancak adeta bir tabu, bir yasak alan muamelesi görmektedir. Bunun sebepleri arasında belki de en önemlisi seçilmemiş muktedirlerin halen Türk siyasi hayatı ve iktidarı üzerindeki mestur güçlerinden kaynaklanmaktadır. Meselenin akademik seviyede tartışılması bile son derece sınırlı kalmaktadır. Bu durum şüphesiz akademik camianın ayıbı olduğu kadar tartışma zeminini batağa dönüştüren bazı mevzuatın vücudu ile kâmil bir fikir ve ifade hürriyetinin olmamasıyla da ilişkilidir. "Fincancı katır-

¹ İstiklâl Mahkemesi 1920 yılında milli mücadele döneminde bozgun, yağma ve casusluk gibi vatana ihanet niteliğinde kabul edilen suçları önlemek amacıyla Millet Meclisi tarafından özel kanunla ihdas edilmiştir. Mahkeme azaları aynı zamanda mebus olup birisi hariç hiçbirisi hukukçu değildir. Mahkeme reisi Kel Ali lakaplı Ali Çetinkaya bir askerdir. Diğer üyelerinden Kılıç Ali olarak bilinen Süleyman Âsaf Emrullah da askerdir. Diğer üyelerden Reşit Galip hekim, Necip Ali ise hukukçudur. Özellikle Üç Ali'ler olarak bilinen bu çetenin yaptığı infazlar yakın tarihimizin karanlık sayfalarından birisi olarak halen aydınlanmayı beklemektedir.

OSMANLI HÂNEDANI AİLE REİSİ OSMANOĞLU VE HİLÂFET MÜESSESESİ

ları" ürkemek için teyakkuzdadır. Ayasofya mevzuu gibi meselenin hâriçten ziyade dâhilde endişeli bedhâhları mevcuttur. Hariçte ise durum bambaşkadır. İngiltere'de tacın aynı zamanda kilisenin "başpapazı" olarak Kanada'dan Avustralya'ya kadar pek çok ülkede hükümferma olması, hatta laik Fransa'nın devlet başkanına Papa tarafından Vatikan'da tertip edilen bir törenle papazlık unvanı verilmesi hiçbir tenkidata medar olamaz. Lâkin Türkiye'de bir devlet başkanı en ufak bir dini temayül içerisinde görülse dâhildeki "mestur güçler" tarafından derhal hilâfet hatırlatmaları yapılarak psikolojik baskı çarkları döndürülmeye başlanır, koroya hariçten de "Bremen mızıkacıları" türünde çeşitli ton ve renkte sesler iştirak ettirilerek o hareket bastırılmaya çalışılır. Bunun en bariz örneklerinden birisi Fâtih Sultan Mehmed Han'ın fethin akabinde camiye çevirdiği Ayasofya için kurduğu vakfiyede "cami hüviyetinin devamlılığı ile ilelebet muhafazası" vasiyetinin yerine getirilmesinde çıkarılan gürültülerdir.

Acaba Ayasofya için çıkarılan bu patırtı, hilâfet meselesi gündeme geldiğinde nasıl bir yankıya sebep olacaktır? Meseleyi özel bir TV programında kendisine sorulan bir soru üzerine Sultan 5. Murad'ın torunu ve Osmanoğulları hanedanının aile reisi olan Osman Selahaddin Osmanoğlu mealen şöyle cevaplamıştır. "Halifeliği kaldırarak Batı'ya iyilik yaptık. Türkiye'de bir halife olmalı mı denirse, olmalı derim ama 'Halife kim olmalı?' dersiniz; nasıl Katolikler seçiyor. Her ülkeden biri olur, 5 sene Endonezyalı 5 sene Pakistanlı 5 sene bir Türk olur. O zaman bir böyle İslâm'ın adını kirleten bir olay organizasyon olursa onlara 'höt' diyecek birisi olmalı." Osmanoğlu'nun hilâfetin lüzumu hususundaki fikrine iştirak etmekle beraber tarzı teşekkülü hususunun müzakereye muhtaç olduğu kanaatindeyim. Zira bu mesele iki açıdan değerlendirilmeye muhtaçtır. Birincisi hilâfet meselesi nasıl gündeme getirilecek, ikincisi ise İslâm dünyasına nasıl bir model sunulacaktır?

Bu iki sorudan birincisinin cevabı elbette ki Türkiye olacaktır. Zira tüm âlem-i İslâm'ın müttefikan kabul ettiği hilâfet müessesesi 03 Mart 1924 senesinde "**Hilâfet, Hükümet ve Cumhuriyet mâna**

ve mefhumunda esasen mündemiç olduğu" şerhi düşülerek ilga edilmiştir. Binaenaleyh TBMM ilgili kanunla ilga edilen hilâfet makamını yeni bir kararla ihya edebilir. Bunun önünde hiçbir engel yoktur. Nitekim mesele bir şekilde gündeme geldiğinde merhum başbakan Adnan Menderes de TBMM'nin milli iradeyi temsil gücüne atıfla 29 Kasım 1955'teki grup toplantısında mebuslara "siz isterseniz hilâfeti tekrar ihya edebilirsiniz" demiştir. Hilâfetin ihyası TBMM'nin yetkisi dâhilinde olduğuna göre birinci adımın atılması zahiren kolay ancak kritik eşiğin aşılması bakımından da bazı zorlukları muhtevlidir. Zira böyle bir adımın atılması için halkın musır talepleri olmalı ve milletten siyasi irade üzerine böyle bir baskı gelmelidir. Buna ilave olarak akademik dünyada ciddi tartışmalar yapılmalı, meselenin zaman ve zemin bakımından müsabet ve menfi tarafları incelenmeli, dış çevre analizi yapılarak fırsat ve muhtemel tehditler ortaya konulmalıdır.

Meselenin ikinci ayağı da birincisi kadar önemlidir. Bu dahi, hilâfetin anatomi ve fizyolojisinin, yapı ve işleyişinin nasıl şekillendirileceği meselesinin halli ile ilgilidir. Bunun için İslâm ülkeleri ile istişare ve onlara bir model sunumu zarureti vardır. İşte bu noktada Osman Selahaddin Osmanoğlu'nun teklifi çözüm önerilerinden biri olarak dikkate alınabilir. Ancak bu meselede ciddiye alınacak başka görüşlerde bulunmaktadır. Bunlar içerisinde en dikkate değer olanı Bediüzzaman Said Nursi'nin hilâfetin mer'î olduğu dönemde serdettiği "hilâfetin yeniden yapılandırılması" hakkındaki görüşleridir². Öncelikle Üstat, Osmanlı Devletinde saltanat ve hilâfetin birbirinden ayrılamayacağı kanaatindedir. Binaenaleyh, padişah hem sultan hem halifedir ve âlem-i İslâm'ın bayrağıdır. Saltanat itibarıyla Osmanlı Devleti sınırları içindeki halkın idaresini deruhte ederken, hilâfet itibarıyla da tüm İslâm âleminin istinatgâhı ve medetkârı olmaktadır.

Üstat Said Nursi, 20. Yüzyılın başlarında hilafet meselesini ele alırken dikkatli bir analiz yapmakta mevcut yapıdaki zaafiyetlere dikkat çekerek, içtimai ve siyasî münasebetlerin arttığı, uluslararası

² Bkz. B. Said Nursi. Sünuhât, Tuluat, İşârat, RNK. s. 49-53. ↗

OSMANLI HÂNEGANI AİLE REİSİ OSMANOĞLU VE HİLÂFET
MÜESSESESİ

ilişkilerin yoğunlaştığı bir dönemde Meşihatın³ bir şahsın içti-hadına terk edilemeyeceğini savunmakta ve yeniden yapılandırılması gerektiğini ifade etmektedir. O'na göre bu mevki öyle bir vaziyete getirilmelidir ki, âlem-i İslâm ona itimat edebilsin. Bunun için de Meşihatın ferdi tasarruftan çıkartılarak yüksek bir ilmi şûrâyâ dayandırılması gerekir. Üstat o dönem için çok önemli diğer bir tespitte bulunarak zamanın "cemaat zamanı" olduğunu, fertlerin dâhi de olsa, cemaatin şahsı mânevisine karşı etkisiz kalacağını, şûrâyâ dayanan bir şeyhülislâmın sözünün en büyük bir dâhiyi de içtihadından vazgeçirebileceğini ve böylece İslâm âleminde içti-hat anarşisine son verilebileceğini ifade etmiştir. Ayrıca böyle bir şûrâyâ şiddetle ihtiyaç olduğunu, eğer Merkez-i Hilâfette tesis olunmazsa, ihtiyaç sebebiyle başka yerde teşekkül edebileceğini, bunun da başka sıkıntılara yol açacağını hatırlatmıştır. Unutulmasın ki aynı meridyen hattı ve saat dilimi içerisinde bulunan Müslüman devletlerde Ramazan bayramı farklı günlerde idrak edilmiş, ortaya çıkan kargaşayı izale için Türkiye'nin öncülüğünde "rû'yet-i hilâl" konferansı toplanmış olmasına rağmen mesele halledilememiştir.

İslâm dünyasında fetva bekleyen meseleler gün geçtikçe artmakta, her meseleyle ilgili "her kafadan bir ses" çıkmaktadır. İşin daha vahim tarafı küresel güçler tarafından "dar-ül harp, cihat, hilâfet, imamet, riba/faiz" gibi bazı meseleler istismar edilerek Şia-Vahhabi kutuplaşması ve çatışması çıkarılmakta, ehl-i sünnet yolu zayıflatılmak istenilmektedir. Dâhilde bunlar olurken hâricte de "İslamofobi" kılıfında İslâm nefreti körüklenmekte, câmi ve mescitlere saldırılmakta, Kur'an'a karşı çirkin tahrikler yapılmakta, Müslümanlar ayrımcılığa ve bed muamelelere maruz kalmaktadır. Tüm bu hareketlere karşı İslam'ın yekvücut bir sese ihtiyacı vardır. Bu ses hilâfetin zaruretini ortaya koymaktadır. Nitekim Selahaddin Osmanoğlu 'da bu ihtiyaca dikkati çekmekte, hilafetin yokluğunun ecnebileri sevindirirken Müslümanları üzdüğünü söylemektedir.

Hilâfetin gerekliliği hususunda büyük oranda mutabakat olmakla

³ Osmanlı Halifesi'ne bağlı olan ve Bâb-ı Fetvâ veya Fetvahâne de denilen Meşihat çeşitli dairelerden teşekkül etmekteydi. Detaylı bilgi için tıklayın ↗

birlikte nasıl yapılacağı konusunda da farklı fikirler bulunmaktadır. Hilâfetin ihyası ve tarzı teşekkülü hakkında Selahaddin Osmanoğlu seçim yolunu salık vermekte, münavebeli olarak beşer yıllığına İslâm ülkelerinden bir halifenin seçilerek gelebileceğini söylemektedir. Bediüzzaman Said Nursi ise hilâfetin değil, halifeye bağlı olan Meşihatın uluslararası bir meclis şeklinde teşekkülünden yanadır. Bu fikri serdettiği dönemde zaten 2. Abdülhamid Han halifeydi, binaenaleyh halifenin kim olacağı meselesinden ziyade Hilâfet müessesesinin omurgasını teşkil eden Meşihat dairesinin müessiriyetini arttırmak için nasıl yapılandırılması gerektiği meselesi tartışılıyordu. Bu hususta Üstat o dönemde oldukça dikkati çeken bir teklifte bulunuyor ve Osmanlı Devleti'nin son döneminde mühim bir maksat için tesis edilen Dârü'l-Hikmeti'l-İslâmiye'nin genişletilerek, âlem-i İslâm'dan on beş, yirmi kadar Müslümanların dinen, ahlâken itimadını kazanmış müntehap/seçilmiş ulemasının bu meclise üye yapılmasını teklif ediyordu. Böylece hilâfet vazifesini doğrudan doğruya deruhte edecek, hâlis İslâmî bir şûra, günümüz anlayışıyla ifade etmek gerekirse tıpkı TBMM gibi bir Hilâfet Meclisi öneriyordu.

İslâm dünyasının dini meselelerini halletmek, ihtilafı hususları karar bağlamak ve İslâm'a yapılan saldırıları bertaraf etmek için bir Hilâfet Meclisi kurulması gayet mâkul ve gerçekçidir. Bu hususta İran dışında pek itiraz ortaya çıkmamakla birlikte, halifenin kim olacağı hususunda farklı görüşler olabilecektir. Hilafet merkezi için en uygun yer İstanbul olmakla birlikte muhtemelen bu hususta da farklı görüşler ortaya atılabilecektir. Ayrıca hilâfeti kimin deruhte edeceği hususu halli en müşkül mesele olarak ortada durmaktadır. Bize göre hilâfeti kimin temsil edeceğine Hilâfet Meclisi karar verebilir. İslâm dünyasından seçilerek teşekkül eden bir Hilâfet Meclisi 5 ila 7 yıl gibi muayyen bir süre için bir kişiyi halife olarak seçebilir. Hilâfet Meclisinin altında tıpkı Meşihatta olduğu gibi komisyonlar teşekkül ettirilebilir.

Sonuç olarak "sancak düştüğü yerden kalkar" fehvasınca konuyu efkârı ammeye mal edecek adımların öncelikle Türkiye tarafından

OSMANLI HÂNEDANI AİLE REİSİ OSMANOĞLU VE HİLÂFET
MÜESSESESİ

atılması, siyasetten akademiye ve sivil topluma kadar hem milli hem de milletlerarası seviyede müzakere zeminleri oluşturulması, tarihi iklim coğrafyamızdan destek ve müzaheret temin edilmesi, dâhil ve hâriçten bu hareketi baltalayacak teşebbüslere karşı gerekli tedbirlerin alınması ve hilâfetin ihyasını tedrici olarak tahakkuk ettirecek bir strateji geliştirilmesi gerekir.

TÜRKİYE NİHAyet NÜKLEER GÜCE KAVUŞTU

28.04.2023

27 Nisan 2023 tarihi ileride Türkiye'nin nükleer güce kavuştuğu çok önemli bir gün olarak hatırlanacaktır. Batı'nın teknolojik üstünlüğünü bir sömürü mekanizması olarak kullandığı ve özellikle de İslâm dünyasını kontrol altında tutmanın bir aracı yaptığı dönem biraz daha zayıflamıştır. Etkisiz hale getirilmesi veya en azından dengelenmesi ise Türkiye'de nükleer gücün "nükleer silaha" dönüştürülmesi ile mümkün olacaktır.

Türkiye'nin nükleer santral kurma plânları elbette tek parti dönemlerinde değil, vesayet altında da olsa milli iradenin iktidar olduğu dönemlerde yapılmaya başlanmıştır. Ancak nükleer gücü elde etmek o kadar da kolay olmamıştır. Zira nükleer güç hem enerji hem de silah demektir. Dünya nükleer santral ve nükleer silah haritalarına bakıldığında her ikisinin de emperyalist güçlerin tekelinde olduğu görülmektedir. Haliyle de kolay kolay paylaşılmayacaktır. Bu tavrın izdüşümünü Türkiye üzerinden inceleyebiliriz. Türkiye'nin nükleer enerjideki tarihi seyrine bakıldığında Akkuyu'ya

1976 yılında yer lisansı verilmesine rağmen Demirel dönemi (1968-1969), Ecevit-Erbakan koalisyonu (1975-1976), Özal dönemi (1982-1985) ve Ecevit-Yılmaz koalisyonu döneminde (1998-2000) yapılan ihaleler Batı'nın örtülü ambargoları ve içimizdeki Batı kâselislerinin¹ propagandaları sebebiyle hep akim kalmıştır. AK Parti iktidarı döneminde açılan ihalelere Batılı ülkeler rağbet etmedikleri gibi Japonya ve Güney Kore gibi ihalelere girme niyeti olan ülkeleri de engellemişlerdir. Bu yasaklar 2010 yılında aşılmış, Rusya ile anlaşma imzalanarak bu günlere gelinmiş, 27 Nisan 2023'te Türkiye ve Rusya devlet başkanlarının da iştirak ettiği bir merasimle barış için atom enerjisi bayrağı göndere çekilmiş, Akkuyu resmen nükleer tesis hüviyetini kazanmıştır. Böylece İslâm Dünyasında Pakistan, İran ve BAE'den sonra nihayet Türkiye'de nükleer güce kavuşmuştur.

Teknik detaylarını bir yana bırakarak şu kadarını söylemek mümkündür ki, üçüncü nesil bir nükleer güç santrali olan Akkuyu yılda 35 milyar kWh elektrik üretecek ve Türkiye'nin elektrik ihtiyacının yaklaşık %10'unu karşılayacaktır. Buna ilave olarak harekete geçecek nükleer yan sanayi ve teknolojiler, bilgi birikimi ve nükleer teknolojiye sahip insan kaynağı² diğer bir önemli meyveyi daha verecektir ki işte bu Batı'nın korkulu rüyasıdır; Türkiye'nin nükleer silah sahibi olma ihtimali. Nitekim Avrupa Parlamentosunun 6 Temmuz 2017 tarihli Türkiye'nin Avrupa Birliği ile üyelik müzakerelerinin askıya alınmasını tavsiye eden raporunda, **Akkuyu Nükleer Enerji Santrali projesinden vazgeçilmesi** talebi yer almaktadır. Türkiye nükleer enerji santralinden vazgeçmek bir yana Sinop ve Kırklareli İğneada'da da yeni nükleer santrallerin yapımını plânlamaktadır. Peki, bu tavsiyeye imza atan ülkelerde hiç nükleer enerji santrali yok mudur?

Harita 1 incelendiğinde dünya üzerinde nükleer santrallerin fakir

¹ İçimizdeki Batı veya Batı uzantıları için tıklayınız.

² Türkiye'den her sene yaklaşık 70 mühendis Rusya'da nükleer enerji eğitimi almaktadır. Bu güne kadar Rusya'ya nükleer enerji mühendisliği eğitimine toplam 246 Türk talebe gönderilmiştir. Bu talebelerden 220'si eğitimlerini tamamlayarak Akkuyu nükleer güç santralinde çalışmaya başlamıştır.

TÜRKİYE NİHAYET NÜKLEER GÜCE KAVUŞTU

ve enerji yoksulu ülkelerden ziyade müreffeh ve gelişmiş ülkelerde toplandığı görülür. Dünyada en çok nükleer reaktörün yer aldığı ABD’de 104 reaktör faal halde ve ABD’yi 58 reaktörle Fransa, 51 reaktörle Japonya, 32 reaktörle Rusya, 21 reaktörle Güney Kore takip etmektedir. 31 farklı ülkedeki 437 nükleer reaktör, dünya elektrik ihtiyacının yüzde 13,5’ini karşılamakta, artan enerji ihtiyacına paralel olarak 151 yeni reaktörün yapılması plânlanmakta, 57’sinin de yapımı devam etmektedir.

Harita 1: Nükleer Enerji Santrali Olan Ülkeler

Diğer yandan ülkelerin tabiatı icabı süreklilik arz etmeyen güneş ve rüzgâr enerjisi gibi yenilenebilir alternatif enerji kaynaklarını takviye amacıyla süreklilik arz eden nükleer reaktörlere yatırım yaptıkları da görülmektedir. Mesela Fransa elektrik ihtiyacının %70’inden fazlasını, Ukrayna %51’ini, İsveç yaklaşık %30’unu, Belçika yaklaşık %40’ını, Avrupa Birliği %26’sını, Güney Kore yaklaşık %30’unu ve ABD %20’sini nükleer enerjiden karşılamaktadır³. "Ya Türkiye?" diye soramıyoruz. Zira onca badireyi atlatarak daha yeni bir nükleer santralının açılışı yapılabilmmiştir. Peki neden?

³ Elektrik enerjisinin %25’ini nükleer santrallerden karşılayan Avrupa Birliği, Rusya-Ukrayna savaşı sonrası baş gösteren enerji krizine karşı nükleer enerjiyi **yeşil enerji** olarak kabul ettiğini açıklayarak ikiyüzlü siyasetini bir defa daha ortaya koymuştur. Zira aynı Avrupa Parlamentosu Türkiye’de Akkuyu nükleer santralının yapılmasına karşı çıkmaktadır. İlgili link. ↗

Çünkü Türkiye gibi enerjide çok büyük oranda dışa bağımlı olan bir ülkenin belini doğrultması istenmiyor. TÜİK verilerine göre dış ticaret açığının $\frac{3}{4}$ 'ü enerji ithalatından kaynaklanıyor. Türkiye'nin 2022 yılında enerji ithalatı için ödediği fatura 103 milyar dolar civarında. Bu da tam olarak 5 tane Akkuyu nükleer santrale denk geliyor. Eğer Türkiye Fransa'nın yaptığı gibi ihtiyacı kadar nükleer santraller kursa muazzam bir kaynağı diğer alanları geliştirmek için kullanabilir.

Ancak büyük soruyu tekrar edelim; neden bu güne kadar ülkemizde nükleer santraller yapılamadı? Neden yanı başımızda Çernobil'den daha eski ve patlamaya hazır Ermenistan'ın Metzamor şehrinde bulunan ve Türkiye sınırına 16 km uzaklıkta yer alan Nükleer Santrali için Türkiye'deki "vatansever ve dahi çevreci!" gruplar bir kerecik bile protesto yürüyüşü yapmadıkları halde, olmayan ve sadece yapılması plânlanan Akkuyu nükleer santrali için "Nükleer Santrallere Karşı Güçbirliği Platformu" oluşturdu-lar? Şeytan taşlamanın âlemi yok! Küresel güç odakları siyasetleri icabı Türkiye'nin ne nükleer santralleri olmasını, ne de nükleer silahı olmasını, hatta ne de herhangi bir alanda yüksek teknolojiye sahip olmasını ister. Bu anlaşılabilir bir durumdur. Anlaşılmayan ve en tehlikeli olan ise sahte dost, gerçek düşman olan Batı dünyasının içimizdeki uzantılarının tavırlarıdır. Zira bunlar bizim gibi görünen bizim gibi isimleri olan, hatta bir kısmı profesör, doçent gibi ilmi unvanlar kullanan, vatanını, milletini herkesten çok sevdiğini söyleyen "çevreci, yeşil dostu" pozlarına bürünen ve daha da ötesi emperyalizme karşı olduğunu söyleyen kişi, zümre ve kuruluşlardır. Eğer bunlar deşifre edilmezse "gövdenin içindeki kurt" misali tehdit oluşturmaya devam edeceklerdir. Bunların maskelerini indirip gerçek kimliklerini ortaya koymak zaruridir. Zira böyle memleket menfaatine olan her şeye karşı çıkmayı aydınlık ve entelektüellik zanneden veya belirli ücret ve menfaatler karşılığında şuurlu olarak "aktivist ve dahi eylemci" kılığında yapanların arkasında bazen iyi niyetli saflar veya başka beklentileri olan kişiler ile şöhret düşkünü budalalar bulunabilir. En azından iyi niyetli kişilerin ikazı için bu gereklidir. Dikkatli

bir kişi bu kesimleri basit bir araştırmayla kolayca teşhis edebilir. Hatta bu kesimler "şecaat arz ederken merdi Kıpti sirkatin söyler" fehvasında olduğu gibi kendi yayınlarından da ortaya çıkarabilir⁴. Türkiye'deki bilumum Marksist ve Leninist örgütler, terörist gruplar ve bazı siyasi partiler de nükleer santrallere canhıraş şekilde karşı çıkmaktadır⁵.

Meselenin diğer yüzüne gelecek olursak, nükleer santralin bir adım ötesinin nükleer silah olduğunu herkes biliyor. Zaten hegemon güçlerin kendi ülkeleri dışında nükleer santral yapılmasını engelleme çalışmalarının arkasında da bu saik yatıyor. Yani kendilerinin nükleer silahları, nükleer bombaları ve başlıkları olacak, ama başka kimsede olmayacak! Bu dayatmalar ancak mücadele edilerek kırılabilir. Bunun için de ülkelerin oldukça güçlü siyasi iradeye ve istikrara ihtiyacı vardır. Bu bilindiği için olsa gerektir ki, küresel güçler diğer ülkelerde siyasi istikrarsızlıklar çıkarmak, iç savaşları körüklemek ve kaos plânları yapmaktan ellerini bir türlü çekmemektedir.

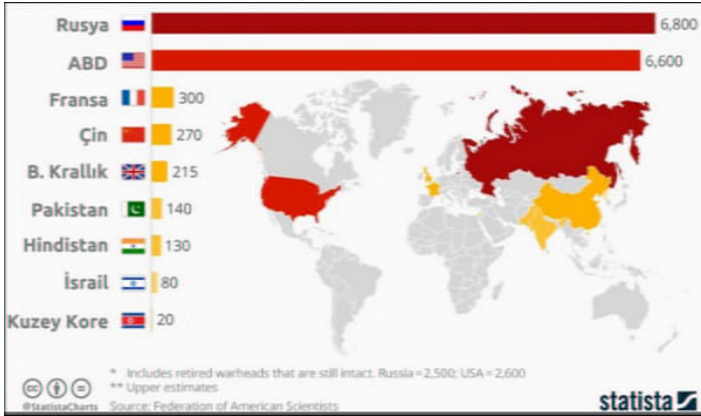
Harita 2'de nükleer silahların dünyadaki yayılımı görülmektedir.

⁴ Bkz. Künar, Arif (2002). Don Kişot'lar, Akkuyu'ya Karşı; Anti-Nükleer Hikâyeler, Elektrik Mühendisleri Odası, Ankara. Sakın kitabın başlığından Akkuyu nükleer santrale karşı çıkmanın Don Kişot'luk olduğu anlaşılmasın. Bilakis bu kitapta başrollerde mühendis odaları ve akademisyenler olmak üzere uzun bir kuruluş ve kişi listesi verilerek büyük bir iftiharla Ecevit'in 2000 yılındaki koalisyon başbakanlığı döneminde Akkuyu nükleer santral ihalesini nasıl engelledikleri anlatılmaktadır. İlgili link ↗

⁵ CHP Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır muhalefeti "Neden Akkuyu'da? Neden Mersin'de? Diyerek genişletmekte ve "Sinop'ta da olmasın, Rize'de de olmasın, Karadeniz'de de olmasın. Hiçbir yerde olmasın. Bu santrale hep beraber karşı çıkalım" demektedir. Bu meselede de yalnız değildir. HDP Adana Ekoloji Meclisi Sözcüsü Yaşar Gökoğlu da, "Bizler bu coğrafyada yaşayan halklar olarak Akkuyu'da ya da başka bir yerde nükleer santraller, nükleere dayalı üretimler istemiyoruz. Bunun aksine yapılan tüm uygulama ve yürütmelerin karşısında olacağız. Nükleer santral yapma plânlarınızdan ve hayallerinden vazgeçin" diye beyanat vermektedir. HDP'nin öteki yüzü Yeşil Sol Parti ise seçim beyanamesinde nükleer santral projelerini ve anlaşmalarını iptal edeceklerini ifade etmektedir. Avrupa Yeşiller Partisi'nin 3-5 Haziran 2022 tarihli 35. Konsey toplantısında da Akkuyu Nükleer Santraline karşı çıkılması iç-dış bağlantıları göstermesi bakımından mânidardır.

Harita incelendiğinde başta ABD ve Rusya olmak üzere genellikle 2. Dünya harbi galiplerinin nükleer silahlara sahip oldukları görülür. Parmak ucu kadar bir devlet olan İsrail bile nükleer silaha sahiptir ve onunla çevresi için sürekli bir tehdit oluşturabilmektedir. Bu gerçeği dikkate alan Cumhurbaşkanı R. Tayyip Erdoğan sadece nükleer santrallere değil nükleer silahlara da sahip olmak istediğimizi açıkça ifade ederek, elinde nükleer başlıklı füzesi olan ülkelerin bize 'Sakin ha sen yapma' demesini kabul etmeyeceğini beyan etmiştir.

Harita 2: Dünya Nükleer Silah Haritası

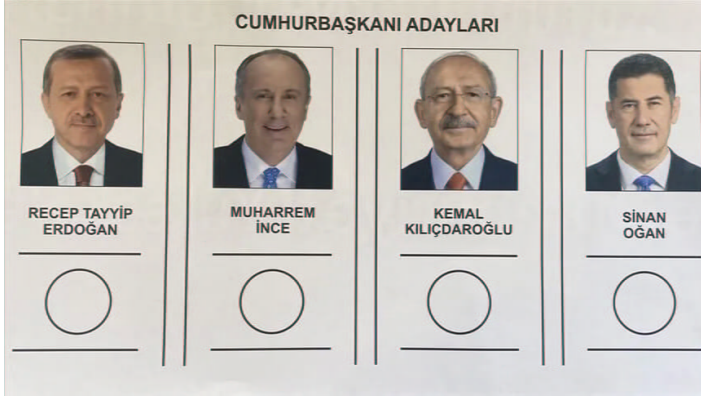

Sonuç olarak Türkiye'nin hem nükleer enerji santrallerine hem de nükleer silahlara ihtiyacı vardır. Enerjide dışa bağımlılığı azaltmak için kömürden petrole, doğal gazdan hidroelektrik santrallere, güneş ve rüzgâr enerjisine, jeotermal ve nükleer enerjiye kadar kendi öz kaynaklarını kullanmak ve bu enerji çeşitliliğini kendi ülke menfaatlerini esas alarak geliştirmek zorundadır. Nükleer enerji ise sadece elektrik üretimi için değil başta nükleer silahlar olmak üzere ülke güvenliğinde, gümrük kontrollerinde, sağlık ve gıda sektöründe de kullanılması sebebiyle nükleer enerji ile ilgili insan kaynağının eğitilmesi, altyapı ve ar-ge laboratuvarlarının kurulması, kritik bir sektör olarak desteklenmesi, özel sektör yatırım-

TÜRKİYE NİHAYET NÜKLEER GÜCE KAVUŞTU

larının teşvik edilmesi, kara propagandaları bertaraf etmek için de medyanın değişik kanallarını kullanarak halkın bilgilendirilmesi zaruridir.

ÖN KOALİSYONLU İTTİFAKIN BAŞKANLIK HEZİMETİ

2023 Başkanlık Seçimleri Oy Pusulası

10.05.2023

14 Mayıs seçimlerine günler kala saflar netleşmeye başladı. Geçen zaman zarfında yapılan müzakere ve muhakemeler AK Parti üzerindeki istifhamları büyük oranda dağıttı. Bunda iktidarın gayretlerinden ziyade Millet İttifakının zaafı, kompozisyonu ve kozmopolitliği, inandırıcı olmayan vaatleri ile destekçilerinin millet nazarındaki şaibeli tavırları önemli rol oynadı. Cumhurbaşkanlığı için yarışan dört adaydan Muharrem İnce ve Sinan Oğan eğer seçimi ikici tura bırakmak gibi bir başarı sağlayamazlarsa sembolik değerden öte bir iddia taşımayacaklardır. Yarış neticede Cumhurbaşkanlığı adayları Recep Tayyip Erdoğan ile Millet İttifakının adayları Kemal Kılıçdaroğlu arasında geçecektir. Şimdi bu iki adayla ilgili bir durum analizi (GZFT/Güçlü yön, Zayıf yön, Fırsat, Tehdit) yapalım.

Birinci olarak R. Tayyip Erdoğan, 20 yıllık iktidarı döneminde yaptıkları ile halkın gözü önündedir. Güçlü yönlerine bakıldığında;

sosyolojik olarak halkın inanç, örf, adet ve kültür değerleriyle birebir örtüşmekte olduğu görülür. 20 Yıllık icraatlarında halkın hayat standardı ve dolayısıyla de refah seviyesi yükselmiş, biriken pek çok mesele onun iktidarı döneminde çözüme kavuşmuştur. Halkı bizar eden başörtüsü meselesi, silahlı bürokratların itaat altına alınması, yargı reformu, eğitim, sağlık, ulaştırma ve altyapı ile ilgili düzenlemeler, savunma sanayiindeki devasa hamleler ve terörün dâhilde tehdit olmaktan çıkarılması, uluslararası ilişkilerde hegemonik güçlere yaslanmak yerine kendi milli siyasetini takip etme, bu meyanda Ayasofya'yı müzelikten kurtararak câmi kimliğine kavuşturma, Türkiye'nin çehresini değiştiren hızlı trenler, otoyollar, hava limanları, köprü ve tüneller, şehir hastaneleri ve üniversiteler gibi uzayıp giden pek çok alanda AK Parti iktidarının imzası vardır. Bu sebeplerdir ki 20 yıldır halkın tasvibine mazhar olmaktadır. Koalisyonlara yol açan parlamenter sistem yerine siyasi istikrarı netice veren başkanlık sistemine geçilmiş olması da AK Parti'nin güçlü yanları arasında sayılabilir.

Zayıf yönlerine gelince; iktidarda olmanın getirdiği yıpranmışlıklar, "metal yorgunlukları", personel istihdamında asla kabul edilemeyecek kayırmacılıklar, 15 Temmuz 2016 yılında yapılan darbe teşebbüsünde "ihanet, ticaret, ibadet" değerlendirmesi yerine "irtibatlı, iltisaklı, ucundan değmiş, kenarından bulaşmış" denilerek tüm cemaat mensuplarının aynı kefeye konulması ve fiilen darbe teşebbüsünde bulunmadığı halde "okuluna gitmiş, gazete ve dergisine abone olmuş veya bankasına para yatırmış" gibi hepsi kamu denetimine tabi olan kurumlar üzerinden sigaya çekilmesi en başta gelen hususlardır. Eğer 15 Temmuz darbe teşebbüsünün sorumluluğu ihanetle sınırlı kalsaydı veya ibadet edenleri kapsamasaydı o büyük kitle ciddi bir nefis muhasebesi ile baş başa kalacaktı ve siyasi tablo bugünkü kadar zora girmemiş olacaktı. Zira şimdiye kadar hiçbir darbe ve darbe teşebbüsünde taraftarlar yargılanmamıştır. Hükümet "ele ve fiile bakar, kalbe bakamaz, niyet okuyuculuğu yapamaz." Kaldı ki uzunca bir dönem Gülen cemaati ile AK Parti kadroları birlikte çalışmış olmasına rağmen hiçbir zaman siyasi irtibat, iltisak sayfaları açılmamıştır. Diğer

ÖN KOALİSYONLU İTTİFAKIN BAŞKANLIK HEZİMETİ

bir husus ise yıllarca beraber çalıştıkları ve cumhurbaşkanlığı, başbakanlık, başbakan yardımcılığı veya bakanlık gibi çok önemli makamlarda bulunan arkadaşlarını muhalif cepheye itmek veya sahip çıkamamak, zengin insan kaynağını israf etmek de Tayyip Erdoğan'ın zayıf yönleri arasındadır.

Analizin ikinci ayağı olan fırsat ve tehditlere bakıldığında, Millet İttifakı'nın zaafaları AK Parti için fırsat pencereleri açmakta, 20 yıllık AK Parti iktidarı ile büyüyen ve bugün oy kullanma hakkına sahip olan gençlerin algı ve beklentileri ile son dönemde yaşanan iktisadi krizlerin halkta yeni arayışlara yol açması ve İyi Parti, Saadet Partisi, Demokrat, Gelecek ve Deva Partilerinin Millet İttifakında yer alarak halkın hâfızasındaki CHP imajını yumuşatması da AK Parti ve Cumhur İttifakı için tehdit olarak ifade edilebilir.

Millet İttifakının cumhurbaşkanı olan Kemal Kılıçdaroğlu'na gelince, oy oranı %25 civarında olan CHP'yi mahalli idareler seçiminde tecrübe ettikleri bir ittifak üzerinden başarılı kılan formülü 14 Mayıs seçimlerinde tekrar edecek bir stratejiyi hayata geçirmesi birinci derecede güçlü yan sayılabilir. Zira CHP'nin siyasi çizgisi halkın üçte ikisi tarafından tasvip edilmemektedir. Münhasıran 1923-1950 yılları arasında totaliter bir despotizmin halka çektiikleri halen hâfizalardadır. Her türlü hürriyetinden mahrum edilen büyük halk kitleleri eline geçirdiği ilk fırsatta CHP iktidarını –bir daha gelmemek üzere- yok etmiş ve bu güne kadar da CHP asla tek başına iktidara gelememiştir. İşte Kılıçdaroğlu bu imajı yıkmak ve %50+1 halk desteğine ulaşmak için milliyetçi ve muhafazakâr seçmenlere hitap eden diğer ortaklarını kendi adaylığına razı edebilmiştir. Kılıçdaroğlu'nun diğer bir güçlü yanı ise AK Parti'ye öfkeli olan ve mahalli idare seçimlerinde attığı tokatla hırsını almayan mütereddit eski AK Parti seçmenlerinin varlığıdır. Buna ilaveten Gülen cemaati başta olmak üzere tüm Tayyip Erdoğan düşmanlarını veya muhaliflerini bazı vaatlerle kendisine çekmesi de güçlü yanları arasında sayılabilir. Ayrıca son bir yılda yaşanan iktisadi krizler ve iktidarın bilumum yanlışları da Kılıçdaroğlu hanesine artı puan olarak yazılmaktadır.

Zayıf yanlarına gelince, her ne kadar Kılıçdaroğlu "helâlleşme" adımları atmış olsa da halkın zihnindeki CHP'yi hortlatan Canan Kaftancıoğlu, Sezgin Tanrıkulu ve Ünal Çeviköz gibi partililer hiç eksik olmamakta, özellikle HDP'nin kendisi aday çıkarmayarak Kemal Kılıçdaroğlu'nu destekleyeceğini ilan etmesi, hapishanelerdeki terör unsurlarına af mesajları vermesi, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartındaki Türkiye'nin çekincelerini kaldıracağını ilan etmesi halkta bölünme endişelerini arttırmaktadır. Özellikle de tüm terör unsurları ile PKK elebaşlarının Kılıçdaroğlu'nu desteklemeleri bu endişeyi kuvvetlendirmektedir. Millet İttifakı ve Kılıçdaroğlu'nun diğer bir zayıf yanı da "**Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem**" olarak çok reklamını yaptıkları "dünyada örneği olmayan" hükümet modelinin gele gele "**Ön Koalisyonlu Parlamenter Sistem**" olarak arzı endam etmesidir. Şimdiden yedili bir cumhurbaşkanı yardımcılığı gibi garip bir model ortaya çıkmış, ittifakı teşkil eden her partiye önce sağlam birer bakanlık, daha sonra da oy oranlarına göre bakanlık dağıtımları yapılacağı ilan edilmiştir. Bu yamalı bohça tıpkı Ecevit'in 1977 seçimlerinden sonra tek başına iktidar olabilmek için Adalet Partisinden ayarttığı 13 milletvekiline yeni ihdas edilen sözde bakanlıkları dağıtmasını hatıra getirmektedir. Kılıçdaroğlu %50+1'i bulmak için cumhurbaşkanı yardımcılığı, bakanlıklar ve hatta üst bürokrasi makamlarını paylaşmakta bir beis görmemekte, bu makamları rüşvet olarak kullanmaktan çekinmemektedir. Cumhurbaşkanının bağımsız olması için partisz olması gerektiğini şiddetle savunan Kılıçdaroğlu'nun kendisi aday olunca, eğer seçilirse hükümet sistemini değiştirmeye kadar CHP'nin başında kalacağını ilan etmesi de diğer bir tutarsızlık örneği olarak zaaflarına eklenmektedir.

Başka bir zayıf nokta ise İstanbul ve Ankara büyükşehir belediyelerindeki CHP iktidarının başarısızlıkları, sönük vaziyetleri, seçim öncesi vaatlerini yerine getirmemeleri, personel istihdamında ve adam kayırmadaki üstün performansları, halkı rahatlatacak yatırımları yapmak yerine siyasi propagandalara ağırlık vermeleridir. Buna AK Parti iktidarının yaptığı tüm havalimanı, köprü, baraj, otoyol, hastane, okul gibi altyapı yatırımlarına karşı çıkmaları da

ÖN KOALİSYONLU İTTİFAKIN BAŞKANLIK HEZİMETİ

eklenebilir. Son günlerde savunma sanayi ile ilgili örtülü itirazları da zihinlerdeki eski CHP kimliğini yeniden uyandırmaktadır.

Diğer bir zayıf nokta da ABD ve önemli Avrupa devletlerinin can-hırsız bir şekilde Kılıçdaroğlu'nu desteklemesi ve Tayyip Erdoğan düşmanlığı yapmasıdır. ABD başkanı J. Biden 15 Temmuz 2016 yılında darbe ile deviremedikleri R. Tayyip Erdoğan'ı "muhalefeti organize ederek" seçim yoluyla düşürmeyi seçim vaadi olarak ifade etmişti. ABD liderliğindeki Batılı ittifakın Tayyip Erdoğan düşmanlığının temel sebebi artık kendilerini dinleyip itaat edecek bir Türkiye bulamamalarından kaynaklanmaktadır. Türkiye'nin Suriye-Irak hattında kurulmak istenen terör koridorunu kırması ve ileride ikinci bir İsrail olacak uydu bir PKK devletine geçit vermemesi, daha da ötesi Libya, Doğu Akdeniz ve Karabağ'da Batı politikalarını akmeye uğratması, Rusya-Ukrayna harbinde kendi millî siyasetini uygulamada ısrar etmesi gibi pek çok sebeple R. Tayyip Erdoğan'ı kendi siyasetleri açısından behemehal devrilmesi gereken bir lider olarak görmelerine yol açmaktadır. Batı'nın bu politikasını kendi menfaati için müsbet gören Kılıçdaroğlu yanılmaktadır. Zira halk nezdinde batılı devletlerin bu tavrı tasvip edilmemekte, Tayyip Erdoğan karşıtlığı emperyal şer güçlerle yan yana durmak şeklinde algılanmaktadır.

Son olarak Kılıçdaroğlu'na açılan fırsat penceresine AK Parti'nin 20 yıllık icraatının yorgunluğu ve hataları ile toplum kesimlerindeki yeni arayışlar eklenebilir. Tehdit olarak da tüm çabalara rağmen eski CHP'nin bütün ceberutluğu ve korkutucu yüzü ile arkada duruyor olması, zaman zaman da çeşitli vesilelerle tezahür etmesi gösterilebilir.

Analizler bize Cumhur İttifakı adayı Recep Tayyip Erdoğan'ın her şeye rağmen ikinci defa cumhurbaşkanı olarak seçileceğini ortaya koymaktadır. Milletvekili seçimlerinde ise iki ittifakın büyük farklarla değil, nisbeten yakın oranlarda temsil edileceğini göstermektedir.

KAMUOYU ARAŞTIRMA MI? KAMUOYU OLUŞTURMA MI?

26.05.2023

14 Mayıs 2023 Cumhurbaşkanlığı ve 28. Dönem Milletvekiliği Genel Seçimleri kamuoyu araştırma şirketlerini yeniden Türkiye'nin gündemine taşıdı. Öyle ki seçim öncesi oyları düşük gösterilen MHP Genel Başkanı mealen "14 Mayıs seçimlerinde kamuoyu araştırma şirketlerinin mahv-ı perişan olduklarını, itibarlarının yerlerde süründüğünü" ifade ederek araştırma şirketlerini "melanet bir projeye hizmet etmekle" itham etti. Keza Recep Tayyip Erdoğan da katıldığı bir TV programında "araştırma şirketlerinin gerçeği çarpıttığını, partileri kullandığını, yalan-yanlış pazarlamalarla maışetlerini temin yoluna gittiklerini, bu sebeple de onlara inanmadığını" söyledi. Meselenin Millet İttifakındaki yansımaları daha da vahim oldu. Zira araştırma şirketlerinin büyük çoğunluğu "iktidar garantisi" ile Millet İttifakını yanıltarak aday ve ittifak pazarlıklarını yanlış yönlendirdi. Bunu fark eden Meral Akşener'in çabaları da fayda vermedi. İşte bu yaşananlar sebebiyle Türkiye'deki kamuoyu anket şirketlerini mercek altına almak ve meseleyi vuzuha kavuşturmak zarureti ortaya çıkmıştır.

BAKAD GÜNLÜKLERİ

Önce 14 Mayıs 2023 seçim sonuçları ile kamuoyu araştırma şirketlerinin seçimlerle ilgili "araştırma" sonuçlarını mukayese edelim. Tablo 1'de de görüldüğü üzere cumhurbaşkanı seçiminde birinci turda yurt içinde 60 milyon 721 bin 745 kayıtlı seçmenden 53 milyon 993 bin 683'ü oy kullandı. Oyların 52 milyon 972 bin 934'ü geçerli, 1 milyon 20 bin 749'u geçersiz sayıldı. Seçime katılma oranı yüzde 88,92 oldu. YSK'nın kesin sonuçlarına göre R. Tayyip Erdoğan geçerli oyların %49,52'sini, Kemal Kılıçdaroğlu %44,88'ini, Sinan Oğan %5,17'sini, adaylıktan çekilmesine rağmen Muharrem İnce oyların %0,43'ünü aldı.

Tablo 1: Cumhurbaşkanlığı Seçimi 1. Tur Sonuçları

ADAYIN ADI SOYADI	YURT İÇİ SEÇİM SONUCU	YURT DIŞI SANDIK SEÇİM SONUCU	GÜMRÜK KAPILARI SANDIK SEÇİM SONUCU	TÜRKİYE GENELİ TOPLAM	ORAN (%)
RECEP TAYYIP ERDOĞAN	26.086.102	967.180	80.567	27.133.849	% 49,52
MUHARREM İNCE	216.470	15.759	3.554	235.783	% 0,43
KEMAL KILIÇDAROĞLU	23.873.749	665.111	56.318	24.595.178	% 44,88
SINAN OĞAN	2.796.613	28.218	6.408	2.831.239	% 5,17
GENEL TOPLAM	52.972.934	1.676.268	146.847	54.796.049	% 100,0

Kaynak: Yüksek Seçim Kurulu

Şimdi de kamuoyu araştırma şirketlerinin en son yayımladıkları seçim sonuçlarına bakalım. Tablo 2 incelendiğinde BETİMAR, OPTİMAR, SONAR ve GENAR dışındaki tüm şirketlerin kabul edilemez hata payları ile Kılıçdaroğlu lehine sonuç ilan ettikleri görülmektedir. Hatta bu şirketlere bakılacak olursa denilebilir ki Tayyip Erdoğan ile Kemal Kılıçdaroğlu yer değiştirmekte ve ilk turda Tayyip Erdoğan seçimi kaybetmektedir.

KAMUOYU ARAŞTIRMA MI? KAMUOYU OLUŞTURMA MI?

Tablo 2: Kamuoyu Araştırma Şirketlerine Göre 14 Mayıs 2023 Cumhurbaşkanlığı Seçimi Sonuçları

Aday	R.T.Erdoğan	K.Kılıçdaroğlu	S.Öğün	M.İnce
SONUÇ (AA)	49,42	44,95	5,2	0,43
BETMAR (11-12 Mayıs)	49,1	45	5,6	0,3
Optimar (9-11 Mayıs)	50,4	44,7	1,5	3,4
SONAR (Mayıs)	48,8	44,1	3,5	3,6
GENAR (10-11 Mayıs)	51,4	44,3	4,3	-
HBS (25 Nis-2 May)	47,5	47,0	2,2	3,3
KONDA (6-7 Mayıs)	43,7	49,3	4,8	2,2
Metropol (9-10 Mayıs)	46,9	49,1	2,7	1,3
Türkiye Raporu (6-9 Mayıs)	45,9	48,7	1,7	3,7
Türkiye Raporu (12 Mayıs)	45,6	50,5	3,9	-
Euronews	Euronews	Euronews	Euronews	Euronews
PIAR (6-9 Mayıs)	45,3	51,3	2,6	0,8
ALF (5-9 Mayıs)	44,7	51,2	2,5	1,6
Arbiter (2-9 Mayıs)	44,6	50,1	2,3	3
AREA (8-9 Mayıs)	46,1	49,1	3,5	1,3
MAK (26 Nis-4 May)	45,4	50,9	2	1,7
AR-G (27 Nis-3 May)	46,4	49,1	2,2	2,3
SAROS (3-7 Mayıs)	44,5	50,0	2,3	3,2
Yöncylem (9-10 Mayıs)	44,4	49,5	4,7	1,4
Gezici (6-7 Mayıs)	45,9	46,9	4	3,2
Avrasya (27 Nis-5 May)	43,6	50,9	3	2,5
ORC (10-11 Mayıs)	44,2	51,7	2,8	1,3
PanoramaTR (12 Mayıs)	45,7	47,1	5,3	2
Aksoy (9-12 Mayıs)	45,6	47,9	5,7	0,8

Kaynak: Euronews

Milletvekili seçimlerine gelince, benzer şekilde YSK'nın açıkladığı 28. Dönem milletvekili seçim sonuçları ile kamuoyu araştırma şirketlerinin açıkladığı seçim sonuçları arasında mâkul hata paylarını çok aşan farklılıklar bulunmaktadır. Kamuoyu araştırma şirketlerinin seçim anket sonuçlarından önce sandıktan çıkan sonuca bakılacak olursa Cumhurbaşkanlığı'nın %49.38 oy oranı ile 323 milletvekili çıkardığı ve meclis çoğunluğunu elde ettiği görülmektedir. Millet İttifakı ise %35.16 oy oranı ile 211 milletvekili çıkararak ana muhalefet gurubunu teşkil etmektedir. Emek ve Özgürlük İttifakının %10.39 ile 66 milletvekili çıkardığı, Ata İttifakı'nın %2.39 ile

BAKAD GÜNLÜKLERİ

milletvekili çıkaramadığı, keza Sosyalist Güç Birliği İttifakının da %0.28 ile milletvekili çıkaramadığı görülmektedir. İttifaklar altında seçime giren partilerin kazandığı milletvekili sayıları ise Tablo 3'de görülmektedir. AK Parti bu seçim döneminde oy kaybederek kuruluş yıllarına geri dönmüştür. MHP ise araştırma şirketleri ortalamasının 3 puan üzerine çıkmıştır.

Tablo 3: Partilere Göre 28. Dönem Milletvekili Dağılımı

Aday	R.T. Erdoğan	K. Kılıçdaroğlu	S. Oğan	M. İnce
SONUÇ (AA)	49,42	44,95	5,2	0,43
BETMAR (11-12 Mayıs)	49,1	45	5,6	0,3
Optimar (9-11 Mayıs)	50,4	44,7	1,5	3,4
SONAR (Mayıs)	48,8	44,1	3,5	3,6
GENAR (10-11 Mayıs)	51,4	44,3	4,3	-
HBS (25 Nis-2 May)	47,5	47,0	2,2	3,3
KONDA (6-7 Mayıs)	43,7	49,3	4,8	2,2
Metropol (9-10 Mayıs)	46,9	49,1	2,7	1,3
Türkiye Raporu (6-9 Mayıs)	45,9	48,7	1,7	3,7
Türkiye Raporu (12 Mayıs)	45,6	50,5	3,9	-
Euronews	Euronews	Euronews	Euronews	Euronews
PIAR (6-9 Mayıs)	45,3	51,3	2,6	0,8
ALF (5-9 Mayıs)	44,7	51,2	2,5	1,6
Arbiter (2-9 Mayıs)	44,6	50,1	2,3	3
AREA (8-9 Mayıs)	46,1	49,1	3,5	1,3
MAK (26 Nis-4 May)	45,4	50,9	2	1,7
AR-G (27 Nis-3 May)	46,4	49,1	2,2	2,3
SAROS (3-7 Mayıs)	44,5	50,0	2,3	3,2
Yöncüler (9-10 Mayıs)	44,4	49,5	4,7	1,4
Gezici (6-7 Mayıs)	45,9	46,9	4	3,2
Avrasya (27 Nis-5 May)	43,6	50,9	3	2,5
ORC (10-11 Mayıs)	44,2	51,7	2,8	1,3
PanoramaTR (12 Mayıs)	45,7	47,1	5,3	2
Aksoy (9-12 Mayıs)	45,6	47,9	5,7	0,8

Kaynak: Anonim

Burada üzerinde durulması gereken husus ise yine kamuoyu araştırma şirketlerinin yayımlamış olduğu seçim anketlerindeki fahiş hatalardır. Özellikle MHP ile ilgili sonuçlar şirketlerin güvenilirliğini ciddi şekilde sorgulamaya açmıştır. Anketlerin ortalamasına göre MHP'nin oyu yüzde 7,2'yi geçmemektedir. Bu sebeple MHP se-

çim sonrası bu şirketler hakkında kamuoyunu yanıltma ve kasten yönlendirme iddiasıyla mahkemeye gideceğini ilan etmiştir.

Kamuoyu araştırma şirketlerinin seçimlerle ilgili saha çalışmalarında bu kadar büyük hatalar yapması halk nezdinde güvenilirliklerini kaybetmelerine sebep olduğu gibi "araştırma" kavramını da tartışmalı hale getirmektedir. Daha açık söylemek gerekirse kamuoyu araştırma şirketlerinin halkı doğru olarak bilgilendirmekten ziyade bilimi kullanarak danışmanlık yaptığı siyasi parti veya görüş doğrultusunda toplumu yönlendirmeye çalıştığı ve bu yolla menfaat elde ettiği kanaati güç kazanmaktadır. Zira bu şirketlerin kurumsal yapıları, şeffaflıkları, denetime açıklık ve hesap verebilirlik seviyeleri oldukça düşüktür. ESOMAR¹ ve TÜAD² gibi dernek üyelikleri sınırlı olduğu gibi bu dernekler üzerinden denetime açıklıkları da şüphelidir.

Bilimi, hakikati ortaya çıkarmak için güvenilir bir değer aracı olmak yerine menfaat temininde bilimin güvenilirliğini istismar etmek hem bu şirketlere zarar vermekte hem de dünya çapında araştırma şirketlerimizin ortaya çıkmasını engellemektedir. Bu müptezelliğin ortadan kaldırılmasında birinci vazife kamuoyu araştırma şirketlerinin bizzat kendilerine düşmektedir. Bu şirketlerle işbirliği yapan medya organları da onların suç ortaklarıdır. Diğer bir sorumlu kurum ise akademi. Akademisyenlerin bu alana el atması, bilimsel toplantılar ve yayımladıkları bildiri ve makalelerle "araştırma" kavramının istismarına engel olmaya çalışması caydırıcı olabilir. Bu şirketlerin zarar verdiği siyasi parti veya kuruluşlar da –MHP örneğinde olduğu gibi- yasal yollardan haklarını arayabilirler. Böylece "meydanın boş olmadığı" vahşi kapitalizmin "bırakınız yapsınlar" dönemi gibi "bırakınız atsınlar, bırakınız salon araştırmalarını alan araştırması diye yuttursunlar" dönemi sona erecektir.

Araştırma şirketlerinin bizzat "araştırma" kavramına verdiği zarar

¹ ESOMAR için bkz. ↗

² TÜAD için bkz. ↗

o kadar büyümüştür ki artık mahalle sakinleri site kapılarına "dilenci ve araştırmacı giremez" tabelaları asmaya başlamışlardır. İstatistik biliminin revaçta olduğu dönemde araştırma gibi istatistik kavramı da o kadar istismar edilmişti ki halk arasında "yalan, kuyruklu yalan, istatistik" tekerlemesi meşhur olmuştu. Yani ilmîliği istismar edilen istatistik aldatmada kuyruklu yalanı da geride bırakmıştı. Şimdi o tekerlemeye araştırma da eklenmiştir. Artık "yalan, kuyruklu yalan, istatistik, araştırma" denilmektedir. Her şeyin istismar edilerek değersizleştirilmesi çok tehlikeli bir gidişe kapı aralamaktadır. İnsanların yardım duygularının istismarı yardım yapma duygusunu öldürdüğü gibi güven duyulması gereken adliye gibi, akademi gibi, araştırma kurumu vb. gibi yapılara güvensizliğin artması da toplumun âhengini bozmakta, huzurunu kaçırmakta, yanlış yolları alternatif haline getirmektedir.

BAKAD web sayfasındaki 10 Mayıs 2023 tarihli "Başkanlık Seçimlerinde Son Dönemeç; Ön Koalisyonlu İttifakın Hezimetini" başlıklı yazımda sadece gözlemlerime dayanarak ve mevcut verileri analiz ederek seçim sonuçlarını ilan ederken "saha çalışması" yaptığımı iddia eden araştırma şirketlerinin kahir ekseriyetinin Millet İttifakının seçimleri kazanacağını ilan etmesi nasıl açıklanabilir? 28 Mayıs 2023 Pazar günü ikinci turu yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimlerinde de sonuç ayan-beyan ortada iken, hatta birinci tur seçimlerinden birkaç puan daha fazla oyla R. Tayyip Erdoğan'ın seçileceği görülmekte iken "kamuoyu oluşturma şirketlerinin" sezon hasılatını âzamileştirmek için pişkin pişkin bildik tavırlarını sürdürmeleri pes dedirtmektedir.

Bu yazı kamuoyu araştırma şirketlerine bir çağırı olduğu gibi onların müşterilerine de başta siyasi partiler olmak üzere bir çağırıdır. Medya kuruluşlarına ve akademisyenlere de bir çağırıdır. Hatta hükümete de bir çağırıdır. Gelin el birliği ile "araştırma" kavramının istismarına engel olalım. Dünya çapında güven veren inşaat firmalarımız olduğu gibi dünya çapında güvenilen araştırma şirketlerimiz de olsun, Türk ve İslâm dünyası başta olmak üzere küresel siyaset pazarının büyükleri içine biz de girelim.

KARAOĞLAN EFSANESİ VE 1977 SEÇİMLERİNİ TEKRAR OKUMAK

27.05.2023

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilânı üzerinden bir asır geçti. 1876 yılında çıkılan demokrasi yolculuğu 1. Cihan Harbi ve sonrasında yapılan milli mücadelenin ardından maalesef ki önce otoriter, daha sonra da totaliter bir renge büründü. Türkiye çok partili hayata ancak 1950 yılında dönebildi. Milli iradeye itaati hazmedemeyen diktatörlük yanlıları ne yazık ki ihtilallerle gelişimin önünü tıkayarak Türkiye'nin milletler arası sahnede hak ettiği yeri almasını engellediler. Türkiye'yi demokratik bir cumhuriyet olmaktan alıkoyan ve bürokratik bir diktatörlük olması için çalışan pek çok mahfil bulunmakla birlikte bunların başında demokrasinin ana oyuncularından olan bir siyasi partinin bulunması dünyada eşine az rastlanır bir durumdur. Bu parti maalesef cumhuriyeti kurmakla öğünen Halk Fırkasıdır. Daha sonra Cumhuriyet Halk Partisi adını alan bu hareketin halkı temsil gibi bir anlayışı hiçbir zaman olmamıştır. "Halka rağmen halk için" şeklinde formüle edilen kendilerine göre "devrimci" bir anlayışla halkı zorla kendi ideolojik çizgilerine getirmeye çalışmışlar, milletin iradesine göre kendini yenilemek yerine, milleti kendi iradesine tabi kılmanın

yollarını aramışlardır. Bu yollar bazen içinde ihtilâl kıskırtıcılığı, darbe teşvikçiliği veya darbe iştirakçiliği ve kamu gücünü milletin değerleri aleyhine kullanma gibi gayrı meşru araçları da içinde barındırabilmiştir.

1950 yılında "beyaz ihtilal" denilen halk hareketi ile kansız ve kavgasız olarak 27 yıllık tek parti iktidarının bitirilmesi ve millî iradenin ülke yönetimine el koymasını CHP asla içine sindirememiştir. Millî iradenin vermediği iktidara, muhtıra ve ihtilâllerle ulaşmaya çalışmıştır. İsmet İnönü'nün Adnan Menderes'i tehdit bábında söylediği meşhur; "Şartlar tamam olduğunda milletler için ihtilâl meşru bir haktır. Bu yolda devam edersiniz ben de sizi kurtaramam." tehdidinin üzerinden kısa bir süre sonra 27 Mayıs darbesinin yapılması, Başbakan ve iki bakanının asılması CHP'nin değişmeyen kimliğini ortaya koymaktadır. Zira daha sonra yapılan darbe teşebbüsleri ve darbelerin hepsiyle CHP ya irtibatlı ya da gizli-açık teşvikçi olmuş, darbe anayasalarının da hem yapımlarında hem de savunulmasında hep ön sıralarda bulunmuştur.

Halkta derin bir güvensizlik doğuran ve parlamento dışı güçleri hâkim kılan özelliklere sahip 1961 darbe anayasasının 4. Maddesinde "Egemenlik kayıtsız şartsız Türk Milletindedir. Millet egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanır." Denilerek TBMM tek yetkili organ olmaktan çıkarılmış, millî irade birtakım bürokratik kurumlar arasında paylaştırılmıştır. TBMM'nin yanına bir Cumhuriyet Senatosu eklenerek halkın oyu ile seçilemeyen ihtilalciler ölünceye kadar kontenjan senatörü adıyla buraya doldurulmuştur. Seçim kanunu değiştirilerek çoğunluk sisteminden koalisyonları netice verecek nisbi temsil sistemine geçilmiştir. Buna rağmen TBMM'de etkili bir güç oluşturamayan CHP ve özellikle içinde bulunan Marksist kanat değişik yollar aramaya başlamıştır. 1971 askeri muhtırası ile iktidardan düşürülen Süleyman Demirel'in karşısına bu kez CHP'nin başına geçen Bülent Ecevit çıkarılmıştır. Adalet Partisi ise parçalanarak bünyesinden iki parti daha çıkarmıştır. O dönemde sağ blok Milli Selamet Partisi ve Demokrat Parti ile üç parçaya ayrılmış,

1973 seçimleri ile Bülent Ecevit'in yıldızı parlatılmaya başlanmıştır. CHP-MSP koalisyonu ve akabinde yapılan 1974 Kıbrıs harekâtındaki başarı rüzgârını arkasına alan "Karaoğlan" büyük bir umutla 1977 seçimlerine girmiştir. CHP 1977 genel seçimlerinde sandıktan birinci parti olarak çıkmayı başarmış, 450 milletvekilliğinden 213'ünü alarak 13 milletvekili eksiğiyle neredeyse kıl payı iktidarı elinden kaçırmıştır. Daha sonra bunu telafi etmek için Güneş Motel'de yapılan pazarlıklar sonucu Adalet Partisi'nden bakanlık vererek kopardığı 13 milletvekili ile iktidara gelse de burada bir yıl bile kalamayacaktır. Bu hâdisenin 14 Mayıs 2023 seçimlerinde Kemal Kılıçdaroğlu'nun destek karşılığı Cumhurbaşkanı yardımcılığı ve milletvekili dağıtımını hatırlatmasına da şaşmamak lazımdır. Mâlum ya tarih tekerrür etmektedir.

CHP'nin %41,4 ile 213 milletvekili çıkardığı 1977 seçimleri çok sık atıf yapılan bir motivasyon aracı olarak kullanılmıştır. Bu makalede CHP'nin çok öğündüğü seçim başarısı mercek altına alınmaktadır. Çünkü 1977 seçim başarısının üzerinde bazı soru işaretleri bulunmaktadır. Bu durumun açıklanarak tarihe bir not düşülmesi ihtiyacı bu makalenin yazılmasına sebep olmuştur.

Temel soru, 1977 yılında yapılan genel seçimler ne kadar dürüst ve şaibesizdi? Türkiye'de sosyalizmin kansız ve üstelik seçim yoluyla iktidara gelmesi umudu o yıllarda sol ve sosyalist kesimde gerçek bir heyecan doğurmuş olabilir. Ancak İttihat ve Terakki geleneğinden gelen CHP'nin 1911 sopalı seçimleri ile 1946 açık oy gizli tasnif türü demokrasi literatüründe görülmeyen türden seçim kazanma sicili dikkate alındığında 1977 seçimlerinin dikkatle incelenmesi daha bir önem arz etmektedir.

Konu yorum ve mülâhazalardan öte, sayısal verilerin ortaya koyduğu gerçeklerle değerlendirilmek zorundadır. Türkiye'nin nüfus artış hızı seçimin yapıldığı dönemde ortalama %2 civarında seyretmektedir. Nüfus artış hızına paralel olarak seçme yaşına gelen vatandaş sayısında da benzer bir artışın olması beklenir. Seçmen sayısını nüfus artış hızı dışında etkileyen bir başka faktör ise seçmen yaşıdır. Mercek altına alınan 1977 seçimlerinde ve bir önceki

BAKAD GÜNLÜKLERİ

1973 seçimlerinde seçmen yaşı 21 iken 1983 seçimlerinde 19 yaşın bittiği tarih yani 20 yaşına giriş olarak belirlenmiştir. Hem nüfus artış hızı, hem de seçmen yaşının aşağı çekilmesi sebebiyle 1977 seçimlerinden sonra normalde seçmen sayısında artış beklenir. 1950-2002 yılları arasında yapılan genel seçimle ilgili Yüksek Seçim Kurulunca açıklanan seçmen sayıları ile kullanılan oy oranları hem Tablo 1’de, hem Şekil 1’de görülmektedir.

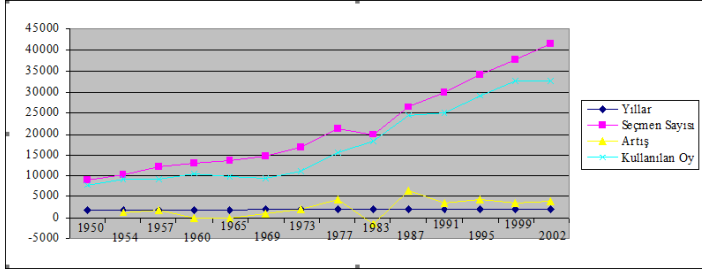
Tablo 1: 1965-1995 Arası Genel Seçimlerde Seçmen Sayısındaki Artışlar (000)

Yıllar	1950	1954	1957	1960	1965	1969	1973	1977	1983	1987	1991	1995	1999	2002
Seçmen Sayısı	8.905	10.262	12.078	12.925	13.679	14.788	16.798	21.207	19.767	26.376	29.979	34.155	37.495	41.407
Artış		+1.357	+1.816	+0.847	+0.754	+1.109	+2.110	+4.409	-1.440	+6.609	+3.603	+4.176	+3.340	+3.912
Kullanılan Oy	7.953	9.095	9.250	10.522	9.748	9.516	11.223	15.358	18.238	24.603	25.157	29.101	32.656	32.768
%	89.3	88.6	76.6	81.0	71.3	64.0	66.8	72.4	92.3	93.3	83.9	85.2	87.1	79.1

Kaynak: Yüksek Seçim Kurulu

1965 yılından itibaren seçmen sayısında nüfus artış hızına paralel bir artış trendi görülürken 1977 yılında garip bir sıçrama ve 1983 yılında ise çok büyük bir düşme görülmektedir. Oysa normal nüfus artışı %2’lik bir seyir göstermekte olduğu için 1977 yılındaki seçmen sayısının $16.798.000 (335.960 \times 4 = 1.343.840) = 18.141.840$ olması gerekirdi. Yani 1973 seçimlerini müteakiben yapılan 1977 genel seçimlerinde yaklaşık 18.141.840 seçmen oy kullanacakken 21.207.000 seçmen ortaya çıkmıştır. Bunun mânası 3.065.160 kadar bir seçmen fazlalığı bulunmaktadır. Bu fazlalığa "hayali seçmen" veya bu hayali seçmenler sandık başına gittikleri için "mükerrer oy" diyebiliriz. Bu hayali seçmenler sonraki seçimde ortadan kaybolmaktadırlar. Nitekim daha sonra seçmen sayısındaki artış normal hale gelmektedir.

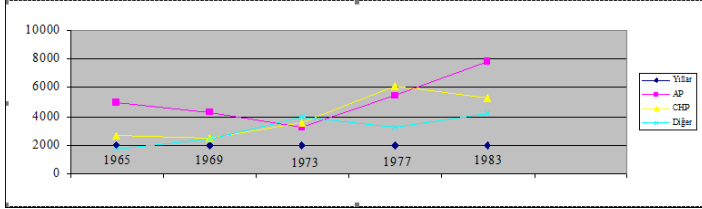
Şekil 1: Türkiye’de 1950-2002 Yılları Arası Seçmen Sayıları ve Kullanılan Oy Oranı

Kaynak: Euronews

Şimdi cevabı aranan soru şudur: Bu hayali seçmenler kimin seçmenleridir ve hangi parti veya partilere oy vermişlerdir? Bu cevabı bulmak için o günlerde Türkiye'nin içinde bulunduğu siyasi atmosferi analiz etmemiz gerekmektedir. Türkiye’de sıkıyönetim ilan edilmesine rağmen terör kırdı, sokakta ve canın istediği her yerde can almakta, Marksist militanlar kurtarılmış bölgeler ve Fatsa gibi komünler kurmakta veya kurulmasına -ilerde bir darbe için zemin hazırlanmak amacıyla- müsaade edilmektedir¹. Buralarda devlet gibi hareket edenlerin hayali seçmen kurgulaması ve oy kullandırması zor olmayacaktır. Günün siyasi söylemi Türkiye’ye Marksizm’i seçim yoluyla getirmektir. Bu amaçla tüm sol fraksiyonlar birleşmiştir. Şekil 2’den de görüldüğü üzere neredeyse oylarını ikiye katlayan parti CHP’dir.

¹ Nitekim 1980 askeri darbesinin 2. Ordu Komutanı Bedrettin Demirel darbeyi bir yıl önce plânladıklarını ancak "şartların olgunlaşması" için beklediklerini ifade edecektir. Bu beyanatın darbenin başı Kenan Evren'in sınıf arkadaşı tarafından kamuoyuna pervasızca verilmesi terörün ne amaçla kullanıldığını ve vatan evlatlarının kanının siyasi ihtiraslar için nasıl heder edildiğini ortaya koyan ibretlik bir vesikadır.

Şekil 2: AP ve CHP'nin 1965-1983 Arası Seçimlerdeki Oy Oranları

Kaynak: Anonim

1980 ihtilalinden sonra sağ oylar için iki parti, sol oylar için tek parti olduğu halde 1983 yılında CHP yerine seçime giren Halkçı Parti'nin oylarında gerileme görülmektedir. Nitekim daha sonraki seçimlerde mükerrer oy kullanımını engellemek için seçmen parmağına 24 saat çıkmayan boya sürülmesi seçimlerin ayrılmazı haline gelmiştir. Bu tablo bize mükerrer oyların çok yüksek oranda CHP'ye gitmiş olabileceğini göstermektedir.

Konuyla ilgili o günlerde gazete ve dergilerde yazılanlar incelendiğinde mükerrer oy tartışmasının yapıldığı, Süleyman Demirel'in "Himalayalardan boya getirteceğim!" diye bağırdığı görülür. 1946 seçimlerinde "açık oy, gizli tasnif"le tarihe geçen CHP'nin bu günlerde de sanki sandıklara müdahale varmış gibi "sandığa sahip çıkma" beyanatları ve oy sayımları devam ederken zafer ilanlatları o cenahta pek fazla bir değişimin yaşanmadığını göstermektedir.

Sonuç, en iddialı olduğu 1977 seçimlerinde iktidara gelemeyen CHP, sağ partilerin omuzlarına basarak Millet İttifakı adı altında girdiği 14 Mayıs 2023 milletvekili seçimlerini de kaybetmiştir. Yarınki Cumhurbaşkanlığı 2. tur seçimleri CHP'nin tek başına iktidara gelemeyeceği gerçeğini bir kez daha teyit edecektir. Eğer milletin değerleriyle anlaşma ve milli iradeye ram olma yoluna girmezse CHP için sonuç hiçbir zaman değişmeyecektir.

21. YÜZYIL SENİ BEKLİYOR; YOLUN VE BAHTIN AÇIK OLSUN TÜRKİYE

04.06.2023

Recep Tayyip Erdoğan bugün TBMM’de mazbatasını Cumhuriyet İttifakı ortağı ve Meclis’in geçici başkanı Devlet Bahçeli’nin elinden aldı, yemin etti ve resmen 2. Dönem Başkanlık vazifesine başladı. Osmanlı Devletinde cülus merasimlerinde padişahlar Eyyub Sultan’da kılıç kuşanır, ecdat kabirlerini ziyaret eder ve Topkapı sarayında usulen de olsa biatları kabul ederdi. Tayyip Erdoğan cumhurbaşkanlığı külliyesinde dünyanın dört bir tarafından devlet ve hükümet başkanlarının iştirak ettiği bir toplantıda "Türkiye Yüzyılı" olarak tavsif ettiği yeni yüzyılın kapısını aralayan bir hitapta bulundu. Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş’ın yaptığı dua ile "bismillah" diyerek hayırlı bir başlangıç yaptı.

Külliyedeki toplantıya Devlet erkânı, eski cumhurbaşkanlarından Abdullah Gül ve üst bürokrasi, siyaset ve medya mensupları, ülkemizdeki tüm dini cemaatlerin reisleri, deprem mağdurları ile

birlikte arama ve kurtarma ekiplerine kadar pek çok çevre iştirak etti. Şimdiye kadar yapılan cumhurbaşkanlığı merasimlerinin hepsinin fevkinde 80 civarında ülkeden devlet ve hükümet başkanları, dışişleri bakanları ve üst düzey bürokrat olmak üzere 300 civarında davetli katıldı. Bunlar içerisinde en dikkat çekenleri Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro ile NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg oldu. Cumhurbaşkanları içinde başta İlham Aliyev olmak üzere Türk Cumhuriyetlerinin cumhurbaşkanları, KKTC Cumhurbaşkanı ve çok sayıda Afrika devletlerinin cumhurbaşkanları da vardı¹. Göreve başlama törenine Pakistan Başbakanı Şahbaz Şerif, Macaristan Başbakanı Victor Orban, Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan ve Libya Başbakanı Abdulhamid Dibebe'nin de aralarında bulunduğu 13 ülkenin başbakanları katıldı. Törende Türk Devletleri Teşkilatı Genel Sekreteri Kubançbek Ömüraliyev ile İslâm İşbirliği Teşkilatı Genel Sekreteri Hüseyin İbrahim Taha'nın da olduğu 8 uluslararası kuruluşun temsilcileri de hazır bulundu. Ayrıca Rusya Federasyonu Devlet Duması Başkanı Vyaçeslav Viktoroviç Volodin, Çin Halk Cumhuriyeti Ulusal Halk Kongresi Daimi Komitesi Başkan Yardımcısı Ding Zhongli ile birlikte 12 ülke de Meclis Başkanı seviyesinde temsil olundu.

Daha adı sayılamayan pek çok ülkeden eski devlet ve hükümet başkanları ile Balkan, Kafkas, Orta Asya, Arap coğrafyası ile Afrika'dan önemli seviyede iştirak oldu. Bu tablo Türkiye'nin dünya si-

¹ Recep Tayyip Erdoğan'ın davetine icabet eden devlet başkanları; Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro, Bulgaristan Cumhurbaşkanı Rumen Radev, Gabon Cumhurbaşkanı Ali Bongo Ondimba, Gine Bissau Cumhurbaşkanı Umaro Sissoco Embaló, Güney Afrika Cumhurbaşkanı Cyril Ramaphosa, Karadağ Cumhurbaşkanı Yakov Milatoviç, Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Kongo Cumhurbaşkanı Denis Sassou N'Guesso, Kosova Cumhurbaşkanı Vjosa Osmani, KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Kuzey Makedonya Cumhurbaşkanı Stevo Pendarovski, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, Ruanda Cumhurbaşkanı Paul Kagame, Senegal Cumhurbaşkanı Macky Sall, Somali Cumhurbaşkanı Hasan Şeyh Mahmud, Togo Cumhurbaşkanı Faure Essozimna Gnassingbe, Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhamedov, Bangladeş Cumhurbaşkanı Muhammed Şahabuddin Çuppu, Gine Devlet Başkanı Mamady Doumbouya.

21. YÜZYIL SENİ BEKLİYOR; YOLUN VE BAHTIN AÇIK OLSUN TÜRKİYE

yasetinde güç odakları tarafından geri plâna itilen ülkeleri arkasına alma ve onları uluslararası siyasetin parçası yapma hususunda da önemli bir fırsat penceresi açtığını herkese gösterdi. Türkiye'nin orta ve uzun vadeli stratejisinin ipuçlarını gösteren bu tablo, inişe geçen küresel güçlerin karşısına yeni bir uluslararası siyasi gücün çıkmakta olduğunun da habercisidir ve eminim ki dikkatle takip edilecektir.

Resim: Cumhurbaşkanlığı Kabinesi

R. Tayyip Erdoğan'ın dilinden tüm dünyaya ilan edilen "Türkiye Yüzyılı"nın nasıl bir ekiple inşa edileceğinin cevabı da yine aynı gece açıklanan Cumhurbaşkanlığı kabinesiyle ortaya konulmuştur. Kabine üyelerinin tecrübe ve sahayı bilme bakımından kifayetli olduğu görülmektedir. Bunlar içerisinde "çekirdek kabine" olarak bilinen Cumhurbaşkanı yardımcısı ile Hâriciye, Dâhiliye, Harbiye (Milli Savunma) ve Mâliye bakanlarının özgeçmiş ve müktesebatlarına bakıldığı takdirde hem problem sahaları hem de bu problemleri çözme azmi bakımından bir fikir edinilebilir. Şüphesiz cumhurbaşkanlığı kabinesine destek olacak MİT Başkanı, Politika Kurullarının başkanvekilleri ve bürokrasinin tüm karar alıcıları ile R. Tayyip Erdoğan bu 2. Başkanlık döneminde milletin kendisine tevdi ettiği emaneti olması gerektiği gibi ifa edecektir. Başkanlık sisteminin sağladığı siyasi istikrar da bu azmin teminatı olacaktır.

BAKAD GÜNLÜKLERİ

Cumhur İttifakının TBMM'deki ekseriyeti ise diğer bir kolaylaştırıcı unsurdur. Hatta Millet İttifakı ile seçime girerek 40 civarında vekil kazanan muhafazakâr seçmen tabanlı siyasi partiler ile İyi Parti'nin desteği sayesinde 1982 darbe anayasası değiştirilebilir, milli iradeyi yansıtacak sivil bir anayasa dahi yapılabilir.

Tüm bu müsbet gelişmeler bizim geleceğe daha bir umutla bakmamızı sağlamaktadır. 21. Yüzyıl seni bekliyor Türkiye. İslâm âlemi seni bekliyor. Türk dünyası seni bekliyor. Mazlum milletler seni bekliyor. Haklıların güçlü olması gerektiğini düşünen mağdurlar seni bekliyor. Yolun ve bahtın açık olsun Türkiye.

YENİ AK PARTİ HÜKÛMETİNİN İKTİSAT POLİTİKASI

05.07.2023

Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi'nin ikinci hükûmeti veya Türkiye'nin 67. Hükûmeti 3 Haziran 2023 tarihinde cumhurbaşkanı R. Tayyip Erdoğan'ın TBMM'de yemin etmesi ile kurulmuş oldu. Önceki hükûmetten Sağlık ve Kültür-Turizm bakanları hariç hiçbir bakana yeni hükûmette vazife verilmedi. Cumhurbaşkanı yardımcılığına ise 2003 yılında başlatılan Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma çalışmaları kapsamında Kamu Yönetimi Temel Kanun Tasarısı metnini Ömer Dinçer'le beraber hazırlayan Cevdet Yılmaz'ın getirilmesi AK Parti'de kuruluş yıllarındaki reformcu kimliğine dönüş işareti olabilir mi şeklinde yorumlara sebep oldu. Hatırlanacağı üzere TBMM'den geçen Kanun dönemin cumhurbaşkanı A. Necdet Sezer'in vetosu ile kadük olmuştu. En çok merak edilen husus ise "mutfak kabine" denilen hâriciye, dâhiliye, maliye ve harbiye (milli savunma) vekâletlerine kimlerin getirileceği idi. MİT Başkanı Hâkan Fidan'ın Dışişleri Bakanı yapılması siyaset ve uluslararası ilişkiler uzmanları başta olmak üzere geniş bir çevre

tarafından isabetli bulundu. Hazine ve Maliye bakanlığına Mehmet Şimşek'in şartlı gelebileceğine dair yayılan görüşler de Merkez Bankası başkanlığına Hafize Gaye Erkan'ın getirilmesiyle doğrulanmış oldu. Savunma Bakanlığına eski Genelkurmay Başkanı'nın ve İçişleri Bakanlığına bir vâlinin getirilmesi de beklenen ve olması gereken bir tasarruftu. Cumhurbaşkanlığı sözcüsü İbrahim Kalın da MİT Başkanlığını Hâkan Fidan'dan devraldı. Böylece mutfak kabine şekillenmiş oldu. Parlamenter sistemin bakanlarında ekseriyetle yaşanan "yönettiği bakanlığı tanımama" zaafiyeti bertaraf edilmiş oldu.

Kabinede bize göre altı çizilecek eksiklik geçmiş hükûmetlerde yaşanan ve bu hükûmette de maalesef devam eden Maarif Vekâletine bir türlü eğitim menşe'li bir bakanın bulunamaması idi. Yusuf Tekin her ne kadar kamu yönetimi uzmanı olarak akademik bir yeterliliğe sahip olsa da Milli Eğitim gibi –sadece Türkiye'nin değil dünyanın en büyük bakanlıklarından birisinde bakanlık yapma hususunda "dâhilden gelmemenin" getirdiği "içeriden bakış" eksikliklerini taşımaktan kurtulamayacaktır. Daha önce bu Bakanlıkta yapmış olduğu müsteşarlık ve bakan yardımcılığı bile bu eksikliği telafi edemez. Nasıl ki ne kadar eğitim almış olursa olsun yönetim uzmanı bir kişi savunma bakanlığına askeri kademeleri birer birer çıkan ve kurmay eğitimi ile silk-i askerinin tepesine tırmanan bir subay kadar o bakanlığa nüfuz edemez ve tam muvaffak olamazsa, eğitim ve sair bakanlıklarda da aynı kaide câridir. Nitekim bizim parlamenter sisteme yaptığımız itirazlardan birisi de hükûmetlerin teknokratlardan teşekkülünde yaşanan sıkıntılara dair idi. Maarifteki bu istisnai tercihin bilgi eksikliğinden ziyade "fincancı katırlarını ürkütme" endişesinden ve "devrim kanunlarına anayasayı bekçi yapan" vesayet diktesini aşamama gibi sebeplere dayandığımız iş'ar etmekle beraber şimdilik o bahsi açmayacağım¹.

Zira bugünkü mevzuumuz Türkiye'nin iktisadi sistemi ve uygu-

¹ Konu ile ilgili detay bilgi isteyenler "Eğitime Biçilen Rol: Yetenek Geliştirme Mi? Kimlik Dönüştürme Mi? ↗" başlıklı makale ile "Değerler Eğitimi İçin Bir Ön Şart: Demokratik Eğitim ↗" başlıklı makaleye bakabilirler.

lamadaki garabetler üzerine olacaktır. Garabetler diyorum çünkü devlet eliyle özel mülkiyete müdahale edilmekte, kişi hatasından kaynaklanan zarar ve ziyanlar hazineye yani milletin ortak kesesinden karşılanmakta, vergisini veren namuslu vatandaşlar vergisini vermeyenlere getirilen aflarla cezalandırılmakta, keza borcunu ödemeyenler de yine aflar vasıtasıyla bir nevi ödüllendirilerek, borcunu ödeyenler teçhil ve tezlil edilmektedir. Peki, hükümet ve devlet organlarının bu gibi tasarruflara yetkisi var mıdır? Bu soruya cevap verebilmek için önce Türkiye'nin siyasi sistemi ve onun alt sistemi olan iktisadi sisteminin ne olduğuna kısaca bakalım.

Türkiye bir diktatörlük değildir. Demokratik bir cumhuriyettir. Seçimlerle teşekkül eden bir meclisi, yine seçilerek gelen cumhurbaşkanı ve mahalli idarelerde de seçimle gelen belediye başkanları ve meclisleri vardır. İktisadi sistemi de serbest piyasa ekonomisine dayalı, özel mülkiyeti esas alan bir yapıya sahiptir. Bu demektir ki özel teşebbüs serbestçe piyasaya girebilir, rekabet edebilir, kazanabilir veya iflas edebilir. Gizli açık tekeller, tröstler ve rekabeti engelleyecek her türlü teşebbüs devlet kurumları tarafından bertaraf edilir. Kamu mallarına kişilerin veya kurumların tecavüzüne müsaade edilmez. Hukuk önünde herkes eşittir, kimseye ayrıcalık tanınmaz. Hazine veya devlet bütçesi milletin vergileriyle teşekkül eder, sosyal devlet anlayışıyla dezavantajlı kesimlere yapılan yardım ve destekler hariç hazineye kimsenin kişi kaynaklı özel zararları, borçları ödenemez. Kişi malına keyfi tasarrufta bulunamaz. Kısaca vermeye çalıştığımız bu tablonun Türkiye'de ihlal edilip edilmediğine herkesin mutlaka bir cevabı vardır. Biz de burada kendi cevabımızı efkâr-ı amme ile paylaşalım.

1. Hazine arazisi olarak tanımlanan ormanlar, yaylalar, meralar, belirli mesafeye kadar sahil şeritleri, hatta vakıf arazilerine kadar bulunan her alan birileri tarafından yağmalanabiliyor, mülk ediliyor ve devletin merkezi veya mahalli kurumları da bunları tanıyıp, aflarla, tapu tahsisleriyle imar aflarıyla tasdik ediyor mu? Evet. 30-40 sene çalıştıktan sonra başımı sokacak bir eve helâl

parasıyla sahip olan bir vatandaşın karşısında "bilmem kaç dönüm kamu arazisini yağmalayan" bila-bedel mülküne geçiren bir "eşkiya vatandaşı" da oradan 5-10 eve hatta villalara sahip olabiliyor mu? Evet.

2. Vergi borcunu ödeyen esnaf, kredi borcunu ödeyen talebe, trafik cezasını ödeyen, kaçak elektrik ve su kullanmayan namuslu vatandaş –ki olması gereken budur- karşısında vergi borcunu ödemeyen esnafa ve benzeri durumda olanlara aflar getiriliyor mu? Evet.

3. Hükümet kendi iktisadi politikaları sonucu ortaya çıkan enflasyon, hayat pahalılığı ve alım gücünün düşmesi sonucu piyasadaki emtianın fiyat etiketini "narh" koyarak kendisi belirleyebiliyor mu? Hayır. Peki, evini kiraya veren vatandaşın ev kirasının ne kadar olacağını belirleyebiliyor mu? Evet. Peki, ev kiralarında daha önce uygulanan ve emlakçılar odasınınca her ay ilan edilen "kiralara TÜFE oranında zam yapılması" yanlış mıydı? Hayır, doğrudu. Bir sıkıntı çıkıyor muydu? Hayır. Hükümet kendi kurumunun (TÜİK) ilan ettiği %100'lere varan enflasyona karşı kira artışını %25'le sınırlama yetkisini haiz midir? Hayır. Yaparsa ne olur? Keyfilik olur, o ülke de hukuk devleti değil kanun devleti olur. Kanunların en sıkıları da demokratik olmayan ülkelerde olur.

4. Bir vatandaş arabasına hem kendinden hem de başkasından kaynaklanacak kazalara karşı trafik sigortası ve üstüne de kasko sigortası yaptırırken diğer vatandaş ikisini de yaptırmazsa yaptığı kazaları devlet kurumları tazmin ediyor mu? Hayır. Bu doğru mu? Evet. Peki, evinin veya işyerinin Zorunlu Deprem Sigortasını²

² Zorunlu Deprem Sigortası, Türkiye'de oturmakta olan tüm binaları kapsayan bir sigorta sistemidir. Bu sigorta, deprem sonucu meydana gelen hasarları karşılamak amacıyla oluşturulmuştur. 1999 Marmara depremleri sonrasında çıkarılan bir kanunla yürürlüğe giren DASK, tüm konutların ve işyerlerinin en az bir yıl mecburi olarak sigortalanmasını sağlamaktadır. Bu sigorta sayesinde, deprem riskine karşı koruma altına alınan yapılar, meydana gelen hasarlar için sigorta şirketlerinden tazminat alabilirler. Ancak her yıl ilan edilen DASK limitleri ve üst sınırı aşan hasarlar için ayrıca "konut sigortası" yaptırılması gereği gibi hususlar kamu kurumlarının dinamik hayatın gerisinde kaldığını gösterdiği gibi bu alanın acilen yeniden düzenlenmesi gerektiğini de ortaya koymaktadır.

yaptırmayan vatandaş, yaptırana eşit hale geliyor mu? Büyük oranda evet.

5. Cana ve mala karşı işlenen cinayetlere, tecavüzlere, hırsızlıklara getirilen aflara burada girmiyorum. O da ayrı bir dosyanın konusu³.

Bu kadar sorudan sonra sormak lâzım. Bu nasıl bir iktisadi sistem? Bu nasıl bir "hukuk" devleti? Bu çarpık uygulamalar namuslu vatandaşı cezalandırırken sorumluluklarını yerine getirmeyenleri ve suç işleyenleri koruyup mükâfaatlandırmıyor mu? Ey Hazine ve Maliye Bakanı 5 yıl boyunca "reel ekonomi" böyle mi uygulanacak? Hazinesinin ana gelir kaynağını adaletsizliği arttıran ÖTV, KDV gibi dolaylı vergiler mi oluşturacak? Gelir dağılımındaki adaletsizlik böyle mi giderilecek? Siz uluslararası sistemi ve piyasa ekonomisini iyi bilirsiniz. Dünyanın hangi serbest piyasa ekonomisinde böyle uygulamalar var? Biz iktisatçı değiliz, lütfen açıklayın da biz de, efkâr-ı amme de bilsin.

³ Önemli Not: Kişiler şahsi hayatlarında kendilerine karşı yapılan haksızlıkları ve suçları affedebilirler ancak temsil makamında oldukları zaman öyle bir yetki kullanamazlar. Şahıslarına karşı suç işlendiği iddiasıyla bile mahkemelere koşanların gayrın canına ve malına karşı işlenen suçlarda affa yönelmesi cây-ı ibrettir.

EN KOLAY VE EN TEHLİKESİZ KÜRESEL ŞÖHRET YOLU: KUR'AN YAKMA

23.07.2023

Son günlerde Avrupa'da iyice artan "Kur'an-ı Kerim" yakma hâdisesi televizyonların ve diğer sosyal medya organlarının ilk haberleri olmaya başladı. Bu sebeple meselenin mahiyetini, tahrik ve teşvikçilerini, fâil ve fâillerin motivasyonlarını incelemek zaruri hale geldi.

İslâmofobi¹ veya İslâm korkusu, küresel ve emperyalist güçler tarafından siyasi bir amaca matuf olarak plânlı bir şekilde kurulanmış, daha sonra da kademeli bir şekilde İslâm kelimesinin

¹ İslâmofobi gerçekte İslam nefreti demektir. Zira ecnebi lisanında yükseklikten, karanlıktan, yalnızlıktan, örümcekten-böcekten korkma gibi bir sürü boş fobiler (korkular) bulunmaktadır. İslâmofobi bu tür bir kuruntuyu değil, İslâm nefretini esas almaktadır. Bkz. Bozan, M. (2018). Küresel Gücün Tahkiminde Düşmanca Bir Tavrı; İslâmofobi. Bartın Üniversitesi İİBF Dergisi, 9 (18), 221-238 ↗

yanına cihadist, fundamentalist ve nihayet terörist gibi kavramlar ilave edilerek güçlü medya ağı ve akademik kimlik ve kanallar aracılığı ile yaygın bir şekilde kullanılması sağlanmış bir kavramdır. İslâm'ı korkulması gereken bir tehdit olarak takdim etmenin, ötekileştirmenin ve düşmanlaştırmanın elbette siyasi bir amacı bulunmaktadır.

Nasıl ki SSCB 1991'de dağıldıktan sonra düşmansız kalan NATO'yu ayakta tutmak için küresel siyasette Batı'ya yeni bir düşman aranmış ve Samuel P. Huntington'un, 1993'te yayımladığı "Medeniyetler Çatışması" tezi ile İslâm yeni düşman olarak ilan edilmişse, hızla çöküşe giden ve tüm değerlerini kaybeden Batı insanı için de İslâmofobi bir alternatif değer olarak sunulmuştur. Bu değer şeytanlaştırılan bir "öteki" var etme ve her türlü kötülüğü ondan bilme, hatta "kendi varoluşunu o kötüye nefretin üzerine bina etme" gibi psikolojik saikler de taşımaktadır. Bunun sonucunda birtakım şöhret-perest budalalara tehlikesiz, kolay yoldan şöhret olma, hatta dâhilde kahramanlaştırma gibi fırsatlar da doğuran İslâm'a saldırma akımını başlatmıştır.

Şeytanî bir düşünceyle ortaya atılan Şeytan Ayetleri² şöhret budalalarına bu kapıyı aralamış, arkasından mizah dergisi kimliğiyle Fransa'da Charlie Hebdo karikatürleriyle İslâm'a saldırıyı genişletmiştir. Danimarka'da devlet okullarında okutulan bir din dersi kitabındaki "Her ne kadar her Müslüman terörist değilse de her terörist Müslüman'dır" ifadesi ile İslâm nefreti Batı'da eğitim politikalarının amacı haline gelmiştir. Batı, "İslâmi terör" ve "Müslüman terörist" kavramlarını gayet şuurlu olarak insanların zihinlerinde eşanlamlı hale getirmeye çalışmaktadır. Batı'da İslâm nefreti özellikle 2001 yılında ABD'de ikiz kulelere yapılan saldırıdan sonra sistematik hale getirilmiştir. Fransa'da Müslüman talebelere başörtüsü yasağı uygulanmaya başlanmış (Türkiye'deki

² Şeytan Ayetleri, Hint asıllı İngiliz yazar Selman Rüşdi'nin Kur'an'a ve Hz. Peygambere saldırı amacıyla 1988'de İngiltere'de yayımladığı bir romandır. Kitabın Türkiye'de yayımlanması için çalışan kişi de "Türk halkının %60'ı aptaldır" diye milletimize hakaret eden Aziz Nesin'dir. Tencere ve kapak nasıl da örtüşmektedir.

müstear Cüneyt ismiyle hüküm tesis etmeye çalışan Coni'lerden ders almış olmaları), gittikçe dosya kabarmış ve iş şiddete dökülmüştür. Norveç'te A. B. Berwick 2011 yılında yaptığı 77 kişiyi öldürüp, 242 kişiyi yaraladığı ırkçı saldırıyı Yeni Zelanda'da B. Tarrant isimli teröristin 2019 yılında Nur Camisi'nde yaptığı saldırı takip etmiş, 51 Müslüman öldürülmüştür. Bugün artık Batı'da artan İslâm düşmanlığının istatistiği bile tutulamaz hale gelmiştir.

Kökü hayli gerilere giden İslâm düşmanlığını besleyen unsurlardan birisi Batının ırkçı bir zihniyete sahip olmasıdır³. Avrupa'daki din savaşlarında milyonlarca insanın öldürülmesi ve Amerikan yerlilerinin neredeyse tamamının imha edilmesi gibi karanlık bir tarafı olan Hristiyan dünyasının şiddet barındıran kimliğini Müslümanlara yansıtması, İslâm'ı ötekileştirmesi, düşmanlaştırması ve nihayet nefret objesi haline getirmesi psikolojik bir durumdur. Yaklaşık 800 sene İspanya'da hâkim olan Müslümanların idaresinde her din ve millet yaşama hakkına sahipken, Hristiyan hâkimiyetine girdikten sonra Katoliklerden başka kimseye hayat hakkı tanınmaması bunun en müşahhas misalidir. Bir ucu haçlı seferlerine dayanan bu hareketin diğer ucu ABD'deki 11 Eylül 2001 saldırılarına kadar uzanmaktadır. Dönemin ABD başkanı Bush, 11 Eylül'deki mahiyeti meçhul intihar saldırılarının ardından terörizme karşı haçlı seferi başlattığını ilan etmiştir. Tabii ki burada terörizmle İslâm kastedilmektedir. Zaten haçlı seferleri tarihte Müslümanlara karşı yapılmış bir harekettir. Nitekim ABD önce Afganistan'a daha sonra Irak'a aynı bahanelerle saldırmış daha sonra da tüm İslâm dünyasını kontrol altına almak amacıyla Büyük Ortadoğu Projesi uygulamaya konulmuştur.

Bugün ilmi, iktisadi ve askeri üstünlüğü elinde tutan, küresel çapta politika belirleme araçlarına sahip Batılı ülkelerin büyük oranda sömürgesi durumunda olan, üstelik işgal edilen, parçalanan, kaynakları yağmalanan ve din, mezhep ve ırkçılık üzerinden kutuplaştırılarak birbirine düşürülen İslâm ülkelerinin nasıl bir tehdit

³ Bkz. Özarslan, S. (2023). Avrupa'da İslâmfobinin Tarihi Kökleri ve Güncel Nedenleri, Akif, 53/1 s. 62-74. ↗

ürettiği sorusunu her türlü yalan ve algı operasyonlarının üzerine çıkararak sormak gerekir. Avrupa ve ABD mi işgal altındadır; yoksa Afganistan, Irak ve Suriye mi? Almanya, Fransa, İngiltere veya Kanada da mı iç savaş vardır; yoksa Libya'da, Yemen'de, Suriye ve Irak'ta mı? İslâm ülkeleri mi Batı'nın hammadde ve enerji kaynaklarını sömürmektedir, yoksa tam tersi mi olmaktadır? Tüm bu soruların cevabı ortada iken neden bir Hristiyan veya Yahudi fobisinden değil de İslâmofobi'den bahsedilmektedir?

İslâm'ın mukaddeslerine yapılan saldırılar fikir hürriyeti bahanesi ile savunulmakta, rencide edilen, hatta tâciz ve tahrik edilen Müslümanların eylemleri de terör olarak istismar edilmektedir. Kışkırtılan ve ülkesi istila edilen Müslümanlara fundamentalist, cihadist ve nihayet terörist diyerek Müslümanları güvenlik açısından bir tehdit gibi sunarken, eş zamanlı olarak İslâm, hilafet ve şeriat gibi kavramları da hayat tarzları için bir tehdit unsuru olarak takdim etmeye devam etmektedirler ve maalesef bu hususta iç ve dış İslâmofobikler iş birliği halindedirler.

İslâm nefretinin dâhili ayağı da maalesef hârici ayağı ile işbirliği halindedir. Hatta dâhildeki Batı kâselisleri bazen İslâm nefretinin hârici ayağına parmak ısırtacak kadar yıkıcı ve saldırgan olabilmektedir. Batı tipi eğitimle bir nevi devşirilmiş ve İslâmi değerlere en az Batılılar kadar mesafeli mütegalibe bir kesim İslâm'ı tahkirden geri durmamaktadır. İslâm ülkelerinde İslâmi değerlerin gerilik, iptidailik, gelişmemişlik, çağdışılık ve benzeri ifadelerle aşağılanması öncelikle Müslüman ismi taşıyan ve arada bir kendilerinin de Müslüman olduğu iddiasını ileri süren etkili ve maalesef yetkili kişilerce dile getirilmiş, her türlü mevzuattan dini ifade, yemin ve hatta selamlaşma gibi gelenekleşen unsurlar bile kaldırılmıştır. Diğer İslâm ülkelerinde de durum pek farklı değildir.

Batı'daki bu kaba, saldırgan ve kontrolsüz İslâm düşmanlığına karşı Türkiye ve birkaç İslâm ülkesinden başka ses çıkaran olmamaktadır. BM'den sonra en kalabalık üyeye sahip (56 üyeli) İslâm İşbirliği Teşkilatı acizleri oynamakta, elinde enerji kaynaklarından yatırım fonlarına, ticari ambargolardan ithalat kısıtlamalarına

EN KOLAY VE EN TEHLİKESİZ KÜRESEL ŞÖHRET YOLU: KUR'AN
YAKMA

kadar inanılmaz baskı araçları olmasına rağmen bunları kullanmamaktadır. Hatta Batı'nın keyfi ambargolarına karşı mukabele bile edememektedir. Tüm bunlar hem Batı'yı cesaretlendirmekte, hem de şöhret budalalarına kolay yoldan hem de dünya çapında şöhret olma fırsatı sunmaktadır. Artık İslâm dünyası bu reklamları medyasında yayımlayarak bu işe alet olmamalı, ancak uluslararası ilişkiler boyutunda "can yakıcı" tedbirler almaya yönelmeli, her şeyden önemlisi İslâm dünyası İslâm İşbirliği Teşkilatı üzerinden tüm dünyaya ve özellikle saldırgan Batıya bir bütünlük mesajı verecek kıvama gelmelidir.

YA KISAS YA CİNAYET

03.08.2023

İnsanlık tarihinde insanla beraber var olan müessif vakaların muhtemelen en başta geleni Kabil'in kardeşi Habil'i öldürmesidir. O günden bu güne insanlar öldürülmektedir. İnsanlar ya vadeleri gelince veya bir kaza sonucu ölebildikleri gibi, insan eliyle kasten de öldürülebilirler. Bunların bir kısmı hukuki bir yargılama sonucu uygulanan idam cezaları ile gerçekleşirken bir kısmı vatan, millet ve mukaddesatın savunulması amacıyla yapılan harpler ve benzeri hareketler sonucunda vukua gelmektedir. Bu sınıftaki ölümler ve öldürmeler meşru kabul edilmektedir. İslâm'da ise bu uğruda ölme, öldürme veya yaralanma "şehitlik ve gazilik" olarak tavsif edilmekte ve teşvik edilmektedir. Zira bu dünyada değerleri uğruna bedel ödemeyi göze almayanlara hayat hakkı tanımayan kişi, zümre veya devletler de yaşamaktadır. Üzerinde duracağımız husus ise masum insanların muhtelif amaç ve gerekçelerle kasten öldürülmeleridir. İnsan hayatına meşru ve hukuki yollar dışında son verme, cinayet olarak kabul edilmekte ve cânilere karşı kişiler de, kurumlar ve devletler de gerekli tedbirleri almaya çalışmaktadır.

Meseleyi ülkemiz sınırlılığında ele alırsak insan öldürme üç cihetle gayr-ı meşrudur, suçtur ve behemehâl cezalandırılması gerekir. Birincisi, insaniyet adına suçtur, normal bir insan tabiatı, bu fiili meşru göremez. Bu sebeple cinayet insan tabiatından bir sapmadır. İkincisi, cinayet örfen ve hukuken ağır bir suçtur. Bu iki hususta dünyadaki tüm akli selim insanlar, hukukçu ve hukuklar birleşmektedir. Üçüncüsü, inançlar açısından tüm dinlerde adam öldürmek en ağır suç olarak zikredilmiştir. İslâm inancına göre bir insanı haksız yere öldürmek cinayetlerin en büyüğüdür. Kur'an-ı Kerim'de "yeryüzünde fesat çıkarıp bozgunculuk yapan veya bir cana karşılık olmaksızın birini öldüren kimse bütün insanları öldürmüş gibidir, bir canı yaşatan ise bütün insanlara hayat vermiş gibidir (Mâide, 32. âyet) denilerek mesele en üst noktaya taşınmaktadır. Bu sebeptendir ki İslâm ülkeleri İslâm hukukunun hükümferma olduğu dönemlerde dünyanın en huzurlu ve emniyetli bölgeleri arasında yer almıştır. Bugün bile sömürgeci ülkelerin çıkardıkları iç harpler ve kargaşalar hariç tutulursa İslâm ülkeleri sair ülkelere oranla daha emniyetlidir.

Bugün Batı ülkeleri idam cezasını kaldırarak cinayetleri teşvik eder bir tutum sergilemektedirler. Maalesef bu kervana bir hiç uğruna Türkiye de katılmıştır¹. Böyle hayatî ve hayatı ilgilendiren bir konunun halka sorulmadan karara bağlanması son derece yanlış olmuştur. Zira ülkelerde insanlar, adam öldürme dâhil tüm suçluların cezalandırılmasına ilişkin yetkiyi devlete devretmektedirler. Devletlerin bu yetkiyi kullanmak istememesi için halktan müsaade alması gerekir. Maalesef Türkiye'de bu yapılmamıştır. Oysa cânileri cesaretlendiren, mafyalaşmayı teşvik eden ve cinayetleri çoğaltan husus bizatihi idam cezasının kaldırılmasıdır. 1889 İtalyan Ceza Kanunundan iktibas edilerek Şer'i hukukun yerine 01 Temmuz 1926 yılında ikame edilen ve adına Türk Ceza Kanunu denilen

¹ Türkiye'nin Avrupa Birliğine üyelik yolunda idam cezasını kaldırma girişimi, önce Anayasa'dan ölüm cezaları ile ilgili maddelerin çıkarılması (07. 05. 2004 tarih ve 5170 sayılı Kanun), sonra da Türk Ceza Kanunu'ndan ölüm cezaları ile ilgili maddelerin çıkarılması (14. 07. 2004 tarih ve 5218 sayılı Kanun) ile nihayete ermiş, ölüm cezası hukuk sistemimizden tamamen kaldırılmıştır.

uygulama, özü itibariyle mâsumdan yana değil, suçludan yana olan, hukuku teferruat usûl kaidelerine boğduğu için avukatlık mesleğine revaç veren, haklının hakkını almasını sürüncemede bırakan, adaleti geciktiren ve bazen asla temin etmeyen, bu sebeple de "ihkak-ı hak" düşüncesini teşvik eden ve infaz mafyalarının yolunu açan bir sistemdir. Batı'nın ceza hukukuna "kuşların delip geçtiği, sineklerin takılıp kaldığı" bir örümcek ağı eleştirisi boşuna yapılmamıştır. Zira Batı'da umumiyetle suç işleyenler başta kralar olmak üzere kast sisteminin üst sıralarında yer alan derebeyleri, aristokrat sınıflar, sermaye sahipleri ve kilise mensupları olduğu için hep korunmuş, mecbur kalındığı takdirde ise mağdurlara dikenli ispat yolları gösterilmiştir.

İslam'ın cinayetlere bakış açısı gayet berraktır. Kur'an'da mealen "Kisasta sizin için hayat vardır, ey akıl sahipleri, umulur ki sakınırsınız (Bakara, 2/179). Denilerek cinayet işleyenin öldürüleceği bir hukuk kaidesi olarak vaz'edilmektedir. Bunun bazı şartlar dâhilinde tarafların rızası ile diyete çevrilebileceği hususu temel hükmü nakzetsizdir.

İslam'ın kısas hükmüne razı olmayanları iki guruba ayırmak mümkündür. Birinci gurup İlahi hükümleri veya İslâm'ın ve Kur'an'ın hükümlerini reddedenlerdir. Onlar insan aklına güvenmekte ve beşeri hükümleri esas almaktadırlar. Bu grubun içinde bulunan ve "insan hakları" diye yırtınan kesimler gerçekte katil savunucuları olup maktulleri insan olarak görmeyen kesimlerdir. İkinci gruptakiler ise İlahi hükümleri kabul etmekle beraber ya güçleri yetmediği için veya su-istimal ve uygulama güçlükleri için veya bilgi eksikliği ve cehalet sebebiyle idama karşı olanlardır. Bu gruptakilerden yetki sahibi olanlar yetkilerinin yüklediği sorumluluğu yerine getirmedikleri için mes'uldürler. Zira demokrasilerde milli irade esastır. Böyle ciddi bir mesele halkoylaması ile çözülebilir. Halk oylamasının yolunu ise milli iradeyi temsil yetkisini haiz olanlar açabilirler.

Peki, idam cezası neden olmalıdır? Bu soruya verilecek cevap 'haksız yere birini öldürenin' bütün insanlığı öldürmüş gibi olmasıdır.

Yani katil için bir insan veya daha fazlası önemli değildir, insanlığın bir ferdi öldüren diğer fertlerini de öldürme istidadındadır ve nitelik öldürebildiği kadar öldürme örnekleri görülmektedir. Özellikle de idam cezası yoksa.

İkincisi, bir kişiyi öldürene en fazla müebbet hapis cezası verilebiliyorsa iki veya daha fazlasını öldürene hangi ceza verilecektir? Yine müebbet hapis ise, bu katile "bir de beş de fark etmez" fetvası mânasına gelmez mi? Yani buradan katile "seri katil" yolu açılmaz mı?

Üçüncüsü, kendisine hapiste de olsa hayat garantisi verilen bir katil buna razı olarak kendisini cinayete ikna edemez mi? "Ucunda ölüm yok ya!" psikolojisine sahip bir katili hangi hukuk kaidesi cinayetten vaz geçirebilir? Teröristler bile müebbet hapsi tercih ettikleri için "çatışmada gebermeyi" kasıtlı infaz olarak propaganda etmiyorlar mı? Bu yüzden PKK'nın siyasi avukatı Sezgin Tanrıku SİHA'ları katil ilan etmedi mi?

Dördüncüsü katillere bunca kesim sahip çıkarken maktulün hakkı ne olacaktır? Derinden yaralanan ma'şeri vicdan ve maktul tarafını hangi ilaç tedavi edecektir? Ölmeyi yüz kere hak eden birisine haphane de de olsa hayat hakkı tanınması, insanları "kendi hakkını kendi eliyle alma" düşüncesine götürmeyecek mi? Zaten hukuka güven yerlerde sürünmekte, suçlu üreten hukuk sistemi ile haphaneler dolup taşmakta², insanlar hukuka ve hukuk sisteminin dağıttığını iddia ettiği adalete güvenmemekte, daha da kötüsü çıkarılan "sözüm ona" aflarla katiller tekrar cemiyete salverilmekte ve kıdemli katil olarak işlerinin başına döndürülmektedir.

² Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre 1 Ocak 2023 itibarıyla Türkiye'de; 279 kapalı, 89 açık, 10 kadın kapalı, 8 kadın açık, 9 çocuk kapalı, 4 çocuk eğitim evi olmak üzere toplam 399 ceza infaz kurumu bulunmaktadır. Bu kurumların toplam kapasitesi 289.974 kişi olmakla birlikte Ocak 2023 sonu itibarıyla cezaevlerinde 341.497 kişi kalmaktadır. Bu kişilerin 298.975'i hükümlü, 42.522'si ise tutukludur. Cezaevi nüfusunun 325.009'u erkeklerden, 13.977'si kadınlardan, 2.511'i ise çocuklardan oluşmaktadır. Cezaevlerindeki 118.738'i açık infaz kurumu, 222.759'u kapalı ceza infaz kurumunda bulunmaktadır.

YA KISAS YA CİNAYET

Zaman zaman cemiyeti sarsan cinayetler işlendiğinde iktidar sahipleri "öfke dindirme" kabilinden idam cezasını geri getirme beyanları ile arzı endam etmekte fakat bunun fiili adımını atmaya yanaşmamaktadırlar.

Sonuç, ya kısas veya bolca cinayettir.

CHP'DE ÖĞRENİLMİŞ ÇARESİZLİK

15.08.2023

TBMM ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri geride kaldı. Mevcut seçim kuralları icabı ortaya çıkan Cumhuriyet İttifakı ve Millet İttifakı kutuplaşması seçimi adeta bir halat çekme oyununa döndürdü. 2019 Mahalli idare seçimlerindeki "kısmi başarı" CHP'de yeni umutların doğmasına yol açmıştı. Acaba öğrenilmiş çaresizliğin ilacı bulunmuş muydu? Aynı metotla genel seçimler ve cumhurbaşkanlığı kazanılabilir miydi? Seçim öncesi adaylık tartışmalarında reklamın gücüne inanan bazı kamuoyu araştırma şirketleri CHP'de en altta görünen Kemal Kılıçdaroğlu'nu parlatarak en üst sıraya çıkararak ona "araştırma" sonuçları yayımlamaya başladılar. Öyle ya R. Tayyip Erdoğan'ın karşısına "kola şişesi" bile konulsa kazanıyordu. Kılıçdaroğlu niye kazanmasındı ki? Gerçekler ise daha başkaydı. Kamuoyunu yönlendireceğini zanneden bazı araştırma şirketleri "alan araştırması" yerine "salon araştırması" yapıyorlardı ve halkın nabzını değil "kendi kamuoylarının" nabzını tutuyorlardı. Üstelik bunu ilk defa da yapmıyorlardı.

Neticede "geldi, gelmekte olan" ve R. Tayyip Erdoğan tekrar cumhurbaşkanı seçildi. Adeta "kazanması kesin" olarak propaganda edilen Kemal Kılıçdaroğlu 6'lı Masa desteğine, bol bol hayali cumhurbaşkanı yardımcılığı ve bakanlık koltuklarını dağıtmasına, ABD'den PKK elebaşlarına kadar birçok kesimlerin desteklerine rağmen kaybetti. Üstelik "6'lı Masa" daki ittifak ortaklarından 4 tanesini yanına alan CHP, milletvekili seçimlerinde %25 oyla öğrenilmiş çaresizliğini pekiştirmekle kalmadı, üstüne de 38 milletvekilinden oldu.

Şimdi 2024 yılı Mart ayında yapılacak mahalli idare seçimleri gündemde ve CHP'de ciddi bir kafa karışıklığı yaşanıyor. 1950 yılından beri tek başına iktidar olamayan ve %25 bandına çakılan CHP iç hesaplaşmalar ve kurultay kavgaları ile tekrar fasit daireye girmek üzere. Diğer adı ümitsizlik olan "öğrenilmiş çaresizlik" CHP'yi mecalsiz bırakmaktadır. İstanbul ve Ankara büyükşehir belediye başkanları "cumhurbaşkanlığı" rüyası ile şehirlerini ihmal ederken yine propagandanın gücüne sarılmakta, umut dağıtarak 2024 seçimlerini kazanmayı hayal etmektedirler. Bir adım öne çıkan Ekrem İmamoğlu ise "Dimyat'a pirince giderken, evdeki bulgurdan da olma" endişeleri içinde her tarafa çekilecek beyanatlar vermekte, ne İBB başkan adaylığından ne de CHP genel başkanlığı adaylığından vaz geçmek istemektedir. İttifakı "büyük hata" olarak kaydeden İYİ Parti başkanı Meral Akşener ise "tövbekâr" tavırlar sergilemekte, bazı yorumculara göre de pazarlık çitasını yüksekte tutmanın işaretlerini vermektedir. 2024 Mahalli idare seçimlerinde ittifaklar nasıl şekillenecek, şimdiden kesin bir şey söylenemez olsa da bizim CHP'ye söylenecek bazı sözlerimiz olacaktır.

Bir akademisyen sorumluluğu ile bazı tespitlerimizi en azından halkımızla paylaşmamız gerekecektir. Zira biz Türkiye'deki siyasetin hayati önemi haiz olduğuna ve ülkemizin geleceğini birinci dereceden etkileyen âmilin siyaset olduğuna inanıyoruz. Siyasetle kastettiğimiz ise "entelektüel" çevrelerin bayıldığı "epistemolojik"

tanımıyla devlet idaresidir¹. Yoksa avamî tarzda tedavüle sokulan günlük siyaset mübahaseleri değildir.

1. CHP kategorik olarak "solcu" bir partidir. Solculuk, 1789 Fransız ihtilalinden sonra kurulan meclisteki oturma düzeninden mühlhem bir ifadedir. Meclisin sol tarafında oturan ve emeğin haklarını savunan, sosyalist, Marksist ve komünist siyasetçiler için kullanılmıştır. Sağcılık ise meclisin sağ tarafında oturan aristokrat ve zengin sınıfı teşkil eden aristokratlar ve sermaye sahipleri için kullanılmıştır. Buna göre CHP solcu değil sağcı bir partidir. Sermaye çevrelerinden ve zengin kesimden oy almaktadır. Bu sosyolojik gerçeklik seçimlerden sonra yayımlanan haritalarda ve en fazla oy aldığı mahallerde açıkça görülebilir. CHP sadece bir açıdan solcudur, o da ideolojik olarak Marksist düşüncenin bileşenlerinden olan materyalistlik, dine ve inanç değerlere uzaklık gibi kavramları sahiplenmesi itibariyledir. Milli iradenin demokratik seçimlerle belirlenmesi CHP'yi ekalîyete mahkûm etmektedir. Zira CHP halkın ekseriyetinden değil, nisbeten zengin ve ideolojik olarak ancak beşte birine tekabül eden bir kesiminden oy alabilmektedir. Bu sosyoloji CHP'yi tam da öğrenilmiş çaresizliğin gayyasına atmakta, her seçim kaybindan sonra parti temsilcileri veya siyasi borazanları "hile yapıldı, oylar çalındı, câhil halk, kömür-makarnaya satılanlar" gibi bahanelere sarılmakta, CHP'ye ise toz kondurmamaktadır. 1923-1950 arası tek parti diktatörlüğünün damaklarında kalan lezzetini unutamamakta, bu sebeple darbelerden ve darbe destekçiliğinden vaz geçememektedirler. Demokrasi (milli irade) ise onlara sosyolojik gerçekliği gösterdiği için zahiren savunuyor gibi dursalar da hakikatte ondan pek hazzetmemektedirler. Haso-Memo edebiyatı, göbeğini kaşıyan adam tahkirleri, dağdaki çobanla kendi oyunun nasıl eşit olacağı sorgulamaları bu halk nefretinin açık tezahürleridir.

¹ Devlet idaresinin Türk-İslam geleneğinde ne manaya geldiğini detaylı incelemek için bkz. Farabi (2013). El-Medinetü'l-Fazıla, Ter. A. Aslan, Divan Kitap/Nizâm-ül Mülk (2003). Siyasetnâme, Ter. N. Bayburtlugil, Dergâh Yayınları/Ebu'l-Hasan Habib el-Mâverdi (2021). El-Ahkâmü's-Sultaniye, Ter. A. Şafak. Bedir Yayınları.

2. Türkiye'deki "sağ" partiler Fransız ihtilâlindeki oturma düzeyine göre "sol" partiler olup emeğiyle geçinen geniş halk kitlelerini temsil ederler. Bir farkla ki sağ partiler materyalist ve Marksist düşünceye değil, inançlara, ahlâki değerlere, örf ve an'aneyle kıymet verirler. Bu sosyolojik gerçeklik CHP'yi sınırlı bir alana mahkûm etmekte, öğrenilmiş çaresizliğin ikinci halkasını teşkil etmektedir.

3. 2. Dünya Harbinden sonra ortaya çıkan "soğuk savaş" döneminin iki kutuplu dünyasında ABD'nin başını çektiği Batı ittifakı vahşi kapitalizmin ve sömürünün liderliğini yaptığı için ona karşı çıkan SSCB blokunun ve onun ideolojisinin bir "aldatan put"²'câzibesi vardı. Bu saman alevi 1991 yılında SSCB'nin dağılması ile söndü. Marksist ideoloji gölünün suyu kesildi. Müntehipleri de dağıldılar. Hal böyleyken CHP'nin Marksist fikirleri savunması onu bir nevi fosilleştirmektedir.

4. Diğer yandan tek başına kalan küresel sömürücüler yeni rakiplerin çıkmaması için kısmen örtülü bir mücadelenin içine girmişlerdir. Zira Batı'nın karanlık dönemini ifade için kullanılan "orta çağ" İslâm'ın zirve dönemini temsil etmekte ve elbette onun sadece bir siyasi sistemi değil iktisadi bir sistemi de bulunmaktadır. Bu iktisadi sistem ne emeğin ne de sermayenin diktatörlüğüne müsaade etmeyen, zenginle fakir arasındaki mesafeyi altın oran olan 40'la sınırlayan zekât sistemi ile sermayenin dünyada tefecilik yapmasını engelleyen riba yasağıdır. Dünyanın en büyük kalpazanı olan ve dünyaya Dolar adı altında damgalı kâğıt satan ABD, bu sebeple Büyük Ortadoğu veya Genişletilmiş Ortadoğu Projesi gibi adlar altında İslâm dünyasını kontrol altında tutma stratejileri geliştirmektedir. Buna ilmi bir kılıf giydirmek için de "Medeniyetler Çatışması"³ gibi tezlerle İslâm'ı terörle, Müslümanları da teröristlikle itham etmeye çalışmaktadır. CHP'nin bu gelişmeleri dikkate alarak 6 okundaki değerleri güncellemesi

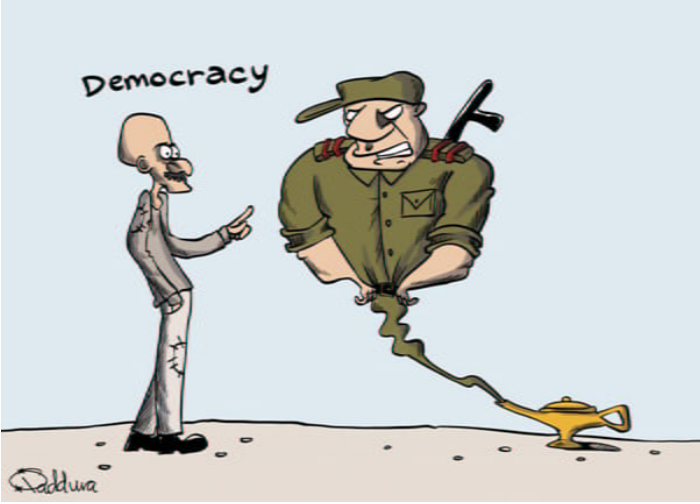
² Bkz. Koestler, A. ve Diğ. (1973). Aldatan Put, Ter. E. Gedik, Tur Yayınevi

³ Bkz. Huntington, Samuel P. (2001). Medeniyetler Çatışması, Ter. M. Yılmaz, Vadi Yayınları.

ve sosyolojik gerçekliğe göre yeniden yazması icap etmektedir. Öğrenilmiş çaresizliğin söylemi olan "değerlerimizden uzaklaşır- sak sağa kayarız, zaten sağ boş değil" ifadeleri bir ıskalamadır. Zira sağ ve sol kavramları tarihe karışmış, insanlar; hukukun üstünlüğü, ahlâki değerler, rüşvet ve adam kayırmanın engellenmesi, halka hizmet ve milli iradeye ram olma gibi değerleri öne çıkarmaya başlamıştır. Bu sebeple ideolojik belediyecilik de yerini yavaş yavaş halka hizmet ve değerlerle bırakmaya başlamıştır.

5. CHP "helâlleşme, muhafazakâr çevrelerden adam devşirme" gibi taşıma suyla değirmen döndürmek yerine halkın değerlerini, demokrasinin ifade ettiği mânâyı, yani milli iradeyi esas alırsa bu fasit çemberi kırabilir, aşılmasını imkânsız sandığı duvarın ötesine geçmek için bir çok yol olduğunu farkedebilir ve öğrenilmiş çaresizliği umuda dönüştürebilir. Bu dönüşümün hayrı da "ehveni şer" olarak milletin mecbur kaldığı iktidarların kendilerine çeki- düzen vermesini sağlayabilir. Ancak bunun için çok da zaman kalmamıştır. Bu boşluğu CHP dolduramazsa bir başka siyasi hare- ket dolduracaktır. Tabiat gibi siyaset de boşluk kabul etmez.

KABINA SİĞDIRILAMAYAN BİR DEĞER; DEMOKRASİ

29.08.2023

Zihni hazırlama bâbında mukaddem olarak söylemek gerekirse kelime ve kavramlar zaman içerisinde yeni mânalar yüklenerek zenginleşebilir, hatta ilk kullanıldığı mânayı aşarak farklılaşabilirler. Bu durum bazen bazı sosyolojik etkileşim ve dönüşümler sebebiyle tabii bir seyir içinde olurken bazen de haber ve propaganda kaynaklarına hükmedenlerin siyasi çarpıtmaları ile meydana gelir. Bir kavramı kabından taşırarak farklı mânalar yüklemenin tarihte en bilinen misalini Bâtıniler ve Hurufilerde görmek mümkündür. Bu sebeptendir ki bu mezhep veya tarikatlar ehl-i sünnet anlayışında istikametten ve sırat-ı müstakimden sapma olarak değerlendirilmiştir. Tıpkı kavram daraltması yapan ehl-i zahir ve tekfirci Vahhabiliğin tefriti gibi. Hâsılı ifrat ve tefrit, istikamet ve vasatı zehirleyen iki aşırı uç olarak görülmüş, tavsif ve tarifi her

zaman "ağyarını mâni, efradını câmi" olmasına itina gösterilmiştir.

Mevzuumuza dönecek olursak bu asrın çarşısında en rağbet gören, alınıp satılan malın "demokrasi" olduğunu görürüz. Demokrasi kavramını kullananları üç gruba ayırmak mümkündür. Birinci grup müfritler yani demokrasiyi kendi amaçları doğrultusunda eğip-bükten, ulviyet isnadı ile adeta putlaştıran ve o puta saygı göstermeyenleri teşhil ve tahkir eden, zaten demokrasi ağacının "batı" ikliminden maada başka yerde yeşermeyeceğini ilan ile öğrenen Batılılardır. Sömürge döneminde nasıl işgal ettikleri ülkelere "medeniyet" götürdüklerini iddia etmişlerse yeni sömürü döneminde de açık veya örtülü işgal ettikleri ülkelere "demokrasi" götürdüklerini iddia etmektedirler. Onlara göre demokrasi "genel ve eşit oy hakkına dayalı, hür ve rekabetçi bir vasatta, yargı denetimi altında, gizli oy-açık tasnif kaidesine göre halkın kendi yöneticilerini belirli zaman dilimleri için seçtiği, denetlediği ve değiştirebildiği" bir rejimden öte bir şeydir. Zaten "batı" ikliminden başka yerde büyümediği için Batı ülkeleri dışındaki demokrasiler meyvesiz "sakı" demokrasileridir. O ülkelere illa da ABD veya Avrupa eliyle "demokrasi"(!) götürülmesi lâzımdır. Karikatürde tam da Batılı ülkelerin "demokrasi" anlayışları resmedilmektedir. İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalya'nın Afrika'ya, yakın dönemde ABD'nin Afganistan ve Irak'a götürdüğü demokrasiler gibi. Elbette tüm Batılılar böyle düşünmemektedir. Batı demokrasileri için "seçimle gelen krallar" ve "oligarşinin tunç kanunu" eleştirisini yapanlar, özellikle hürriyet kavramının tarif ve anlaşılmasında batağa saplanan "Batı" gerçeğini fark eden mütefekkirler de vardır. Bu kayd-ı ihtirazi koyduktan sonra altını çizeceğimiz husus Batılı devletlerin siyasi tutum ve tavırlarının demokrasi kavramını kabını taşıyarak kullandıkları gerçeğidir.

Demokrasi kavramını reddeden ve Batı'nın abartılı tariflerinden ürken diğer uça tefritçiler bulunmaktadır. İfratın tefrite kapı açtığı doğrudur. Demokrasi kavramını istismar ederek gittikleri ülkeleri bir dönem "medeniyet götürüyoruz" diye işgal edip yağmalayanların şimdi de "demokrasi götürüyoruz" diye soymaya kalkışmaları

demokrasiyi "lânetli" bir kavrama dönüştürmüştür. Tıpkı Afrika'da ortaya çıkan "Boko Haram"¹ örgütü gibi. Bu toptancı anlayış da tüm mazeretlerine rağmen kusurludur. Zira İslâm anlayışında devlet idaresi yönetenle yönetilenler arasında bir mukaveledir. Taraflar arasındaki bu kavilleşmede bir tarafta yönetime talip olanlar, diğer tarafta da cumhur yani halk vardır. Yönetime talip olanların uyması gereken hukukî kaideler, kanunlar veya temel kullanım ifadesi ile şeriat vardır. Yönetenler cumhurun iradesine tabidir. Mukavele olmadan biat da olmaz. Biat kavramı bazılarının zannettiği gibi "körü körüne itaat" mânasına asla gelmez. Bilakis, mukavele şartlarına riayet şartıyla itaati ifade eder. Nitekim İslâm'ın ilk dönem uygulamalarında halkın biati (o döneme göre bir nevi oy vermesi) ile Halife (devlet başkanı) seçilen Hz. Ömer'in halka "Ben haktan, adâletten ayrılırsam ne yaparsınız?" diye sorması üzerine bir şahıs "Eğer haktan ayrılır, inhirâf edersen, seni kılıcımızla doğrulturuz" diyebilmişti. Bu cevaba Hz. Ömer kızmamış, bilakis bu şuurda bir halka halife olduğu için Allah'a şükretmişti.

O halde Yunanca demokrasi kelimesi mâna itibariyle bize yabancı değildir. Sadece Batı ikliminde yeşeren bir ağaç hiç değildir. Hatta İslâm'ın ilk döneminde uygulanan cumhuri sistem Atina demokrasisinden fersah fersah ileridedir. Dönemin halifeleri cumhurun reyiyile seçilmişler, halk gibi yaşamışlar; asla ayrıcalıklı, şatafatlı ve zorba yönetici olmamışlardır. Bu dönem çok kısa sürse de "yaşamış bir iyi uygulama örneği" olarak önümüzde durmaktadır. Bu sebeple cumhuriyet veya günümüz eşanlamlı ifadesi ile demokrasiye bakışın ifrat ve tefritten arındırılmış vasat şekli budur. Hatta devlet idaresi için karar alıcıların seçilmesi ehl-i sünnet anlayışında edille-i şer'iyeden olan "icmay-ı ümmet" kavramının karşılığıdır.

¹ Boko, İngilizce book (kitap) kelimesinden türetilmiş olup "kitap haram" yani "Latin alfabesi haram" veya "Batılı eğitim haram" mânasına gelmektedir. Bu reddediş kitap ve eğitim düşmanlığından değil, Batılıların eğitimi bir sömürü aracı olarak kullanmalarından kaynaklanmaktadır. Kenya'nın ilk devlet başkanı Jomo Kenyatta'nın meşhur şu sözü Boko Haram'ı da ortaya çıkaran bütün hikâyeyi özetlemektedir. *"Batılılar geldiklerinde ellerinde İncil, bizim elimizde topraklarımız vardı. Bize gözlerimizi kapayarak dua etmeyi öğrettiler. Gözümüzü açtığımızda, bizim elimizde İncil, onların elinde topraklarımız vardı."*

Bu vesile ile ifade etmek gerekir ki İslâm'da hükmün 4 ana kaynağı vardır. Birincisi Kitap (Kur'an), ikincisi Sünnet (Kısaca Hz. Peygamberin uygulamaları), üçüncüsü Kıyas-ı Fukaha (Hukukta kaziyeyi muhkem) ve dördüncüsü de icmay-ı ümmettir. Yani halkın ekseriyetinin iradesinin bir noktada toplanmasıdır. Demek cumhuriyet ve demokrasi tevem yani ikizdir. Mâna itibariyle halkın kendi iradesiyle yöneticilerini seçmesi, denetlemesi ve değiştirmesidir. Asla diktatörlük değildir.

Demokrasi günümüz idari sistemleri içinde milli iradenin belirleyiciliğini öne çıkaran bir rejim olup taçlısından temsilisine, katılımcısından çoğul ve çoğunlukçusuna kadar farklı uygulamaları bulunmaktadır. Batı'daki demokrasi, bizdeki cumhuriyetin karşılığıdır. Daha sonra bu kavramlar zenginleştirilmiş, daha da vahimi cumhuriyet otoriter rejimlerle eşdeğer kabul edilerek "demokrasiziz cumhuriyet" gibi kavramlar bile türetilmiştir. Türkiye'de 1923-1950 arasında uygulanan rejime bu açıdan cumhuriyet denilmesi mümkün değildir. Saltanat kaldırılmıştır ama milli irade yöneticilerini seçemediği için cumhuriyet adı altında totaliter bir rejim hükümferma olmuştur. Bu uygulamaya bakılarak cumhuriyet kavramına da karşı çıkılamaz. Ancak demokrasi ve cumhuriyetlerde temel hak ve hürriyetlerin tarifinde ittifak edilememekte, hatta edilmek istenmemekte, başa dönecek olursak demokrasi kavramını istismar etmek isteyenler kasten böyle bir tercihte bulunmaktadırlar.

Sonuç olarak Batı'nın demokrasi istismarı ifrat, diğerlerinin ve özellikle İslâm ülkelerinde bir kesimin tefrit, demokrasi ile cumhuriyeti mâna itibariyle idari bir sistem olarak görmek vasattır.

İSRAİL'İN GAZZE VAHŞETİ BATININ MASKESİNİ DÜŞÜRDÜ

14.10.2023

BAKAD Günlüklerinde hep yaptığı zulüm, nifak ve şerhlerle gündeme gelen İsrail yine dünya gündeminin baş sıralarına oturmuş durumdadır. ABD ve şürekâsının hibrit savaşlar için kullandığı terörist guruplardan bir gömlek yukarıda olan yani devlet formatı ile arz-ı endam eden, Yunan ve Ermenilerden sonra üçlü sacayağının tamamlayıcısı olan terörist İsrail bu sefer eline geçirdiği " Hamas saldırısı" kozunu da kullanarak Filistin'e en ağır ve son darbeyi indirirken keyif ve heyecanı içinde gözükmektedir. İsrail'i her ihtimale karşı emniyete almak ve muhtemel müdahillere gözdağı vermek için ABD nükleer yakıtla çalışan tam donanımlı Ford uçak gemisini İsrail'e gönderdi¹. İngiltere de savaş gemisi gönderme kararı aldı. Bu tedbirlere bakılırsa İsrail sanki büyük bir

¹ Cumhurbaşkanı R. Tayyip Erdoğan, ABD'nin İsrail'e destek için uçak gemisi göndermesinden Türkiye'nin rahatsızlığını ifade ile "Ne işin var senin orada" diye sordu. Belli ki Suriye'de ABD'nin bir sihamızı düşürmesi, Türkiye'nin Suriye'de ABD güvenliğine tehdit oluşturduğunu iddia etmesi, Türkiye'nin ABD'yi açık bir tehdit unsuru olarak gördüğünü göstermektedir.

devletle savaşıyor veya savaşmak üzere gibi bir mâna çıkmaktadır. Gerçekte ise İsrail'in saldırdığı hasım, mazlum ve savunmasız Filistin halkıdır. Gazze şeridinde açık hava hapishanesinden beter hale getirilen, dar bir mekânda yıllardır baskı ve zulüm altında yaşayan iki milyonu müteceviz, elektriği ve suyu kesilmiş, açlığa mahkûm edilmiş, hastasıyla, yaşlısıyla, kadın ve çocuklarıyla biraz da bazı akılsız yöneticileriyle sahipsiz bir halktır mevzu bahs olan.

Bu kıyası gayri kabil tabloda görünen tek gerçek Batı'nın tüm maskelerini atması ve vahşi kimliğini pervasız bir şekilde sergilemesidir. O kadar ki İsrail'in işlediği tüm vahşetler Batı medyası tarafından kara propaganda çarkları ile Hamas yapıyor gibi gösterilebilmektedir. Çok şükür ki Türkiye bu propagandaları deşifre etmekte ve bu alçak propagandayı yüzlerine çarpmaktadır. Sivil halka yapılan katliamlar, hastahane ve okulların bile vurulması, fosfor bombalarının kullanılması açık bir savaş suçu iken, İsrail'e hâmilik eden ABD ve İngiltere başta olmak üzere tüm batı medyası tarafından meşrulaştırılmak için "bin dereden su" getirilmektedir.

Mesele serinkanlılıkla tahlil edildiğinde dün, bugün ve yarın için görülmesi muhtemel olan şöyle bir tablo ortaya çıkmaktadır. Öncelikle "zillet ve meskenet" damgası yiyerek birkaç kere dünyaya dağıtılan, son darbeyi de miladi 70 yılında Roma İmparatoru Titus'un elinden yiyerek köleleştirilen ve Filistin'den uzaklaştırılan Yahudilerin tek huzurlu dönemleri Endülüs ve Osmanlı gibi İslâm devletlerinin hâkimiyet ve himayelerinde yaşadıkları dönemler olmuştur. Hıristiyanlar tarafından hep aşağılanan, şehir çeperlerinde kale dışında hârici saldırılara açık "gettolarda" yaşamaya mahkûm edilen ve nihayet Almanya'da gaz odalarında imha edilen veya fırınlarda yakılan Yahudiler ne oldu da Batı'nın en gözde halklarından birisi haline gelebildi? Neden ABD gibi küresel bir güç uluslararası siyasetini İsrail'e ve Yahudi menfaatlerine bağımlı hale getirdi? Neden Yahudi muhafızlığı üzerinden tüm İslâm dünyasını karşısına aldı? Neden Avrupa dün en hakir gördüğü ve varlığına tahammül edemediği Yahudileri "el üstünde tutmaya" başladı?

Bu soruların muhtemel cevaplarından birisi Yahudi muhabbetinden

ziyade Müslümanların dünya siyasetinde söz sahibi olmasını geciktirmede İsrail'in elverişli bir aparat olma kabiliyetidir. Muhtemel ikinci cevabı ABD'deki hâris siyasetçilerin Yahudi sermayesi tarafından kolayca satın alınabilmesi, Yahudi lobilerinin müessiriyeti, Protestan Evanjelistlerle Yahudiler arasındaki hulûs birliğinde aramak icabeder. Üçüncü muhtemel cevap ise ABD'nin kaos siyaseti olup, ülkelere doğrudan veya dolaylı olarak yaptıkları müdahaleleri, çıkardığı iç savaşları, desteklediği terör örgütleri üzerinden silah satmak, enerji kaynakları başta olmak üzere ülkelerin yer altı zenginliklerini sömürmek, darbeler vasıtasıyla kukla yöneticileri işbaşına getirmek, kendi kurduğu güya "uluslararası kuruluşlar" üzerinden siyasetini devam ettirmektir. Bu çark böyle döndükçe ABD, Vietnam'dan günümüze kadar yaşadığı tüm başarısızlıkları –toplam gelirlerine bakarak- "kâr" hanesine yazmaya devam edecektir.

Meselenin diğer cihetinde ise İslâm dünyasının siyasi ve iktisadi birlikten uzak olması, parçalanmış hali, kendi içinde muhabbetten ziyade husumete pirim vermesi, ülkelerin başında da genellikle halkın oyuyla seçilmiş "milli irade" temsiliyetini haiz yöneticiler yerine küresel güçlere diyet borcu olan veya korkan veya korkutulan, şahsi menfaatlerini millet menfaatinin önünde tutan yöneticilerin bulunması ve teknolojik gerilik gibi pek çok husus sayılabilir.

Bu tablonun küçük bir misali Filistin örneğinde yaşanmaktadır. "Filistin Devleti"nin başkanı olarak kabul edilen Mahmud Abbas'ın El Fetih ve Batı Şeria sınırlılığı ile Gazze'deki Hamas'ın ayrılığı, hatta Hamas'ın siyasi liderliği ile Hizbullah'la el altından işbirliği yapan Hamas'ın askeri kanadı arasındaki ayrılıklar, hârici yardımları kendi refahı için kullanmaktan çekinmeyen bazı Filistin yöneticilerinin varlığı² meseleye kâfi miktarda ayna tutmaktadır.

² Filistin halkına yapılan yardımları şahsi menfaatleri için kullanan bazı yöneticilerin varlığı bugün bile gündemden düşmemektedir. Yaser Arafat'ın şüpheli ölümünden sonra Paris'e yerleşen ve Filistin'e bir daha ayak basmayan Hristiyan asıllı eşi Suha Daoud Tawil'in milyonlarca dolarlık serveti de yolsuzluklar hususunda alâ meratibihim bir fikir verebilir.

Mevcut tabloya bakıldığında zahiren Hamas'tan "ağır bir darbe" yemiş olan İsrail bu durumu fırsata çevirmeye başlamış, fütursuz, kontrolsüz ve hatta İsrail savunma bakanının -ki muhtemelen aynaya bakarak konuşuyordur- "insanimsı hayvanlar" olarak gördüğünü söylemekten çekinmediği Filistinliler için bir yok etme harekâtı başlatılmıştır. İsrail bir taşla beş kuşu birden vurmak istemektedir. Sınırsız Batı desteğini arkasına alan İsrail'in amacı Gazze'yi ilhak etmek, Filistin'e ait olan Akdeniz şeridindeki zengin gaz yataklarına el koymak, Filistin halkını göçe zorlamak, Yahudilere yeni işgal alanları açmak, eğer ayyuka çıkan zulmüne batı Şeria'dan karşılık gelirse bu durumu da değerlendirerek Filistin işgalini tamamlamak, son olarak da Filistin'in mukavemet gücünü sıfırlamaktır.

Bu hâdise nasıl sonuçlanır? Hamas'ın silahlı kanadı İzzeddin el-Kassam Tugaylarının Sözcüsü Ebu Ubeyde, Filistinlileri 'kararlı olmaya' ve İsrail'in tehcir tehdidini reddetmeye çağırmıştır. Bu çağırma Filistin halkında ne kadar mâkes bulacaktır? Veya elektriği, suyu, ekmeği kesilen, hastahaneleri bile bombalanan Filistin halkı buna ne kadar süre mukavemet edebilecektir? Hamas askeri kanadının "esir takası" işe yarayabilecek midir? Diğer taraftan Filistin halkına insani yardım için harekete geçen ve "arabuluculuk" çağıruları yapan Türkiye meseleye ne kadar müdahil olabilecek, Mısır başta olmak üzere Suudi Arabistan ve diğer Arap ülkeleri İsrail'e baskı yapabilecekler midir? Veya durumun daha kötüye gitme ihtimali ile menfaatleri haleldar olabilecek efendileri İsrail'e dur diyebilecekler midir? Tüm bunlar ileride görülecektir. Ancak sonuçta İbn Haldun'un "asabiyet teorisi" burada da çalışacak, esaret zincirinden başka kaybedecek bir şeyi olmayan Filistinliler ortalama aylık geliri 40.000 Doları bulan Yahudileri mağlup edecektir. Yani er-geç İsrail'i ya bizzat Yahudiler, ya da Filistin gençleri yenecektir. Unutmayalım ki Yahudiler savaşçı bir halk değil, tüccar bir millettir. Tüm dünyada bilinen sıfatları mücevherciliktir. Filistinliler ise muharip bir millettir. Bu tarihi gerçekliğin tekerrürü pek şaşkıncı olmayacaktır. Kimbilir çok güvendikleri demir kubbelerini ahşap çatıya dönüştürecek çalışmalar bir yerlerde yapıyor da olabilir.

İSRAİL'İN GAZZE VAHŞETİ BATININ MASKESİNİ DÜŞÜRDÜ

Teknolojik üstünlük ortadan kalktıktan sonra İsrailin torunlarını borçlandırdığı zulümün ödeme takvimi çok daha zor ve çetin olacaktır.

Son olarak buradan Filistin yöneticilerine de bir tavsiyemiz olacaktır. O da Filistin'i kendi siyasetleri için kullanmaya çalışan İran'la değil, ta Yavuz Sultan Selim'den beri kendi siyasetini Filistin'in menfaatleriyle eş tutan Türkiye ile birlikte yol yürümesidir.

FAHİŞ FİYATLAR VE NARH TARTIŞMALARI

Kaynak: Gazete Haberleri

23.10.2023

Son 3 yıldır fiyatlarda görülen fahiş artışlar halkı mağdur etmekte, vatandaşlar devleti idare edenlerden tedbir almasını talep etmektedirler. Her nedense hükümet yetkilileri âzamî fiyat düzenlemeleri, taban fiyat ve sabit fiyat uygulamaları yaptığı, hatta konut kira artışını belirlemede tüfe değerlerini bile dikkate almadan haksız bir şekilde %25 sınırını getirerek resmen "narh" uyguladığı halde tarlada veya bahçede 3 liraya alınan bir meyve veya sebzenin marketlerde 30-40 liraya satılmasına, benzer şekilde sair ihtiyaç maddelerinde de keyfi olarak fahiş fiyat uygulamalarına ses çıkaramıyor. Çıkardığı sesleri de ne duyan ne de dikkate alan oluyor. Çarşı-pazarı denetleyecek, tröstleri, gizli tekelleşmeleri, ihtikârı, haksız kazancı ve halkı zarara uğratacak her türlü hareketi engelleyecek Ticaret Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Rekabet Kurumu ve mahalli seviyede belediyeler bulunmasına rağmen nasıl oluyor da marketler fahiş zamlarla milleti canından

bezdirebiliyorlar? Bu sahipsizlik, bu başıboşluk, bu fiyat anarşi ve kargaşası serbest pazar ekonomisi mi, yoksa düpedüz bir soygun mu? Bu soruya Ticaret Bakanlığı yetkilileri "efendim takipteyiz, şu kadar ceza kestik, şu kadar denetim yaptık" diye cevap vererek kurtulamazlar. Aşağıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere son 3 yıldaki fiyat artışları çok âcil tedbirlerin alınmasını zaruri kılmaktadır.

Öncelikle şu an Türkiye’de sağlıklı bir serbest pazar ekonomisi değil, denetimsiz ve fırsatçı bir piyasa ekonomisi uygulanmakta, bu durum yetkililerce de itiraf edilmekte ancak bunun önü alınmamaktadır. Devlet idaresini zaafa düşüren önemli unsurlardan birisi hizmet açığı, diğeri de güven açığıdır. Bu açıkların da bir maliyeti vardır. Mesela eğer adalette güven açığı olursa bu topluma mafya yapılanmaları olarak döner. Eğer vergilendirmede adalet olmazsa bu da kayıt dışı ekonomi olarak parazitlerin çoğalmasını sağlar. Keza hizmet açıkları da rüşvet ve sù-i istimallerin kapısını aralar. Devletin kimliği adalettir. Bu sebeple devlet idaresi bu tip zaafalara asla pirim vermemelidir.

Son zamanlarda piyasalardaki bu başıboşluk, keyfi fiyat artışları, aşırı para kazanma hırsına kapılan piyasanın kontrolsüzlüğü "acaba Osmanlı Devleti fahiş fiyat artışlarını nasıl kontrol ediyordu?" sorusunun sorulmasına yol açmakta bu hususta tartışmalar yapılmakta, lehte ve aleyhte görüşler serdedilmektedir. İşte bu makalede Osmanlı Devleti’nin piyasa denetim mekanizması olan narh ele alınıp incelenecektir.

Evvela Osmanlı Devletinde padişahlar varisi olduğu Selçuklu ve daha önceki İslâm devletlerinde olduğu gibi halka Allah’ın bir emaneti olarak bakmışlar, tebaanın her türlü zulüm ve mefsedetten hıfzı için, padişahı kazadaki kadırlara kadar her seviyede hassasiyetle hareket etmişlerdir. Bu anlayışın neticesi olarak halkın ihtiyaçlarının karşılanmasında karaborsacılık, ihtikâr, tağşiş, fahiş fiyat ve benzeri her türlü haksız kazanç yollarını kapamışlardır. Sadece kapamakla kalmamışlar tebdili kıyafetlerle çarşı-pazar denetimlerinden de geri kalmamışlardır. Nizamlara uymayanlara ise dükkânları önünde falakaya yatırılmaktan başlayıp hapis ve ıslah-ı

nefs edinceye kadar şehir dışına sürülmeye kadar çeşitli cezalar uygulanmıştır. Narhla ilgili fermanlar, kânunnâmeler ile uygulamalara ilişkin narh defterleri günümüze kadar gelmiş olup bu hususta geniş bir neşriyat da bulunmaktadır.

İkinci olarak Osmanlı Devletinde iktisadi sistemin ne olduğu sorusuna cevap vermek gerekmektedir. Esasen bu soru, o ve ondan önceki dönemlerde kurulmuş olan bütün İslâm devletleri için de câridir. Devlet-i Âliye-i Osmaniye şer'î hukukla idare edilen bir devlet olduğu için iktisadi sistemi de alışverişin karşılıklı rızaya dayanması esasî üzerine bina edilmiştir. Alış-verişi tanzim eden âyet ve hadislerden istihraç edilen hükümler doğrultusunda serbest piyasa mekanizması ortaya çıkmıştır. Bu sebeptendir ki arz ve talebin piyasada dengelendiği ve karşılıklı rızaya dayanan alışverişin olduğu Asr-ı Saadet ve Hulefa-yı Râşidin dönemlerinde fiyatlara müdahale edilmemiştir. Alış-verişlerdeki pazarlık ise bir piyasa dengeleme mekanizmasıdır. Burada unutulmaması gereken husus Batılı ülkelerin serbest piyasa ekonomisinin kapitalist sisteme dayandığı, binaen aleyh İslâm iktisadi sistemi ile aynı olmadığı hususudur.

Üçüncüsü ise İslâm iktisadında serbest piyasa anlayışı olduğu, yani fiyatlara müdahale edilmediği halde Osmanlı Devletinin neden "narh" sistemi¹ ile piyasalara müdahale ettiği hususudur. Bu soruya verilen cevapların başında, dinin içtihadı kapalı olan esasâtı ve nasları ile ilcaatı zamana göre içtihat yapılmaya müsait olan fûruatın ayrı olduğu hususu gelmektedir. Piyasaların denetlenmesi de fûruat kabilindedir. Yani piyasanın denetlenmesinde ilcaatı zamanın gerektirdiği düzenlemeler üzerine içtihat yapılabilir. Nitekim Osmanlı ulemasından Şeyhülislam Ebu Suud Efendi, devletin alış-verişte ahalinin hukukunu korumak için piyasayı denetleme vazifesi olduğunu, bu sebeple narh koyabileceğini, ayrıca narha uymayanları da cezalandırması gerektiği hususunda fetva vermiştir. Buldukları mahallin hem belediye başkanı hem

¹ Narh bir mal veya hizmet için kadî riyasetinde teşkil olunan ve tüm ilgili tarafların iştirakiyle yapılan fiyat tespiti işidir.

de hukuk sorumlusu olan kadılar da narhın tespiti için teşkil edilen heyetlere başkanlık etmişler, alınan kararların uygulamasını da sürekli denetlemişlerdir².

Narha bir örnek olarak 1563 tarihli bir ihtisap kanunnamesindeki; "Muhtesip olan kimsenin kadı vasıtasıyla 10'a 14 üzeri narh vermesini, o yerin ayan ve ihtiyarlarından ve emekçilerinden kim-selerle hesabı yapıp ona göre 10'a 14 (%40) kârla narhın tespit edilmesi" hükmü verilebilir³. Şüphesiz kâr oranı her şeyde %40 değildir. Ancak kânunnâmeler ve narh defterleri incelendiğinde kârla ilgili oranın bu civarda olduğu da görülmektedir.

Keza Osmanlı devlet ricali de narha örfi hukuk çerçevesinde bakmış ve gerekli görmüşlerdir. Bu hususta Lütfi Paşa, Hezarfen Hüseyin Efendi, Müverrih Ali ve Sarı Mehmet Paşa gibi padişahlara görüş sunan önemli devlet adamları narhın gerekliliği üzerinde durmuşlar, ihlallerde cezaî müeyyidelerin aksatılmadan uygulanması gerektiğini ifade etmişlerdir. Koçi Bey ise Padişaha takdim ettiği bir arizada narhla ilgili epey bir teferruat vermiştir.⁴ Osmanlı Devleti'nde narh uygulaması 19. Yüzyılın ikinci yarısına kadar devam etmiş, Mecelle müstesna Batıdan anayasa ve kanun deşirmeleri başlayınca narh sistemi de uygulamadan kaldırılmıştır.

Son olarak da ülkemizdeki duruma bir göz atalım. Özellikle son 3 yıldır herkesin şahit olduğu azgın ve kontrolsüz bir fahiş fiyat uygulaması yaşanmaktadır. Misal olarak meyve ve sebze fiyatlarında bir taraftan çiftçiyi diğer taraftan da dar gelirli vatandaşları mağdur eden bir "aracı-tefecî, kabzımal, zincir market ağaları, vb" kesiminin –sanki tüm girdi fiyatları ondan ibaretmiş gibi- "akaryakıtta zam geldi, elektriğe zam geldi, asgari ücret arttırıldı, filan oldu,

² Narhı kadı riyasetinde, müftü, muhtesip ağa, esnaf temsilcileri, yiğitbaşı, kethüda ve halkın temsilcilerinden müteşekkil bir meclis koyardı.

³ Bkz. İlber Ortaylı (1976). Osmanlı Kadısı'nın Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine, Amme İdaresi Dergisi, 5/1, Ankara, s. 102-106.

⁴ Bkz. Gonca Başer (2009). Osmanlılarda Üretim-Tüketim İlişkilerinde Adaletin Devlet Eliyle Tanzimi; "Narh Uygulaması", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi SBE, Tarih Anabilim Dalı, Konya.

falan oldu" gibi türlü bahanelerle sürekli zam yapmaları vakayı âdiyeden sayılmaya başlanmıştır.

Meselenin ilgili taraflarından Türkiye Ziraat Odası Yönetim Kurulu üyesi Yunus Kılınç; "Tarla ile market arasındaki fiyat farkı 10 kata çıktı, tarlada 5, markette 30 oluyor, tam 6 kat fazla para veriyoruz, mandalina tarlada 3, markette 30 TL oluyor" diye şikâyetle bulunuyor. Gazete ve televizyonlar her gün bu haberlerle dolup, taşıyor. Sadece meyve ve sebze fiyatları değil pek çok ihtiyaç maddesinde aynı durum yaşanıyor⁵. Mesela peynir, zeytin, yağ ve et fiyatlarına bakıldığında da benzer durumlar görülecektir. Ticaret bakanı fahiş zamların üzerine mücbir tedbirlerle gitmek yerine neredeyse rica-minnet kabilinden destek talebinde bulunuyor. Kiraya narh koyan hükümet tarladan 3 liraya alınıp markette 30 liraya satılan mala narh koyamıyor. Osmanlı Devleti kâr oranlarında 10'a 14 diyerek %40'lık bir kazanç oranı tespit etmişken günümüz esnafının %kaçlık bir kâr oranıyla mal sattığı mukayese edilirse nasıl bir soygun mekanizmasının çalışmakta olduğu açıkça anlaşılır. Bu soygunu kimse "serbest piyasa ekonomisi" ile veya enflasyonu bahane ederek savunmaya çalışmasın. Eğer Osmanlı Devleti'nin muhtesip ağası günümüz çarşı pazarını gezseydi, zincir marketlerine girseydi ne cezalar takdir ederdi, tahayyül ediniz.

Sözün özü, hükümet yetkililerinden halkın talebi; keyfi fiyat artışlarını önlemeleri, vatandaşları da üreticileri de mağdur etmeyecek tedbirleri almaları, bununla ilgili eğer ihtiyaç varsa hukuki düzenlemelere gitmeleri, cezaları arttırmaları, denetim hususunu sürekli hale getirmeleri ve bunu bir an önce yapmalarıdır.

⁵ Damacana suyun maliyeti sadece ambalaj ve nakliye iken, 1 yılda %160 zam yapılmasını keyfilik ve fahiş fiyat dışında hiçbir gerekçe ile açıklamak kabil değildir.

CUMHURİYETİN 100. YILI VEYA TÜRKLERİN EN UZUN FETRETİ

Resimler: Anadolu Ajansı

30.10.2023

Bugün Türkiye’de ve dış temsilciliklerde Türkiye Cumhuriyeti’nin 100. Kuruluş yıldönümü bayram olarak kutlanıyor. Bu makalede cumhuriyetin 100 yılı mercek altına alınarak ana başlıklar üzerinden bir muhasebesi yapılacaktır.

Öncelikle 29 Ekim 1923’de yoktan bir devlet kurulmamış, 1876 Kanun-u Esasi’nin eki olan 1921 Teşkilât-ı Esasiye Kanunu’nun 1, 2, 4, 10, 11 ve 12. Maddelerinde değişiklik yapılarak var olan devletin tarzı idaresi saltanattan cumhuriyete çevrilmiştir. Birinci maddede yapılan bu değişiklikle "Hâkimiyet, bilâkayd-ü şart milletindir. İdare usûlü halkın mukadderatını bizzat ve bilfiil idare etmesi esasına müstenittir. Türkiye Devletinin şekli hükûmeti, cumhuriyettir" hükmü getirilmiştir. Aynı gün Meclis’te bulunan 158 milletvekilinin oyu ile Mustafa Kemal Paşa cumhurbaşkanı seçilmiştir. Büyük Millet Meclisinde 287 milletvekili (bazı kaynaklarda 332) olmasına rağmen cumhurbaşkanlığı seçiminde neden vekillerin neredeyse yarısının Mecliste olmadığını okuyucuların nazarı dikkatine havale edelim.

İkinci olarak Türkiye Devleti tek partili bir cumhuriyete geçerek Lozan konferansına harbin galibi değil de adeta mağlubu gibi oturmuş, Musul ve Kerkük’ten maada Hatay’ı da elinden kaçırarak boğazlara bile hâkim olamamıştır. Ege adalarını (Gökçeada ve Boz-

caada hariç) mağlup Yunanistan'a bırakmış, yakıp-yıktağı Anadolu şehir ve kasabalarının karşılığı olarak ödemesi gereken savaş tazminatını ödemekten de -zaten bizim olan Karaağaç ve çevresi- bize verilerek Yunanistan bu yükten kurtarılmıştır. İngiltere'nin el koyduğu iki savaş gemisinin parası İngilizlerden alınmadığı gibi 1845'ten Harbi Umuminin sonuna kadar olan Osmanlı Devleti'nin borçları o dönem "redd-i miras" iddiasındaki Türkiye'ye yıkılmıştır.

Üçüncü olarak üzerinde durulacak husus Cumhuriyet döneminin icraatlarıdır. Saltanatın yerine getirilen idare tarzı cumhuriyet olmuş ama bu cumhuriyet demokratik bir cumhuriyetten ziyade başlangıçta otoriter daha sonra ise totaliter bir cumhuriyet olmuştur. Halkın iradesi yok sayılmış, dini, örfü, hukuku, an'anesi, gelenekleri, kültürü hâsılı tüm değerleri "bizi medeniyetten alıkoyan köhne engeller" olarak görülüp, aşağılanmış ve yok edilmeye çalışılmıştır. Adeta Türkiye'den bir Fransa çıkarılmak, Türk milletinden de Fransızlara benzeyen bir halk icad edilmek için canhıraş bir çabaya girişilmiştir. Yapılan inkılapların teknolojiyle, fenle, bilimle bir alâkası yoktur. Alfabeden, eğitim sistemine, kılık kıyafetten, ölçü tartı âletlerine kadar el uzatılmadık saha bırakılmamış, özellikle dini hayat üzerinde çok ağır baskılar uygulanmıştır. Osmanlı devletinden devreden Dâr-ül Fünûn bile bu yıkımdan kurtarılamamış, İsviçreli Profesör Albert Malche'nin verdiği rapor doğrultusunda 1933'de yapılan "üniversite reformu" ile İstanbul Dâr-ül-Fünûnu kapatılarak yerine İstanbul Üniversitesi kurulmuş, inkılaplara yeterince destek vermeyen hocaların görevine son verilmiştir. Cumhuriyet döneminde ikinci üniversite ancak 1946 yılında kurulabilmiştir. Teknolojik gelişmeler ise ne gariptir ki engellenmeye çalışılmış, Nuri Killigilden Nuri Demirağ'a, Şâkir Zümre'den Vecihi Hürkuş'a kadar çok önemli müteşebbisler bertaraf edilerek, savunma sanayiinde kritik önemi haiz uçak, silah, cephane ve daha pek çok alanda ülkeyi ileriye taşıyacak teşebbüsler engellenmiştir. Aynı zihniyetin elinden 1961 yılında yapılan

yerli otomobil "devrim" de kurtulamayacaktır¹.

İktisadi açıdan da memleket perişan vaziyettedir. Yokluk, kıtlık, fukaralık yetmiyormuş gibi İkinci Dünya Harbinde Türk halkı ekmeği karne ile alırken, dün gözümüzü oymaya çalışan Yunanistan'a Kızılay vasıtasıyla gemiler dolusu binlerce ton meccanen gıda yardımı yapılmaktadır².

Stalin'in Türkiye'yi tehdit etmesiyle başlayan arayışlar mevcut hükümeti "kerhen" çok partili hayatın kapısını açmaya zorlamış, 1946 "açık oy gizli tasnif" rezaleti 1950 yılında tekrarlanamamış ve CHP bir daha tek başına iktidara gelmemek üzere ülke yönetiminin kovulmuştur. Ancak 1950 yılında geçilen çok partili dönem diktatörlüğün sağladığı bedava hayat, makam, mansıp ve servet sahiplerini tedirgin etmiş, seçilmiş meclis ve hükümet ordu-CHP ittifakınca gerçekleştirilen bir darbe ile yıkılmış, başbakan Adnan Menderes'le birlikte Fatin Rüşdü Zorlu ve Hasan Polatkan gibi iki çok kıymetli bakanı da idam edilmiştir. Bununla da iktifa edilme-yerek yapılan bu alçaklık millete 27 Mayıs Hürriyet ve Anayasa Bayramı olarak dayatılmıştır. Bu eşkıyalar 1961 Anayasası ile kendilerini garantiye almakla kalmamış, Cumhuriyet Senatosu adıyla uydurulan ikinci meclise "temelli senatör" olarak demirbaş ettirilmiştir. Bundan sonra her 10 yılda bir çeşitli bahanelerle

¹ 1960 darbesi akabinde cumhurbaşkanı yapılan Cemal Gürsel'in talimatıyla Eskişehir Demiryolu Fabrikasında yaklaşık 200 mühendis ve işçi tarafından yapılan yerli "Devrim" otomobili, trenle Ankara'ya getirilirken deposuna sadece manevra yapacak kadar benzin konulmuş, Ankara'ya getirilince de benzin ikmali yapılmadan Cemal Gürsel'e teslim edilmiş, araba da bir müddet gittikten sonra yakıtı bitince durmuştur. Bunun üzerine dönemin gazeteleri müptezel manşetlerle otomobili alay konusu yapmışlardır. Daha da önemlisi dönemin siyasi iktidarı otomobilin üretimini engellemiş, böylece Koç-Ford ortaklığı ile 1959 yılında kurulan **Oto-san**'ın önündeki engel de kaldırılmıştır.

² Yunanistan'a Kızılay üzerinden yapılan yardımlar, 1940-1942 yılları arasında gemilerle sağlanmış, bunlardan Kurtuluş gemisi batıncaya kadar yardım taşımaya devam etmiş, 6. seferinde batınca yerini Tunç gemisi, o da batınca yerini 5 sefer daha yapacak Dumlupınar gemisi devralmıştır. Yapılan yardımların miktarı ve detayları için bkz. Bülent Bakar, (2008). Zor Zamanlarda İyi Komşuluk Örneği: İkinci Dünya Savaşı'nda Türkiye'den Yunanistan'a Yapılan Yardımlar, Atatürk Araştırmaları Dergisi, 24/71, s. 413-444.

bu eşkıyalık sürdürülmüş, yeni anayasa yapılıp, yeni kanunlar çıkarılmış ve demokrasi vesayet altında tutulmaya çalışılmıştır.

Arada bir Süleyman Demirel ve Turgut Özal gibi başbakanlar ülkeyi geliştirecek hamleler yapsalar da bu, bir-iki dönemden öteye geçememiş, mevcut siyasi sistem sebebiyle istikrarlı hükümetler kurulamamıştır. 15 Temmuz 2016 darbe teşebbüsü milletin azmi ve mukavemetiyle kırılınca fetret devrinin tabutuna nihayet son çivi çakılabılmıştır.

Cumhuriyetin 100. yılında tablo budur. Türklerin en uzun fetret dönemi ancak 2016 yılında yaklaşık bir asır sonra hitama erdirilebilmiştir. Artık Türkiye bir trilyon dolarlık GSYH ile küresel güçlerin çok isteseler de üzerinde operasyon yapabileceği bir devlet olmanın çok ötesine geçmiştir. Türk Devletleri Teşkilâtı ile Türkiye gerçek birliğini kuracağı alana yönelmiş, şimdilik uykuda olan İslâm İşbirliği Teşkilâtı üyeliği ile de ileride tahakkuk edecek İttihad-ı İslâm'ın kaydını tutmaya başlamıştır. Teknoloji tekeli yavaş yavaş ellerinden çıkan ve gerilemeye başlayan ABD ve Batı, mevcut üstünlüklerini dünyanın çeşitli bölgelerinde terör devletleri veya çeteleri üzerinden fesat çıkararak acele ile kâra çevirme hamlelerine girişmiştir. 1950 yılında dünya gayrı safi hasılasının yarısını üreten ABD'nin bugünkü payı %18'e düşmüştür. "Zengin ihtiyar" pozisyonundaki Avrupa ise ABD olmasa kendini savunamaz bir haldedir. ABD liderliğindeki Batı'nın kurduğu düzen çökmeye başlamış, kurdukları sözde "uluslararası" teşkilatlar başta BM olmak üzere can çekişmektedir. Artık dünya bu "yükü" kaldıramamakta, Batı'nın siyasi, iktisadi, askeri ve hukuki sisteminden kurtulmak için yeni arayışlara girişmektedir.

İşte bu yol kavşağında yeni umut ışıkları doğmaktadır. Zira zaman doğru bir hat üzerine hareket etmediği, bilakis dünyanın hareketi gibi bir daire içinde döndüğü için dün yukarıda olanlar bugün aşağıya inmekte, aşağıda olanlar ise yukarıya çıkmaktadır. Her kışı bir bahar, her geceyi bir nehar takip ettiği gibi inşallah beşeriyetin de bir sabahı, bir baharı olacaktır. İslâm'ın hakikatleriyle ve Müslümanların dünya siyasetine ağırlığını koymasıyla beşeriyette de

CUMHURİYETİN 100. YILI VEYA TÜRKLERİN EN UZUN FETRETİ

bir sulh dönemi olacak ve gerçek medeniyetin ne olduğunu bütün dünya inşallah görecektir.

YUTKUNAN TUTUK BİR DEV; İSLÂM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLÂTI

Biri hakiki Siyonist Yahudi (Netenyahu), diğeri Siyonist Evangelist (Biden) birarada.

25.11.2023

7 Ekim 2023 tarihinde HAMAS'ın "el Aksa Tufanı" diye adlandırdığı İsrail saldırısı dünya gündemine Filistin'de yaşanan dayanılmaz Yahudi işgal ve baskısını getirmekle birlikte çoğu çocuk, kadın, yaşlı ve savunmasız 13.000'i mütecaviz Filistin halkının ölümü ile yerle bir edilen Gazze'yi de taşıdı. "Bir avuç" Yahudi'nin devasa

Arap dünyası karşısında fütursuzca işlediği soykırım, etnik temizlik ve savaş suçu olarak tanımlanan alçak cinayetlerini işlemeye nasıl cesaret edebildiği sorularını da tekrar sordurdu. Dünün gaz odalarında can veren, fırınlarında yakılan Yahudilerinin bugün kendisine yapılanların beş beterini Filistinli Müslümanlara yapmada en ufak bir tereddüt göstermediğini ve dün kendisini Avrupa'dan işkencelerle kovanların bugün kendisine arka çıkmasındaki tezatta yatan gizli amacı da derhatır ettirdi.

Ama ne Filistin, ne Kudüs ve ne de Mescid-i Aksa Arap dünyası sınırlılığında değerlendirilebilir. Zira bir asır önce Osmanlı vilayetleri içinde huzurlu bir bölge olan Filistin, içindeki tüm mukaddes beldeleriyle İslâm Dünyası için bir "harem" bölgesidir. Hatta Ehli Kitap için de böyle olduğundan Osmanlı Devleti o bölgede kucaklayıcı bir anlayışla Müslümanlarla birlikte Hristiyan ve Yahudilerin de yaşamasına müsaade etmiştir. Şimdi ise Yahudiler Hristiyanlarla bir olup oradaki Müslümanları tehcire zorlamakta, direnenleri de yok etmeye çalışmaktadır.

Bu şer ittifakına karşı İslâm dünyasının tavrı acınacak bir vaziyettedir. Filistinlilerin haklarını en başta savunmakla mükellef olan devlet başkanı Mahmud Abbas'ın Gazze'ye bakışı şaşkıncıdır. Sanki Gazze Filistin'in bir parçası değildir. Suudi Arabistan, Mısır başta olmak üzere diğer Arap ülkelerinin idarecileri de aynı umursamazlığın safında, sokaklarındaki insanların öfkelerini temsilden bile uzaktadırlar. Türkiye hariç sair İslâm ülkelerinden de cılız sesler yükselmekte, İskoçya, İspanya ve Brezilya hükümetlerinden yapılan sert tenkitler Müslüman halkların hissiyatıyla daha yakın durmaktadır.

Türkiye'nin Filistin hassasiyeti ise fiili bir müdahale dışında "elden gelen her şeyi" yapmak şeklinde tezahür etmektedir. Cumhurbaşkanı R. Tayyip Erdoğan ve Dışişleri Bakanı Hakan Fidan başta olmak üzere devletin tüm kademeleri Filistin'de uygulanan mezalimi bertaraf etmek için çalışmakta, özellikle İslâm İşbirliği Teşkilatı üzerinden İsrail ve destekçilerine baskı yapmaya çalışmaktadır. Türkiye'nin Filistin'e denizden askeri bir yardım ve destek sağlama

ihhtimali dikkate alınarak ABD ve Birleşik Krallık Gazze önüne uçak gemileri ve kraliyet donanmasından oluşan bir bariyer çekmişlerdir. Karadan bir desteğin önü ise Suriye'nin hava sahasını koruyan Rusya tarafından kesilmiştir. ABD'nin muvazaalı rakibi Rusya Şam ve Haleb'i bombalayan İsrail savaş uçaklarına Suriye hava sahasını açmakta, herhangi bir müdahalede bulunmamakta fakat PYD/YPG gibi PKK uzantılarına Türkiye'nin müdahalesi mevzu bahs olunca hava savunma sistemi hemen harekete geçmektedir. Yani İsrail sadece ABD, Birleşik Krallık ve Fransa tarafından değil, güya onların rakibi olan Rusya tarafından da korunmaktadır. Hamas'ı kıskırtan İran ve onun Lübnan'daki Hizbullah gibi taşeron örgütleri ise "kuru-sıkı" tehdit dışında elle tutulur bir destek sağlamamaktadır.

Bu savunmanın gerisinde kendisini emniyete alan İsrail ise savunmasız, silahsız ve korumasız mâsum Filistin halkını imha etmeye çalışmaktadır. Bu Siyonist Yahudi-Hıristiyan dayanışması karşısında İslâm İşbirliği Teşkilatı ne yapmaktadır? Biraz da bu yutkunan tutuk devi teşrih masasına yatıralım.

1969 yılında Suudi Arabistan'ın Cidde şehrinde kurulan İslâm Konferansı Teşkilatının amacı İslâm Dünyasının hak ve menfaatlerini korumak, üye devletler arasında işbirliği ve dayanışmayı güçlendirmektir. Teşkilatın adı 2011 yılında Astana'da yapılan 38. Dışişleri Bakanları Konseyi'nde İslâm İşbirliği Teşkilatı (İİT) olarak değiştirilmiştir. İİT'nin toplam 57 üye ülkesi bulunmaktadır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti de "Kıbrıs Türk Devleti" adıyla gözlemci ülke statüsündedir. Birleşmiş Milletlerden sonra en fazla üyeye sahip olan İİT, maalesef siyasi, iktisadi ve askeri etki gücü olarak "kalıbının adamı" değildir. Başlık resminde olduğu gibi ayağından kırıp-atacağı zayıf bir bağla kayıt altına alınan dev, maalesef ki o müdara bağı koparmak için en ufak bir teşebbüste bulunmamakta, arada sırada çıkardığı homurtular ise kimseyi korkutmamaktadır.

İİT'deki yapı ve işleyişe gelince, teşkilatın en yetkili organı olan İslâm Zirvesi 3 yılda bir toplanmakta, ülkeler bu zirve toplantılarında Devlet Başkanı seviyesinde temsil edilmektedir. Diğer önemli bir

yapı da zirvelerde belirlenen politikalar çerçevesinde kararlar almak ve uygulamaları izlemek amacıyla yılda bir kere toplanan Dışişleri Bakanları Konferansıdır. Üçüncü organ ise İİT Parlamenterler Birliğidir. Bu organlarda resmi dil olarak Arapça yanında iki sömürgeci ülkenin dili olan İngilizce ve Fransızca kullanılmakta, ne hikmetse Türkçe bu Teşkilatta kendisine yer bulamamaktadır. Endonezya, Pakistan Bangladeş gibi büyük nüfusları olan ülkelerin dilleri de yoktur. Bu garip durum Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu'nun İİT'nin genel sekreterliğini yaptığı dönemde(2004-2014) bile düzeltilememiştir.

İİT'deki diğer organlara gelince Kudüs Komitesi, Enformasyon ve Kültürel İşler Daimi Komitesi, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi ve Bilim ve Teknolojik İşbirliği Komitesi gibi daimi komiteler ile İcra Komitesi bulunmaktadır. Ayrıca Genel Sekreterlik yanında Uluslararası İslâmi Adalet Divanı, Bağımsız Daimi İnsan Hakları Komisyonu, Daimi Temsilciler Komitesi ve diğer uzmanlık kuruluşları da mevcuttur.

İİT'nin web sayfası incelendiğinde adeta bir haber ajansı gibi çalıştığı, İslâm dünyasının meselelerini ele alıfta en fazla "kınamalar" yaptığı, yer yer de durum tespiti seviyesini geçmeyen rapor ve basın açıklamalarına yer verdiği görülür. İİT'nin en dikkate değer belgesi 2016 yılında İstanbul'da düzenlenen 13. İslâm Zirvesinde son şekli verilen On Yıllık Eylem Programı (2016-2025)'dir.

Program incelendiğinde "siyasi irade, dayanışma ve ortak İslâmî eylem, ılımlılık ve İslâm'ın hoşgörü anlayışı, İslâm hukuku, İslâm fıkıh akademisi, terörizmle mücadele, İslâmofobi ile mücadele, insan hakları ve iyi yönetim, Filistin ve işgal edilmiş Arap toprakları, çatışmaların önlenmesi ve çözümü, barışın tesisi, ekonomik işbirliği, İslâm Kalkınma Bankası'nın desteklenmesi, doğal afetler karşısında sosyal dayanışma, Afrika'da yoksullukla mücadele, yükseköğretim, bilim ve teknoloji, İslâm dünyasında kadın, genç ve çocuk hakları ve aile, üye ülkeler arasında kültürel değişim" gibi kapsamlı bir iş yükü sayımı yapılmakla birlikte bu meselelerin

halli için nasıl bir siyaset izleneceği belli değildir.

ABD liderliğindeki Batı ve Hıristiyan dünyanın diğer ülkelere yaptığı siyaset diktesinden veya en ufak bir menfaat ihlâlinde "iktisadi, ticari, askeri ve teknolojik yaptırımlara" sarılmasından her hangi bir ders alınmışa da benzememektedir. Bu silik yapıdan müessir siyasetler beklemenin hayalden öte bir değeri yoktur. Oysa İİT'nin elinde genç nüfus potansiyelinden, enerji kaynaklarına ve pazar imkânlarına kadar kullanabileceği pek çok kozu ve etkili silahı mevcuttur. Dünyada yaklaşık iki milyar Müslüman yaşamakta, dünya petrol ve gaz rezervlerinin yaklaşık %75'i İslâm ülkelerinin elinde bulunmaktadır. Bunun yanında dünyanın en fakir ülkeleri de İslâm dünyasında bulunmaktadır. Sadece İslâm'ın farz bir emri olan zekât müessesesi işletilse dünyada fakir İslâm ülkesinin kalmayacağı aşikârdır. On yıllık programa yazılan "yoksullukla mücadele"nin basit bir çözümü ortada iken, kurulduğu günden beri bunu bile beceremeyen bir Teşkilat zihinlerde kocaman bir yük olarak durmaktadır.

Peki, neden İİT'de böyle zavallı bir tablo vardır? Sorunun cevabı bu kısa makaleye sığmayacak kadar büyüktür. Ancak en can yakıcı olanları, bu ülkelerin yönetimleri ile halklarının aynı değerleri paylaşamaması, yöneticilerin kendilerini halklarından ziyade emperyalist güçlere borçlu hissetmeleridir. Bu ülkelerde insanların kendi değerleri değil emperyalist ülkelerin hukukları ve kuraları geçerli olmaktadır. Siyasi birliğin gücünden istifade edilememekte, ayrışan ve zayıf düşen ülkeler Batı tarafından kolayca sindirilebilmektedir. Tüm bu dertlere şifa için kurulan İİT; "Müminler birbirlerini sevmeye, merhamet ve şefkat göstermeye, tıpkı bir uzvu rahatsızlandığında bu acıyı paylaşan bir bedene benzer (Buhari 27, Müslim 66)." Hadisinde tarif edilen bütünlüğe ve kıvama gelmedikçe Avrupa Birliği gibi bir dayanışma ortaya koyamayacaktır.

İşte tüm bu hikâyeyi Filistin'de yaşanan soykırım, etnik temizlik ve tehcire karşı Arap Birliği ve İslâm İşbirliği Teşkilatı'nın kınama ve kuvvetli kınama ile sınırlı kalan tavrı ve tutumu özetlemektedir.

AK PARTİ'NİN 2028 TÜRKİYE TABLOSU

09.12.2023

Türkiye'nin gelecek 5 yılını şekillendirecek 2024-2028 Kalkınma Plânı, 01 Kasım 2023 tarihli Resmi Gazete'nin mükerrer 32356. sayısında yayımlanmıştır. Bilindiği üzere kalkınma plânları halkın tasvibiyle yetkilendirilen milli iradenin bir kararıdır. Nitekim 12. Kalkınma Plânı da TBMM'nin 31.10.2023 tarihli 15'inci Birleşiminde onaylanmıştır. Kalkınma plânları tüm kamu kurumları için emredici ve rehber hususiyetini haizdir. Diğer bakanlık ve kamu kurumlarının yapacakları stratejik plânlar için de bir üst belge mahiyetindedir. Binaenaleyh kalkınma plânları ülkemiz için 5 yıllık bir yol haritası mânasına gelmektedir. Her yol haritasının bir başlangıcı ve bir de ulaşmak istediği amacı vardır. Bu makalede 2024 yılına girerken hazırlanan 12. Kalkınma Plânının 2028 yılına gelindiğinde nasıl bir Türkiye tablosu ile karşılaşılacağına değerdendirilmesi yapılacaktır. Ancak yeni plânı incelenmeden evvel daha önce yapılan çalışmalarını ve uygulanan kalkınma plânlarını kısaca gözden geçirmeye ihtiyaç vardır.

Kısa bir tarihi arka plân vermek gerekirse Türkiye'de ilk plân çalış-

maları, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB)'nden davet edilen uzmanların rehberliğinde 1933 yılında 1. Beş Yıllık Sanayi Plânı ve 1936 yılında 2. Beş Yıllık Sanayi Plânı adıyla yapılmış ancak ikincisi uygulanamamıştır. Merkezi plâncı ekonomiler genellikle piyasa ekonomisinin olmadığı sosyalist ve komünist ülkelerde bulunmakta, mahalli ihtiyaçlar dikkate alınmadığı için de SSCB'de olduğu gibi iktisadi krize ve çöküşe yol açmaktadırlar. Bu örnek, plânlamanın kötü bir şey olduğu mânasına elbette gelmez. Ancak ülke plânlaması ile bölge ve şehir plânlamalarının birbirini tamamlayıcı ve destekleyici olması ve gerçeklere istinat etmesi gerekir. Aksi halde bölgeler arası gelişmişlik farkları, ülke bütünlüğünü hedef alan tahrikler başta olmak üzere pek çok sıkıntılara dâyetlik edecektir. Bölgeler arası gelişmişlik farklarını asgariye indirme ve halkın refah seviyesini yükseltme de teknokrat bir yapıya ihtiyaç olduğu düşüncesi ile kurulan Devlet Plânlama Teşkilatı (DPT), bu amacı gerçekleştirmekten ziyade sık sık değişen hükümetlerin birkaç düzine bakanlığında, bakanlığı tanımayan bakanlara danışman ve uzman temin etmenin ötesinde bir fonksiyon ifa edemeye başlamıştır. Yapılan kalkınma plânları da büyük oranda birbirinin kopyası mahiyetinde aynı amaçları tekrarlayan belgelere dönüşmüştür. Bunun misalleri çoktur. Bazı kalkınma plânlarında ise kendini tekrarlamamanın ötesine geçildiği görülmektedir. Bir fikir vermek üzere 10. ve 11. Kalkınma plânlarının bazı hedefleri Tablo 1'de verilmektedir.

Tablo 1: 10. ve 11. Kalkınma Plânları

<u>Temel Göstergeler</u>	<u>10. Kalkınma Plânı (2014-2018)</u>	<u>11. Kalkınma Plânı (2019-2023)</u>
<u>GSYH</u>	2 Trilyon Dolar	1.080 Trilyon Dolar
<u>Kişi başına gelir</u>	25 000 Dolar	12.484 Dolar
<u>İhracat</u>	500 Milyar Dolar	226.484 Milyar Dolar
<u>İşsizlik</u>	%5	%9,9
<u>Enflasyon</u>	%5'in altı	<u>Tek haneli rakamlara indirme</u>

Kaynak: 10. ve 11. Kalkınma Plânları.

Tablo incelendiğinde sanki 11. Plân ile 10. Plân başlıklarının yer değiştirdiği veya ters yazıldığı gibi bir intiba hâsıl olur. Zira

11. Kalkınma Plânında 10. Kalkınma Plânı hedefleri yarıya düşürülmüştür. Dünyada eşi benzeri bulunmayan bu acayip tablo Türkiye'de "ayağı yere basan" plânların yapılamadığının en açık göstergesidir.

Ne gam, günümüzde bu plân anlayışı kamu kurumlarının yaptığı stratejik plânlarda da sergilenmeye devam edilmektedir. Sektörel bazda yapılan bu stratejik plânlarda büyük oranda hayali hedefler ile vizyon ve misyon tanımlamaları yapılan, ancak Karamanlı Kâmi Mehmet Efendi'nin dediği gibi "Güle güş etdiremez yok yere bül-bül inler, Varak-ı mihr-i vefâyı kim okur, kim dinler?" fehvasınca bürokrasiye yük, çalışanlara eziyet, denetçilere belge sunmanın ötesinde bir mâna ifade etmeyen mebzul miktarda stratejik plânlara rastlanılmaktadır. Yani beş yıllık kalkınma plânlarının hedeflerini sektörel bazda gerçekleştirmekle mükellef stratejik plânlarda da aynı hatalar tekrarlanmaya devam edilmekte, yönetimleri strateji ile buluşturmamak ise başka baharlara kalmaktadır.

Stratejik plânlardan bahsederken mesuliyetini müdrük idarecileri hariç tutarak, birtakım "gayretkeş" yöneticilerin yönettikleri birimlerde kanun yerine keyfi uygulamaları dayatmakta ısrar etmelerine de kısaca dokunmak gerekir. Hangi kurumların stratejik plân yapacakları kanunla belirlenmiştir. O kanunda değil okulların, ilçe ve il milli eğitim müdürlüklerinin bile stratejik plân yapma mecburiyetleri yoktur. Zira Devlet tüzel kişiliğine dâhil olarak onları da kapsayacak şekilde stratejik plân yapma yetkisi Milli Eğitim Bakanlığına verilmiştir. Stratejik plan yapma mecburiyetinden nüfusu 50.000'in altında olan belediyeler bile muaf tutulmuştur. Keza "hizmet yerinden yönetim kuruluşları" olan üniversiteler de stratejik plân yapmakla mükelleftirler. Fakat alanında uzman olsa bile idarede acemi bazı rektörler fakülte, enstitü, yüksekokullara, hatta bölümlere bile stratejik plân yapma dayatmasından bir türlü kendilerini alamamaktadırlar. Keyfi dayatmalarını kanun yerine koyan bu yönetici tipleri kanununu ihlâl ettiklerinin bile farkında olmadan narsist bir duyguyla kurumları amaçlarından saptırmakta ve insan kaynağını lüzumsuz işlerle meşgul etmektedirler. Ne hik-

metse bunlara bir "dur" diyen veya hesap soran olmamaktadır. Eğer bu ifadeleri mübalağalı bulanlar varsa lütfedip en yakınlarındaki bir okula veya üniversiteye uğrayabilirler.

Bu girişten sonra 12. Kalkınma Plânının Türkiye'yi nereye taşımak istediğine dair hususu plân metni üzerinden incelemeye başlayalım. 12. Kalkınma Plânı aynı zamanda 2024-2053 yıllarını kapsayan uzun vadeli gelişmenin stratejisini de çizmektedir. Bu sebeple 261 sayfalık bir hacim tutan 12. Plânın ciddiyetle ele alınması gerekir.

Plânda 2053 yılında dünyada bugünkü gelişmiş ekonomilerin gerileyeceği, Asya ve Afrika ülkelerinin ağırlık kazanmasıyla çok kutuplu bir dünya kurulacağı, yapay zekâ, üç boyutlu baskı, makine öğrenmesi ve robotik teknolojilere dijital paraların eşik edeceği, yeşil ve dijital dönüşümle birlikte eğitim sisteminin de ona uygun olarak düzenleneceği, çevre dostu ve akıllı kentlerde temiz enerji kaynaklarının yaygınlaşacağı, dünya nüfusunun 10 milyara dayanacağı ve ağırlıklı olarak Asya ve Afrika'da kümeleneceği, gelişmiş ülkelerde 65 yaş üstü nüfusun %27,8'e çıkacağı tahmini yapılmaktadır.

2053 vizyonuna göre bu umumi manzarada Türkiye gıda ve enerjide arz güvenliği ile birlikte tabii kaynaklarının sürdürülebilirliğini sağlamış, yüksek katma değerli üretimiyle istikrarlı olarak büyüyen, cari işlem fazlası veren bir ülke olarak dünyada satın alma gücü paritesine göre ilk 5 büyük ekonomisinden biri olacaktır. Dünyanın en değerli 100 markasından en az 5 tanesi de Türkiye'nin olacaktır. İşsizlik oranının %5 civarında olacağı tahmini yapılan uzun vadeli stratejide dünyadaki en iyi 100 üniversite arasına ülkemizden en az 5 üniversitenin gireceği, Ar-Ge harcamalarının milli gelirdeki payının da %4 seviyesinde olacağı tahmini yapılmaktadır. Daha pek çok alanda 2053 vizyonunun ortaya konulduğu uzun vadeli strateji şüphesiz ki kuvvetli projeksiyonlardan ziyade tahmin ve temenniler üzerine inşa edilmiştir. Tablo 1'de görülen vahim hatalar ihtiyatı elden bırakmamanın -sükutu hayale uğramamak için- gerekli olduğunu hatırlatmaktadır. Zira dünyada gelişmelerin hızlandığı ve ani sıçramalara bile imkân olduğu gele-

AK PARTİ'NİN 2028 TÜRKİYE TABLOSU

cek 30 yıllık dönem için tahminlerde bulunmak cesaret gerektirir. Ancak teşvik ve motivasyon açısından 2053 vizyonu faydalı bile olabilir. Gelecek 5 yıl için ortaya konulan hedeflere ulaşılması şartıyla uzun vadeli strateji de inandırıcı olabilir. O halde şimdi 2028 yılı için ortaya konulan ana hedefleri gözden geçirelim.

Öncelikle plânın vizyonuna bakmak gerekir. Zira vizyon, gelecekle ilgili öngörü demektir. Yani 5 sene sonra "nerede olmak ve ne yapmak istiyoruz" sorularına cevap verir. Plânda tarif edilen vizyon; çevreye duyarlı, âfetlere dayanıklı, ileri teknolojiye dayalı, yüksek katma değer üreten, geliri âdil paylaşan, istikrarlı, güçlü ve müreffeh bir Türkiye'dir. Bu tarifte sayılan her bir maddenin tahakkukunu ölçecek göstergeler vardır. Ancak bu vizyonun tahakkuku için 5 sene beklememiz gerekmektedir. Her ne kadar yıllık programlarla gidişat hakkında değerlendirmeler yapılabilsede şimdilik hepsi için çok erkendir.

Tablo 2: Büyüme ve İstihdam Gerçekleşme ve 2028 Hedefleri

	2022	2023	2028
Temel Göstergeler			
GSYH (2009=100 Zincirlenmiş Hacim, Milyar TL)	2.122	2.215	2.820
GSYH (Cari, Milyar TL)	15.012	25.483	78.875
GSYH (Cari, Milyar Dolar)	906	1.067	1.589
Nüfus (Yıl Ortası, Bin Kişi)	84.980	85.917	90.538
Kişi Başına GSYH (Cari, Dolar)	10.659	12.415	17.554
Kişi Başına GSYH (SAGP, Dolar)	37.445	41.354	58.555
Katma Değerin Sektörel Dağılımı¹ (Cari GSYH'ya Oran, Yüzde)			
Tarım	6,5	6,9	6,2
Sanayi	26,4	24,7	26,9
Hizmetler	56,6	57,7	57,0
İşgücü Piyasası			
İşgücüne Katılma Oranı (%)	53,1	53,7	56,7
İşgücü (Bin Kişi)	34.334	35.196	39.621
İstihdam (Bin Kişi)	30.752	31.654	36.638
İstihdam Oranı (%)	47,5	48,3	52,5
İşsizlik Oranı (%)	10,4	10,1	7,5

Kaynak: 12. Kalkınma Plânı s. 58.

Tablodaki temel göstergelerden Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH), kişi başı milli gelir ve işsizlik rakamları 5 yıl sonrası için en önemli olanlarıdır. Türkiye'nin GSYH'sının 2028 yılı için cari değerinde 1.589 trilyon dolar olacağı tahmin edilmektedir. Kişi başı gelirin ise ortalama 17.554 dolar ve satın alma gücü paritesine göre de

58.555 dolar olacağı tahmini yapılmaktadır. İstihdamın artırılarak işsizliğin %7,5'e düşürüleceği ifade edilmektedir. Bu değerler Türkiye'nin dünyadaki gelişmiş ülke standartlarına erişeceği mânasına gelmektedir.

Diğer bir önemli gösterge de ithalat ve ihracat ve ödemeler dengesi rakamlarıdır. Tablo 3 incelendiğinde Türkiye'nin 2028 yılı ihracat rakamının 375,4 milyar dolara çıkacağı fakat ithalatta düşüşün istenilen seviyeye getirilemeyeceği, zira ihracatın ithalattla olan bağımlılığının etkisini devam ettireceği görülmektedir. Gerileyen uluslararası doğrudan yatırım girişinde ise artış beklenmektedir.

Tablo 3: Ödemeler Dengesine İlişkin Hedefler

	2022	2023	2028
İhracat (Fob, Milyar Dolar)	254,2	255,0	375,4
İthalat (Cif, Milyar Dolar)	363,7	367,0	481,4
Cari İşlemler Dengesi (Milyar Dolar)	-48,9	-42,5	-2,8
Cari İşlemler Dengesi/GSYH (%)	-5,4	-4,0	-0,2
Seyahat Gelirleri (Milyar Dolar)	41,4	49,0	82,8
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	69,9	69,5	78,0
Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişi (Milyar Dolar)	13,4	12,8	27,0

Kaynak: 12. Kalkınma Plânı s. 66.

Cari işlemler dengesinde oldukça iddialı bir tahmin yapılmakta 2028 yılında cari açığın 2,8 milyar dolara geriletebileceği ve GSYH'ya oranının da %-02'ye düşürüleceği ifade edilmektedir. Ülke ekonomisinde son iki yılın en yıkıcı göstergesi olan enflasyonun da 5 yıl sonra %4,7'ye çekileceği kayıt altına alınmıştır. İnşallah bu tahminler gerçekçi bir projeksiyona dayanıyordur.

Bakılmadan geçilemeyecek diğer önemli bir gösterge de yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ihracatı içindeki payıdır. Adeta şeytanın bacağı olan bu göstergenin maalesef 5 yıl sonra da kırılmayacağı, ancak %3,7'den %5,5'e çıkarılacağı bu plânda görülmektedir. Türkiye'nin bu hususta hiç olmazsa Güney Kore seviyesine çıkması gerekir ki ihracatta arzu edilen seviyeye yaklaşsın ve ithalata karşılama oranı yükselebsin.

Bu kısa değerlendirme 12. Kalkınma Plânının temel birtakım göstergeleri ile sınırlı tutulmuştur. 12. Kalkınma Plânının sektörel

bazda değerlendirilmesi ise bu makalenin çerçevesine sığmayacağı için meraklı ve ilgililerin doğrudan plânı incelemeleri tavsiye olunur.